

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 2893

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 4

«Βελτίωση των όρων διαβίωσης, του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος με τα κίνητρα του ΝΟΚ»

- Τι αναφέρει η μελέτη που κατέθεσε το ΥΠΕΝ στο ΣΤΕ

Σελ 1 και 5, 6

Η επόμενη ημέρα της αγοράς ακινήτων – Τι λένε οι φορείς για την πορεία της

Σελ 1 και 7

ΕΥΔΑΠ: Μεταφορά νερού από τη λίμνη Κρεμαστών και Μονάδες Αφαλάτωσης για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας

Σελ 1 και 10, 11

Από την 1η Δεκεμβρίου 2024 σε ισχύ οι αλλαγές που φέρνει ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης της Θεσσαλονίκης

- Χρ. Σταϊκούρας: Στόχος ο ορθολογικός συνδυασμός της λειτουργίας του Μετρό με τις λεωφορειακές γραμμές

Σελ 3

Σε βάθος δεκαετίας η μέση αύξηση της αξίας κάθε τύπου διαμερίσματος μετρήθηκε πάνω από 78%

Σελ 8, 9

ΥΠΑΝ: “Πράσινο φως” για 5 μεγάλες επενδύσεις στον τουρισμό, την βιομηχανία και τις κατασκευές

Σελ 12

Τρία επενδυτικά σχέδια για το Κυβερνητικό Πάρκο «Ανδρέας Λεντάκης»

Σελ 13

Ενέργεια: Μειωμένες οι τιμές για ρεύμα και πετρέλαιο θέρμανσης τον Νοέμβριο

Σελ 14

Σε εφαρμογή οι αλλαγές στη διαδικασία προσλήψεων στο Δημόσιο

Σελ 15

“Ασφαλή καταφύγια” τα ελληνικά ομόλογα

- Γιατί η Ελλάδα δανειζεται φθηνότερα από μεγάλες ευρωπαϊκές οικονομίες

Σελ 16, 17

Πρωτογενές πλεόνασμα 8,7 δις ευρώ και φορολογικά έσοδα 2,5 δις πάνω από τον στόχο

- Τα στοιχεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού το διάστημα Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024

Σελ 18

ΥΠΕΘΟ: Μέρους των εσόδων από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής θα κατευθυνθεί σε περαιτέρω μείωση φόρων

Σελ 19, 20

Δύο Ελληνίδες ερευνήτριες σε μια περιπετειώδη αποστολή στον Ατλαντικό, για τον δορυφόρο EarthCARE

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

«ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ, ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕ ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΟΥ ΝΟΚ»

Τι αναφέρει η μελέτη που κατέθεσε το ΥΠΕΝ στο ΣΤΕ

Η μελέτη του ΥΠΕΝ που κατατέθηκε στη δίκη του ΣΤΕ διαπιστώνει σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια που ανεγείρονται με τα μπόνους στη δόμηση και τα ύψη των κτιρίων του ΝΟΚ, όπως επίσης βελτίωση της ποιότητας ζωής στο σύνολο του πληθυσμού των αστικών κέντρων, διευκόλυνση της αστικής κινητικότητας, θετικό αντίκτυπο στην ανθρώπινη υγεία που επιφέρουν οι πρόνοιες για τον καλό φυσικό εξασρισμό και φωτισμό των χώρων και βελτίωση της ποιότητας του αέρα.

Η Μελέτη συντάχθηκε από 15μελή επιστημονική ομάδα ακαδημαϊκών δημοσίου δικαίου, νομικών επί πολεοδομικών και περιβαλλοντικών θεμάτων, πολιτικών μηχανικών, αρχιτεκτόνων, περιβαλλοντολόγων και μηχανικών περιβάλλοντος, με τις συνέπειες και τα αποτελέσματα του νόμου στο Περιβάλλον,

καθώς και με παραστατικά παραδείγματα από αντίστοιχες πρωτοβουλίες άλλων ευρωπαϊκών κρατών.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η Μελέτη του ΥΠΕΝ «Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός έχει ξεκάθαρες προθέσεις, μεταξύ άλλων:

τη λειτουργική - αισθητική απελευθέρωση του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και την μετάβαση σε προσβάσιμα κτίρια από όλους, την ενεργειακή θωράκιση των κτιρίων, και τη μείωση της κάλυψης σε μια προσπάθεια εξεύρεσης ελεύθερου χώρου πρασίνου, προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή αποδοτικότητα και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε μια εφαρμοσμένη πρακτική που προβλέπεται με οριζόντια μέτρα. Αναλυτικά στη σελ 4

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ

Το θετικό πρόσημο στην αγορά ακινήτων διατηρείται για μία ακόμη χρονιά, με διαφορετικούς ρυθμούς ανά επιμέρους κλάδους και γεωγραφική περιοχή, αλλά είναι αναγκαίο να δοθούν άμεσες και σαφείς λύσεις και απαντήσεις σε θεσμικά και νομικά ζητήματα, διαφορετικά τίθενται σε κίνδυνο η πορεία της αγοράς και εικόνα της σε εγκύριους και ξένους επενδυτές.

Το συμπέρασμα αυτό προέκυψε από τις τοποθετήσεις δεκάδων εκπροσώπων φορέων και οργανώσεων του κλάδου των

ακινήτων, καθώς και στελεχών μεγάλων νομικών, κατασκευαστικών και αρχιτεκτονικών γραφείων στο επίσημο συνέδριο της Prodexco. Στο επίκεντρο βρέθηκε σειρά ζητημάτων, από θεσμικές ρυθμίσεις που σχετίζονται με τον ΝΟΚ, την εκτός σχεδίου δόμηση και την Golden Visa μέχρι θέματα που αφορούν την βραχυχρόνια μίσθωση, τις πορείες των τιμών ακινήτων και τις αλλαγές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες.

Αναλυτικά στις σελ 5, 6

ΕΥΔΑΠ: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΨΥΔΡΙΑΣ

Σε συναγερμό βρίσκεται η ΕΥΔΑΠ εξετάζοντας διάφορα σενάρια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υδροδότησης της πρωτεύουσας σε περίπτωση παρατεταμένης ανομβρίας παρότι τα υπάρχοντα αποθέματα στους ταμιευτήρες επαρκούν για τέσσερα χρόνια.

Σύμφωνα με πληροφορίες έχει ήδη προχωρήσει η προμελέτη για την μεταφορά νερού από τους δύο ποταμούς που εκβάλλουν στην λίμνη των Κρεμαστών αλλά και αυτή καθαυτή την λίμνη.

Παράλληλα, έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις με μεγάλους παραγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος όπως η ΔΕΗ, ο όμιλος Μυτιληναίου και άλλους, για την κατασκευή ή λειτουργία 3 ή 4 μονάδων αφαλάτωσης δεδομένου ότι η αφαλάτωση απαιτεί μεγάλη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

Αρμόδιοι παράγοντες της ΕΥΔΑΠ δήλωσαν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι το κόστος του νερού από αφαλάτωση είναι σημαντικό και φτάνει το 1 € το κυβικό ενώ σήμερα η ΕΥΔΑΠ χρεώνει το κυβικό κατά 0,35 λεπτά. Αναλυτικά στη σελ 7

ΑΠΟ ΤΗΝ 1^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024 ΣΕ ΙΣΧΥ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΝΕΟΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Χρ. Σταϊκούρας: Στόχος ο ορθολογικός συνδυασμός της λειτουργίας του Μετρό με τις λεωφορειακές γραμμές

Από 1η Δεκεμβρίου 2024 θα τεθούν σε ισχύ οι αλλαγές που φέρνει ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης που σχεδίασε ο ΟΣΕΘ και αφορούν σε τροποποίηση 11 λεωφορειακών γραμμών, δημιουργία μίας νέας από το Αεροδρόμιο «Μακεδονία» και αλλαγές στα σημεία τερματισμού κάποιων αστικών οχημάτων, με στόχο την αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών, οι οποίοι πλέον,

με τη λειτουργία του μετρό στις 30/11, θα έχουν δυνατότητα χρήσης συνδυασμένων μεταφορών.

Το σχέδιο που θα επαναξιολογηθεί μετά και τη λειτουργία του μετρό και δεν αποκλείεται να υπάρξουν τροποποιήσεις και αλλαγές, τόνισε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Σταϊκούρας.

Αναλυτικά στις σελ 10, 11

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

21^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ EUROXR

Ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος για την Εκτεταμένη Πραγματικότητα (EuroXR) και το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ), της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΣΗΜΜΥ ΕΜΠ) συνδιοργανώνουν το 21ο Διεθνές Συνέδριο EuroXR στους τομείς της Εικονικής (VR), Επαυξημένης (AR) και Μικτής Πραγματικότητας (MR), στην Αθήνα, στις **27-29 Νοεμβρίου 2024**.

Παράλληλα με τους κύριους ομιλητές, το επιστημονικό έργο, το πεδίο εφαρμογής Εικονικής, Επαυξημένης και Μικτής Πραγματικότητας, καθώς και το υλικό επίδειξης στον χώρο της έκθεσης θα φιλοξενηθούν κοινές εκδηλώσεις που σχετίζονται και με άλλα ευρωπαϊκά έργα σε εξέλιξη, μεταξύ των οποίων η 1η επίσημη συνάντηση του έργου Alliance4XR ERASMUS+, στην οποία συμμετέχει το ΤΕΕ/ΤΚΜ, καθώς και άλλες ειδικές συνεδρίες για δύο ακόμη «αδελφά έργα».

Το διεθνές συνέδριο EUROXR2024 δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να έρθουν σε επαφή με καταξιωμένους επαγγελματίες και εταιρίες του χώρου και να μοιραστούν τις εμπειρίες τους, να δικτυωθούν στο χώρο της Εικονικής (VR), Επαυξημένης (AR) και Μικτής Πραγματικότητας (MR), να ενημερωθούν για τα τελευταία επιτεύγματα της XR Τεχνολογίας και τα συναφή έργα που τρέχουν και να πάρουν μέρος στο XR Open Forum και σε Workshops.

Πληροφορίες: <https://www.euroxr.org/conference-2024>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζοίδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
4 Νοεμβρίου 2024	Συνέδριο «Green Deal Greece 2024».	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ), economix.gr
5 Νοεμβρίου 2024	7th Athens Investment Forum	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ), Vertical Solutions SA

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

Την **Τετάρτη 6 και Πέμπτη 7 Νοεμβρίου 2024**, στο Ξενοδοχείο Divani Caravel θα φιλοξενηθεί το συνέδριο «Η Ψηφιακή Διακυβέρνηση μπροστά στις Προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης», σε συνδιοργάνωση των e-Government Forum και DPO & ICT Security World for Public Sector. Το συνέδριο αυτό στοχεύει να αναδείξει τις δυνατότητες και τις προκλήσεις της ενσωμάτωσης της Τεχνητής Νοημοσύνης στη Δημόσια Διοίκηση, εστιάζοντας στην αξιοποίηση και την προετοιμασία για τις νέες τεχνολογικές προοπτικές.

Το Συνέδριο θα διεξαχθεί υπό την αιγίδα του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και με την υποστήριξη Θεσμικών και επαγγελματικών Φορέων όπως του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ), του Οργανισμού Ανοικτών Τεχνολογιών – ΕΕΛΛΑΚ, του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Τεχνολογίας Πληροφορικής Ελλάδος (ΣΕΤΠΕ), του Συνδέσμου Εταιρειών Καινοτόμων Εφαρμογών Ελλάδος (ΣΕΚΕΕ), της Ένωσης Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΕΚΤ), του dpo NETWORK και του IS2C Hellenic Chapter.

Οι θεματικές Ενότητες του 14ου Συνεδρίου e-Government Forum και DPO & ICT SECURITY WORLD for PUBLIC SECTOR αφορούν κυρίως:

- Πολιτικές και Λειτουργικές Στρατηγικές Έργων Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η επίδραση της Τεχνητής Νοημοσύνης σε κομβικούς τομείς όπως η Δικαιοσύνη, η Οικονομία, η Φορολογία, η Γεωργία, οι Μεταφορές, η Προστασία του πολίτη, η Εκπαίδευση κ.ά.
- Υλοποιήσεις Ψηφιακών Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με χαρακτηριστικές εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης.
- Σχεδιασμός και Υλοποίηση Σύνθετων Έργων Ψηφιακών Υπηρεσιών, Ψηφιακής Ασφάλειας στη Δημόσια Διοίκηση.

- Η Ψηφιακή Ασφάλεια του περιβάλλοντος Cloud και Data Centers κάτω από την Τεχνητή Νοημοσύνη. Απειλές και Αντιμετώπιση.
  - Οι στρατηγικές κινήσεις και τα επόμενα βήματα της Ψηφιακής Διακυβέρνησης μέσα από το πρίσμα της Τεχνητής Νοημοσύνης.
  - Η Τεχνητή Νοημοσύνη μπαίνει στην Ψηφιακή Διακυβέρνηση. Δυνατότητες, όρια, ο ρόλος των χρηστών και των φορέων.
  - Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση ως μέσον επίλυσης παραγωγικότητας και ανάπτυξης του Δημοσίου τομέα.
  - Παρουσιάσεις μελετών για τις προοπτικές της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Ελλάδα και τη συμβολή της στον μετασχηματισμό του κράτους.
  - Συμμετοχή Εταιρειών και Φορέων όπως το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών και το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», η Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού και άλλοι.
  - Ανάλυση των προοπτικών του «ψηφιακού βοηθού» που ενσωματώθηκε, πρόσφατα, στην πλατφόρμα Gov.gr.
  - Ποια είναι η σημασία της Generative AI σε σημαντικές τομεακές εφαρμογές της στη Δημόσια Διοίκηση, στη Δικαιοσύνη, στη Φορολογία, στην Εκπαίδευση, Απασχόληση, Κατάρτιση κ.ά.
  - Η ανάπτυξη δεξιοτήτων του δημόσιου τομέα είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της επανάστασης της ΤΝ.
  - Η προσαρμογή των δημόσιων συμβάσεων στην ψηφιακή καινοτομία και την τεχνητή νοημοσύνη είναι ουσιαστικής σημασίας. Η Ευρωπαϊκή Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη και η εισαγωγή ειδικών ρυθμίσεων για την χρήση συστημάτων ΤΝ από δημόσιους φορείς.
- Πληροφορίες: <https://e-govforum.gr/>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΒΑΘΟΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ Η ΜΕΣΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΘΕ ΤΥΠΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΗΘΗΚΕ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 78%

Σε βάθος δεκαετίας, η μέση αύξηση της αξίας κάθε τύπου διαμερίσματος μετρήθηκε πάνω από 78%, οδευόντας προς τον διπλασιασμό της τιμής, σύμφωνα με το Παρατηρητήριο Διαμερισμάτων της GEOAXIS. πιστοποιημένης εταιρίας εκτιμήσεων ακινήτων στην Ελλάδα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το επίπεδο της αύξησης των αξιών για τα νεόδμητα διαμερίσματα προσδιορίζεται στο 8,51% σε σχέση με ένα χρόνο πριν και στο καθόλου ευκαταφρόνητο 24,7% σε σχέση με δύο χρόνια πριν. Για τα διαμερίσματα παλαιότητας, η αύξηση είναι επίσης πολύ μεγάλη (7,81% σε σχέση με ένα χρόνο πριν και 22,68% σε σχέση με δύο χρόνια πριν).

Επίσης μεταβολές

Ειδικότερα σύμφωνα με το Παρατηρητήριο της GEOAXIS, μεταξύ του 3ου τριμήνου 2023 και του 3ου τριμήνου 2024 καταγράφεται διάμεση ετήσια άνοδος 8,51% για τα νεόδμητα και 7,81% για τα παλαιότερα διαμερίσματα. Η σημαντική άνοδος των αξιών εξηγείται από το γεγονός ότι λόγω μεγάλης μείωσης της προσφοράς (έλεω εξαιρετικής τουριστικής σεζόν και Airbnb) το φετινό δείγμα περιλαμβάνει ως επί το πλείστον πολύ νεότερα και ακριβότερα διαμερίσματα. Από το διαδίκτυο, τις μικρές αγγελίες εφημερίδων και τα site μεσιτικών γραφείων έχουν επιλεγεί τυπικές κατασκευές σε τυπικές θέσεις. Διαμερίσματα με ανεμπόδιστη θέα, σε κατασκευές από διάσημους αρχιτέκτονες και με πολύ ακριβά υλικά καταγράφουν αξίες πάνω από 25% των τυπικών διαμερισμάτων.

Νεόδμητα Διαμερίσματα (έως 5 ετών)

Στα νέα σε ηλικία διαμερίσματα, μέσης επιφανείας 105τμ, διά-

μεσης ηλικίας μόλις 1 έτους και 2ου ορόφου, η έρευνα αγοράς οδήγησε στο συμπέρασμα ότι οι υψηλότερες αξίες καταγράφονται στον Χολαργό (4.267 ευρώ/τμ από 4.048 ευρώ/τμ, με ετήσια άνοδο 5,41%), και εν συνεχεία κατά σειρά: στην περιοχή του Παλαιού Φαλήρου (3.715 ευρώ/τμ από 3.400 ευρώ /τμ με ετήσια άνοδο 9,26%), στο Μαρούσι (3.600 ευρώ/τμ από 3.304 ευρώ/τμ με ετήσια άνοδο 8,96%), στους Αμπελόκηπους (3.080 ευρώ/τμ από 2.795 ευρώ/τμ με ετήσια άνοδο 10,20%) και τέλος στο Περιστέρι (2.610 ευρώ/τμ από 2.401 ευρώ /τμ με ετήσια άνοδο 8,70%). Με βάση τα παραπάνω, οι Αμπελόκηποι κατέγραψαν τη μεγαλύτερη, ενώ ο Χολαργός τη μικρότερη ετήσια αύξηση, σε σχέση με όλες τις άλλες περιοχές

Παλαιότερα Διαμερίσματα (35+ ετών)

Όσον αφορά στα διαμερίσματα παλαιότητας, μέσης επιφανείας 106 τμ, διάρκειας ηλικίας 44 ετών και 2ου ορόφου, η έρευνα κατέδειξε ότι οι υψηλότερες αξίες καταγράφονται στον Χολαργό (2.432 ευρώ/τμ από 2.235 ευρώ /τμ με ετήσια άνοδο 8,81%) και εν συνεχεία κατά σειρά: στο Μαρούσι (2.000 ευρώ/τμ από 1.850 ευρώ/τμ με ετήσια άνοδο 8,11%), στο Παλαιό Φάληρο (1.893 ευρώ/τμ από 1.751 ευρώ/τμ με ετήσια άνοδο 8,11%), στο Περιστέρι (1.588 ευρώ/τμ από 1.487 ευρώ/τμ με ετήσια άνοδο 6,79%) και τέλος στην περιοχή των Αμπελόκηπων (1.562 ευρώ /τμ από 1.457 ευρώ/τμ με ετήσια άνοδο 7,21%). Με βάση τα παραπάνω, ο Χολαργός κατέγραψε την μεγαλύτερη ετήσια αύξηση ενώ το Περιστέρι την μικρότερη ετήσια αύξηση, σε σχέση με όλες τις άλλες περιοχές.

Η έρευνα αγοράς πραγματοποιήθηκε με επί τόπου συλλογή στοιχείων μέσω αυτοψιών που διενήργησε η GEOAXIS καθώς

και μέσω αγγελιών που δημοσιεύθηκαν σε εφημερίδες και στο διαδίκτυο, για πέντε ενδεικτικές αγορές διαμερισμάτων, στο διάστημα του 3ου τριμήνου 2024. Ως περιοχές μελέτης ορίστηκαν οι εξής: Αμπελόκηποι (Κέντρο), Μαρούσι (Βόρεια), Παλαιό Φάληρο (Νότια), Περιστέρι (Δυτικά), Χολαργός (Ανατολική) Αναφορικά με την επιλογή των περιοχών μελέτης, σκοπός ήταν η ενδεικτικότερη κάλυψη του λεκανοπεδίου Αττικής. Επιλέχθηκαν συγκεκριμένες περιοχές και στα τέσσερα σημεία του οριζοντα, αλλά και στο κέντρο, λαμβάνοντας υπόψη αφενός την ομοιογένεια των χαρακτηριστικών κάθε περιοχής και αφετέρου την δυνατότητα εύρεσης κατάλληλων και αξιόπιστων συγκριτικών στοιχείων.

Πρόβλεψη 12 μηνών

Σύμφωνα με την GEOAXIS, η ασφάλεια που προσφέρει η χώρα σε συνδυασμό με το πρόγραμμα Golden Visa και το γεγονός ότι το εγχώριο real estate εξακολουθεί να είναι φτηνό σχετικά με την Ευρώπη και άλλα κράτη (π.χ. Ισραήλ) θα συνεχίσει να οδηγεί σημαντικά ξένα κεφάλαια στην αγορά οικιστικών ακινήτων. Η ζήτηση από εγχώριους επενδυτές (θεσμικούς και μη) φαίνεται να διατηρείται καθώς υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια παρά τα υψηλά επιτόκια. Το rebound των αξιών Βορείων προαστίων (από Μαρούσι και επάνω) παραμένει βέβαιο, αν και θα περιμένει μερικά εξάμηνα ακόμη. Σε καμία περίπτωση η αγορά δεν βιώνει συνθήκες φούσκας καθώς το επίπεδο της προσφοράς (ιδιαίτερα νεόδμητων διαμερισμάτων) εξακολουθεί να είναι πολύ περιορισμένο, σε σχέση με την ζήτηση.

ΑΥΞΗΣΗ 2,9% ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΝΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΤΟ Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ ΕΦΕΤΟΣ

Νέες ανατιμήσεις 5,5% στα οικοδομικά υλικά συνολικά τον Σεπτέμβριο

Αύξηση 2,9% σημείωσε ο γενικός δείκτης τιμών κατηγοριών έργων κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών το γ' τρίμηνο εφέτος σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του γ' τριμήνου 2023, έναντι αύξησης 3,2% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών το 2023 με το 2022.

Παράλληλα, ο γενικός δείκτης παρουσίασε αύξηση 0,7% το γ' τρίμηνο 2024 σε σύγκριση με τον δείκτη του β' τριμήνου 2024, ενώ κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών το 2023 σημειώθηκε αύξηση επίσης 0,7%.

Ο γενικός δείκτης τιμών κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών παρουσίασε αύξηση 3,6% το γ' τρίμηνο 2024 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του γ' τριμήνου 2023, έναντι αύξησης 5,6% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών το 2023 με το 2022. Ειδικότερα, η ετήσια αυτή αύξηση οφείλεται στην αύξηση του δείκτη τιμών υλικών κατά 5,5% και στην αύξηση του δείκτη τιμών μοιβαίων εργασιών κατά 1,9%.

Παράλληλα, ο γενικός δείκτης παρουσίασε αύξηση 1% το γ' τρίμηνο 2024 σε σύγκριση με τον δείκτη του β' τριμήνου 2024, έναντι αύξησης 1,1% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών το 2023. Ειδικότερα, η τριμηνιαία αυτή αύξηση οφείλεται στην αύξηση του δείκτη τιμών

υλικών κατά 1,2% και στην αύξηση του δείκτη τιμών μοιβαίων εργασιών κατά 0,6%.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, ο δείκτης τιμών κατηγοριών έργων κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (δείκτης εκκρώων) παρουσιάζει τη μεταβολή των τιμών που καταβάλλονται στους κατασκευαστές-εργολήπτες των διαφόρων επιμέρους τμημάτων κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών κατά την ανάθεση κατασκευής των έργων.

Ενώ, ο δείκτης συνολικού κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (δείκτης εισροών) παρουσιάζει την εξέλιξη του κόστους στο οποίο υποβάλλεται ο κατασκευαστής μιας τυποποιημένης κατασκευής (πολυκατοικίας) και υπολογίζεται βάσει των τιμών των υλικών και της μοιβαίων εργασιών που καταβάλλει.

Νέες ανατιμήσεις 5,5% στα οικοδομικά υλικά συνολικά τον Σεπτέμβριο

Στο μεταξύ, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, περαιτέρω ανατιμήσεις κατά 5,5% καταγράφηκαν στα οικοδομικά υλικά συνολικά τον Σεπτέμβριο εφέτος, καθώς οι τιμές μειώθηκαν μόνο στο πετρέλαιο κίνησης.

Ειδικότερα, οι τιμές κινήθηκαν ανοδικά σε: Τούβλα (12,1%),

Ηλεκτρική ενέργεια (11,3%), Αγωγούς χάλκινους (9,1%), Πλαστικούς σωλήνες (8,6%), Θερμαντικά σώματα (8,5%), Σωλήνες πλαστικούς, συνθετικούς, ινοτσιμέντου (7,2%), Διακόπτες (7,1%), Υαλοπίνακες ασφαλείας (6,7%), Πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος (6,7%), Πλακίδια γενικά-δαπέδου, τοίχου (6%), Κουφώματα αλουμινίου (5,7%), Ηλιακούς θερμοσίφωνες (5,5%), Παρκέτα (5,2%), Μαρμαρόπλακες (5,1%), Πλαστικό, ακρυλικό, νερού (5%), Τσιμέντο (4,9%), Ενισχυτικά κονιαμάτων και έτοιμοι σκυροδέματος (4,9%), Έτοιμο σκυροδέμα (4,4%) και Σίδερο οπλισμού (3,8%). Μείωση κατά 14,2% σημειώθηκε στις τιμές στο Πετρέλαιο κίνησης (Diesel).

Ο γενικός δείκτης τιμών υλικών κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών παρουσίασε αύξηση 5,5% τον Σεπτέμβριο 2024 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Σεπτεμβρίου 2023, έναντι αύξησης 6,4% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών το 2023 με το 2022.

Παράλληλα, ο γενικός δείκτης παρουσίασε αύξηση 0,3% τον Σεπτέμβριο 2024 σε σύγκριση με τον δείκτη του Αυγούστου 2024, έναντι αύξησης 0,4% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων μηνών το 2023.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ, ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕ ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΟΥ ΝΟΚ»

Τι αναφέρει η μελέτη που κατέθεσε το ΥΠΕΝ στο ΣΤΕ

Η μελέτη του ΥΠΕΝ που κατατέθηκε στη δίκη του ΣΤΕ διαπιστώνει σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια που ανεγείρονται με τα μόνους στη δόμηση και τα ύψη των κτιρίων του ΝΟΚ, όπως επίσης βελτίωση της ποιότητας ζωής στο σύνολο του πληθυσμού των αστικών κέντρων, διευκόλυνση της αστικής κινητικότητας, θετικό αντίκτυπο στην ανθρώπινη υγεία που επιφέρουν οι πρόνοιες για τον καλό φυσικό εξοπλισμό και φωτισμό των χώρων και βελτίωση της ποιότητας του αέρα.

Συγκεκριμένα, το ΑΠΕ-ΜΠΕ δημοσιοποιεί τα βασικά επιχειρήματα που κατέθεσε το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη «Μελέτη – Έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων ΝΟΚ – Συγκριτική Αξιολόγηση».

Η Μελέτη συντάχθηκε από 15μελή επιστημονική ομάδα ακαδημαϊκών δημοσίου δικαίου, νομικών επί πολεοδομικών και περιβαλλοντικών θεμάτων, πολιτικών μηχανικών, αρχιτεκτόνων, περιβαλλοντολόγων και μηχανικών περιβάλλοντος, με τις συνέπειες και τα αποτελέσματα του νόμου στο Περιβάλλον, καθώς και με παραστατικά παραδείγματα από αντίστοιχες πρωτοβουλίες άλλων ευρωπαϊκών κρατών.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η Μελέτη του ΥΠΕΝ «Οι διατάξεις του ΝΟΚ, δεν μπορεί να συνιστούν επιδείνωση των όρων διαβίωσης και υποβάθμιση του υπάρχοντος φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος, αλλά βελτίωση, σύμφωνα και με τους αρχικούς σκοπούς του νομοθέτη».

«Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός έχει ξεκάθαρες προθέσεις, μεταξύ άλλων:

- τη λειτουργική - αισθητική απελευθέρωση του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και την μετάβαση σε προσβάσιμα κτίρια από όλους,
- την ενεργειακή θωράκιση των κτιρίων, και
- τη μείωση της κάλυψης σε μια προσπάθεια εξεύρεσης ελεύθερου χώρου πρασίνου (κυρίως σε πυκνοδομημένες περιοχές πόλης), οι οποίες, μετασχηματισμένες σε ποσοστά επιρροής στον επιτρεπόμενο όγκο, δεν ξεπερνούν εκείνα τα ποσοστά των υπόλοιπων ευρωπαϊκών παραδειγμάτων, προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή αποδοτικότητα και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε μια εφαρμοσμένη πρακτική που προβλέπεται με οριζόντια μέτρα.

Ο σχεδιασμός κτιρίων με σχεδόν μηδενική ενεργειακή κατανάλωση (υψηλής ενεργειακής απόδοσης A+ και A+++) συμβάλει καταλυτικά στη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου και αειφόρου αστικού περιβάλλοντος και αποτελεί προϋπόθεση για την «πράσινη μετάβαση» και τη δημιουργία κλιματικά ουδέτερων πόλεων».

Στη Μελέτη επισημαίνεται ότι «ακόμα και στην περίπτωση δυνατότητας εφαρμογής σωρευτικά των διατάξεων, στις περιπτώσεις των άρθρων 10 σε συνδυασμό με τα άρθρα 25 ή και 15 λειτουργούν οι επιπρόσθετοι θεσμοθετημένοι περιορισμοί του ιδεατού στερεού, του μέγιστου επιτρεπόμενου ύψους και των υποχρεωτικών αποστάσεων από τα όρια των οικοπέδων. Αναφορικά με το σημαντικό ενεργειακό όφελος των κινήτρων που δίνονται μέσα από τον ΝΟΚ, εξετάζονται 4 κλιματικές ζώνες, η Αθήνα, το Θεσσαλονίκη, η Κοζάνη και το Ηράκλειο Κρήτης. «Από τα αποτελέσματα της σύγκρισης της κατανάλωσης ενέρ-

γιας και των εκλυόμενων ρύπων CO2 ανάμεσα σε ένα νέο κτίριο που καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ (Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων) και ένα κτίριο ιδιαίτερα υψηλής ενεργειακής απόδοσης (εφαρμογή του άρθρου 25 του ΝΟΚ «Κίνητρα για τη δημιουργία κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας», προέκυψε πολύ σημαντικό ενεργειακό και περιβαλλοντικό όφελος. Πιο συγκεκριμένα:

-Η εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ανά μονάδα επιφανείας (kWh/m² yr) των κτιρίων, με συστήματα ιδιαίτερα υψηλής ενεργειακής απόδοσης, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα κτίρια ελάχιστων απαιτήσεων κατά ΚΕΝΑΚ, ανάλογα και με την κλιματική ζώνη κάθε περιοχής και το σύστημα θέρμανσης είναι της τάξεως των 22,0 έως 47,7 kWh/m² yr. Οι τιμές αυτές εξοικονόμησης ενέργειας είναι αξιοσημείωτες, δεδομένης της ήδη χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων με ελάχιστες απαιτήσεις, σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ

-Η μείωση εκπομπών CO2 ανά μονάδα επιφανείας (kg CO2/m² yr) των κτιρίων, με συστήματα ιδιαίτερα υψηλής ενεργειακής απόδοσης, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα κτίρια ελάχιστων απαιτήσεων κατά ΚΕΝΑΚ, ανάλογα και με την κλιματική ζώνη κάθε περιοχής, είναι της τάξεως των 6,5 έως 12,1 kg CO2/m² yr. Οι τιμές αυτές μείωσης εκπομπών CO2 είναι αξιοσημείωτες, δεδομένων των ήδη χαμηλών εκπομπών CO2 των κτιρίων με ελάχιστες απαιτήσεις, σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ.

Συγκριτικά αναφέρεται ότι η μέση ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που προκύπτει από εκμετάλλευση του bonus +10% από το 50% των νέων κτιρίων ισούται με το 1,7% της μέσης ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (σε πρωτογενή ενέργεια) από τα κτίρια κατοικίας ενώ για εκμετάλλευση από το 25% των νέων κτιρίων ισούται με το 0,8% του ίδιου μεγέθους.

Για το σύνολο της χώρας με βάση δύο σενάρια, ένα αισιόδοξο και ένα συντηρητικό, όσον αφορά την εκμετάλλευση του κινήτρου από τις νέες πολυκατοικίες προέκυψαν τα εξής:

-Η συνολική ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας εκπίπτει από 50GWh έως 101GWh ετησίως,

-Η συνολική ετήσια μείωση εκπομπών CO2 εκπίπτει από 17.392tn έως 34.785tn, η οποία ισοδυναμεί με φύτευση από 696χιλ. έως 1.391 χιλ. δέντρων ή αντικατάσταση 17,4χιλ. έως 34,8χιλ. αυτοκινήτων παλαιάς με νέας τεχνολογίας.

Συμπερασματικά, η συμβολή του κινήτρου που δίνεται από το άρθρο 25 του Ν.Ο.Κ. κρίνεται πολύ θετική, όπως προκύπτει και από τους υπολογισμούς που έγιναν, και το μέτρο προτείνεται να παραμείνει για την υποστήριξη της εφαρμογής των υποχρεώσεων της χώρας μας στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών».

Στο πεδίο της κλιματικής αλλαγής, στην επιστημονική κοινότητα υπάρχει πλέον αποδεδειγμένη αυξανόμενη συμφωνία ότι οι πληθυσμοί, η υποδομή και η οικολογία των πόλεων κινδυνεύουν από τις επιπτώσεις της. Αν και αναμένεται ότι η κλιματική αλλαγή θα επιδεινώσει αυτά τα προβλήματα, ο πολεοδομικός σχεδιασμός αλλά και ο Οικοδομικός Κανονισμός θα πρέπει να ανταποκρίνονται κυρίως μέσω βελτιωμένου σχεδιασμού κτι-

ρίων και διαρρυθμίσεων των πόλεων. Οι αμιγώς τεχνολογικές λύσεις (π.χ. επιλογή κατάλληλων υλικών) θα συνεχίσουν να παίζουν ρόλο στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και το ίδιο θα ισχύει και για τη βελτιωμένη πρόβλεψη και ετοιμότητα, καθώς και για την αποφυγή κινδύνων μέσω ελέγχων σχεδιασμού.

Τα παραπάνω αναγνωρίστηκαν και αποτυπώθηκαν τόσο στην Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή όσο και στα Περιφερειακά Σχέδια που έχουν εκπονηθεί για τις 12 από τις 13 Περιφέρειες της χώρας.

Οι πρόνοιες του ΝΟΚ, και κυρίως αυτές που σχετίζονται με την αλλαγή των υλικών, την αλλαγή της σχεδίασης, την απελευθέρωση αστικού χώρου, αποτελούν ένα επιπλέον όπλο στην εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, διαμορφώνοντας μαζί με άλλα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού (π.χ. Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας κ.λπ.) ένα συνολικό πλαίσιο για την προώθηση δράσεων, ενεργειών και έργων με στόχο τη θωράκιση των πόλεων έναντι των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής.

Καταληκτικά, οι κύριες θετικές επιδράσεις του ΝΟΚ καταγράφονται σε διαφορετικά πεδία του περιβάλλοντος και ιδίως:

- Στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στο σύνολο του πληθυσμού των αστικών κέντρων.
- Στη διευκόλυνση της αστικής κινητικότητας.
- Στη δημιουργία θετικού αντίκτυπου στην ανθρώπινη υγεία που επιφέρουν οι πρόνοιες για τον καλό φυσικό εξοπλισμό και φωτισμό των χώρων.
- Στην βελτίωση της ποιότητας του αέρα, καθώς η σημερινή κατάσταση αυξημένων αναγκών ψύξης/δροσίμου οδηγεί στην εντατική λειτουργία κλιματιστικών μονάδων που καταναλώνουν ενέργεια και απορρίπτουν θερμότητα, επιβαρύνοντας τη θερμοκρασία του υπαίθριου αστικού χώρου.
- Στον ΝΟΚ υποστηρίζονται οι παθητικές μέθοδοι που βοηθούν στην βελτίωση της θερμικής άνεσης κατά τη χρήση των κτιρίων.

Επιπλέον, ο νέος ΝΟΚ εξυπηρετεί τους στόχους της Ατζέντας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Έτσι, τα φυτεμένα δώματα, οι κατακόρυφοι κήποι, τα διπλά κελύφη αποτελούν σημαντικά στοιχεία βιοκλιματικού σχεδιασμού. Τα κίνητρα απόσυρσης κτιρίων και αντικατάστασης παλαιού και ενεργηφόρου αστικού ιστού οδηγούν στη μείωση ενεργειακού αποτυπώματος. Οι παθητικές μέθοδοι δροσίμου βελτιώνουν τη θερμική άνεση. Η αξιοποίηση του κελύφους, όχι μόνο ως στοιχείου αισθητικής διαμόρφωσης αλλά ως μέσου επίτευξης «πράσινης συμπεριφοράς» οδηγεί σε βελτίωση μικροκλίματος στα αστικά σύνολα με υψηλή πυκνότητα και μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και πόρων.

Το περιβαλλοντικό ισοδύναμο της εξοικονόμησης της ενέργειας που εκπίπτει από το παράδειγμα της παρούσας μελέτης αντιστοιχεί στο 70% της λειτουργίας των 18 Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών της ΔΕΗ, μέσω των οποίων καλύπτονται οι ανάγκες σε ενέργεια 37.104 ελληνικών νοικοκυριών.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ – ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ

Το θετικό πρόσημο στην αγορά ακινήτων διατηρείται για μία ακόμη χρονιά, με διαφορετικούς ρυθμούς ανά επιμέρους κλάδους και γεωγραφική περιοχή, αλλά είναι αναγκαίο να δοθούν άμεσες και σαφείς λύσεις και απαντήσεις σε θεσμικά και νομικά ζητήματα, διαφορετικά τίθενται σε κίνδυνο η πορεία της αγοράς και εικόνα της σε εγχώριους και ξένους επενδυτές.

Το συμπέρασμα αυτό προέκυψε από τις τοποθετήσεις δεκάδων εκπροσώπων φορέων και οργανώσεων του κλάδου των ακινήτων, καθώς και στελεχών μεγάλων νομικών, κατασκευαστικών και αρχιτεκτονικών γραφείων στο ετήσιο συνέδριο της Prodepro που πραγματοποιήθηκε την εβδομάδα που μας πέρασε. Όπως υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στο επίκεντρο βρέθηκε σειρά ζητημάτων, από θεσμικές ρυθμίσεις που σχετίζονται με τον ΝΟΚ, την εκτός σχεδίου δόμηση και την Golden Visa μέχρι θεμάτων που αφορούν την βραχυχρόνια μίσθωση, την πορεία των τιμών ακινήτων καθώς και τις αλλαγές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες στην αγορά ακινήτων. Ποιες όμως είναι εκτιμήσεις φορέων και στελεχών της αγοράς για τα επίκαιρα ζητήματα του κλάδου; Ποια είναι σήμερα η «ακτινογραφία» των προκλήσεων;

Οι τιμές των ακινήτων αυξάνονται

Ο κ. Λευτέρης Ποταμιάνος, πρόεδρος του Συλλόγου Μεσιτών Αττικής, εκτίμησε ότι η αγορά των ακινήτων βρίσκεται σε άνοδο για έβδομη χρονιά, σε μονοψήφιο, μεν, ακόμα νούμερο, αλλά εν γένει υπάρχει μια αυξανόμενη ζήτηση. Εκτίμησε ότι τα προγράμματα «Σπίτι μου» είναι σε θετική κατεύθυνση, αλλά δημιουργούν πρόβλημα σε ό,τι αφορά τη ζήτηση. Πρόσθεσε, δε, ότι οι μεσίτες προσπαθούν να λειτουργούν σε μια μορφή εκλογίκευσης της αγοράς, αλλά πλέον αυτή ακολουθεί τους δικούς της ρυθμούς, καθώς υπάρχουν ακόμα και υψηλά τιμήματα που πληρώνονται. Ο κ. Δημήτρης Μελαχροινός, Co-Founder & CEO του Spitogatos Group, ανέφερε ότι η αγορά συνεχίζει να ανεβαίνει. Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας το τρίτο τρίμηνο του έτους η αύξηση αγγίζει το 7%. Είναι ζήτημα προσφοράς και ζήτησης, από την στιγμή που υπάρχει αυξημένη ζήτηση, ανεβαίνουν οι τιμές ανέφερε ο κ. Μελαχροινός. Οι τάσεις από την βάση δεδομένων της Spitogatos δεν δείχνουν ότι θα σταθεροποιηθούν οι τιμές το επόμενο διάστημα, επισήμανε. Ειδικότερα, η έντονη ζήτηση για φοιτητικά σπίτια, λόγω της ανακοίνωσης των βάσεων αλλά και της έναρξης της ακαδημαϊκής χρονιάς, σε συνδυασμό με την παραδοσιακά ισχυρή καλοκαιρινή περίοδο, η οποία ενισχύει τη ζήτηση για κατοικίες, συμβάλλουν στην ανοδική πορεία των μέσων

ζητούμενων τιμών ενοικίασης και πώλησης κατοικιών κατά το 3ο τρίμηνο του 2024. Σύμφωνα με τα στοιχεία του SPI, οι μέσες ζητούμενες τιμές πώλησης κατοικιών σε όλη την Ελλάδα σημείωσαν αύξηση της τάξης του 6,8% το τρίτο τρίμηνο του 2024 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023, ενώ οι μέσες ζητούμενες τιμές ενοικίασης αυξήθηκαν κατά 7,6%. Σύμφωνα με την έρευνα τα Νότια Προάστια της Αθήνας, οι Κυκλάδες, τα Βόρεια Προάστια της Αθήνας, η Λευκάδα και ο Πειραιάς αποτελούν τις 5 πιο ακριβές περιοχές της χώρας για αγορά κατοικίας κατά το τρίτο τρίμηνο του 2024. Στην κατάταξη των πιο ακριβών περιοχών για ενοίκιαση κατοικίας, τις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν τα Νότια Προάστια της Αθήνας, οι Κυκλάδες, τα Βόρεια Προάστια της Αθήνας, το κέντρο της Αθήνας και ακολουθεί ο Πειραιάς. Ανάμεσα στις ακριβότερες περιοχές για ενοίκιαση κατοικίας το 3ο τρίμηνο του 2024 βρίσκεται και η Χαλκιδική, όπου οι τιμές της βραχυχρόνιας μίσθωσης συνεχίζουν να ασκούν ανοδικές πιέσεις στις τιμές ενοικίων.

Εξοικικές κατοικίες: Στο στόχαστρο Ξένων αγοραστών: από 270.000-370.000 ευρώ

Μιλώντας για τις εξοικικές κατοικίες στην Ελλάδα και ποιους τις επιλέγουν, ο Γιώργος Γαβριλίδης, CEO & Founding Partner της Elxis Greek Real Estate Services BV, ανέφερε ότι η Ελλάδα έχει μπει στο στόχαστρο ξένων επενδυτών έγινε προορισμός και για εξοικικές κατοικίες. Οι τιμές στην εξοικική κατοικία, 2-3 υπνοδωματίων με μια μικρή πισίνα έχει ένα εύρος τιμής από 270.000 μέχρι 370.000 ευρώ και αποτελούν το 80% των πωλήσεων. Οι νέοι αγοραστές θέλουν να κρατήσουν το σπίτι 5 έως 10 χρόνια και μετά να το πουλήσουν με τα project αυτά έχουμε λίστα αναμονής.

Την εκτίμηση ότι υπάρχει μεγάλη ζήτηση από καλούς πελάτες για παραθεριστικές κατοικίες και λόγω πανδημίας, αλλά και εξαιτίας της ανάγκης των οικογενειών για μεγαλύτερη άνεση διατύπωσε και ο Γιάννης Ρεβύθης, ιδρυτής και General Manager, Revithis & Partners. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι τιμές να εκτοξευθούν στα ύψη, ειδικά σε προορισμούς όπως η Κρήτη, η Κέρκυρα και η Σαντορίνη, ενώ πρόσφατα καταγράφηκε και άνοδος σε πιο εναλλακτικούς προορισμούς όπως π.χ. η Αστυπάλαια και η Κύθνος. Ψηφίζουν Ελλάδα οι ξένοι και κάποιοι το βλέπουν όχι μόνο σαν μια όμορφη τοποθεσία, αλλά και σαν επένδυση, σαν κέρδος, για να απολαμβάνουν ένα καλό εισόδημα ανέφερε ο κ. Ρεβύθης

Ευκαιρίες στην ελληνική αγορά ακινήτων

Στις μεγάλες ευκαιρίες που υπάρχουν γενικότερα στην

ελληνική αγορά έδωσε έμφαση και ο Ερρίκος Αρώνες, Διευθύνων Σύμβουλος της Hellenic Properties. Η ελληνική αγορά έχει δώσει «εξαιρετικές, ανέλπιστα καλές αποδόσεις από το 2019 και ο κλάδος της ανάπτυξης ακινήτων χαρακτηρίζεται από υγιή οικονομικά, κεφαλαιακή επάρκεια και καλή εικόνα στο επίπεδο του δανεισμού. Βλέπουμε μια πολύ μεγάλη ευκαιρία για την ελληνική αγορά του development στο σύνολό της, ανέφερε ο Ε. Αρώνες καθώς το ευρωπαϊκό περιβάλλον, όπου οι αποδόσεις μειώνονται, ευνοεί την προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα. Οι Ευρωπαίοι επενδυτές βάζουν στο στόχαστρο τους την Ελλάδα, κάτι που δεν ίσχυε παλαιότερα. Η δυναμική αυτή σημαίνει ότι και εμείς μπορούμε να στοχεύσουμε σε μεγαλύτερα έργα και σε πιο δημιουργικές σκέψεις, γεγονός που συνδυάζεται με το δεδομένο ότι ο τραπεζικός κλάδος στην χώρα είναι ισχυρός και τα επιτόκια μειώνονται. Προκειμένου η Ελλάδα να προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις από το εξωτερικό απαιτείται να μεγαλώσουν τα μεγέθη των εταιρειών, ακόμα και με συγχωνεύσεις, και να βελτιωθούν οι υποδομές στην χώρα. Νομίζω ότι δεν έχουμε συνειδητοποιήσει πόσο μεγάλη είναι η ευκαιρία μπροστά μας, επισήμανε.

Βραχυχρόνιες μισθώσεις: Δεν αποτελούν την πηγή της στεγαστικής κρίσης εκτιμούν φορείς του κλάδου

Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις δεν είναι το αληθινό πρόβλημα του στεγαστικού, ανέφερε ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων (STAMA Greece) Κωνσταντίνος Κιάμος, παραθέτοντας αναλυτικά στοιχεία. Στην Ελλάδα, τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης ανέρχονται σε περίπου 100.000 με 120.000, με την Αθήνα να διαθέτει 10.000 έως 12.000 από αυτά. Πρόκειται για έναν μικρό όγκο που αντιπροσωπεύει περίπου 1% του συνολικού στεγαστικού αποθέματος της χώρας και της Αθήνας αντίστοιχα. Στην Αθήνα, πάνω από 20% των σπιτιών είναι κενά, κάτι που αναδεικνύει το αληθινό πρόβλημα του στεγαστικού, και όχι οι βραχυχρόνιες μισθώσεις, εκτίμησε ο κ. Κιάμος. Έδωσε επίσης έμφαση στην ιδιαίτερα μεγάλη συνεισφορά των βραχυχρόνιων μισθώσεων στην οικονομία. Η οικονομική συνεισφορά αυτής της δραστηριότητας είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς φτάνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, αυτό το ποσό είναι συγκρίσιμο με τον ετήσιο τζίρο του κλάδου της εστίασης, που είναι ένας από τους πιο κερδοφόρους κλάδους της ελληνικής οικονομίας.

Συνέχεια στη σελ 6

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ – ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ

Συνέντευξη από σελ 5

Τα έσοδα για το κράτος από φόρους ανέρχονται περίπου σε 1 δισ. ευρώ, χάρη στην υψηλή φορολογική συμμόρφωση που επιτυγχάνεται μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών, είπε. Σε ό,τι αφορά την απασχόληση, ο κλάδος δημιουργεί περίπου 40.000 άμεσες θέσεις εργασίας. Αυτές περιλαμβάνουν καθαριστές, διαχειριστές ακινήτων, και προσωπικό που εμπλέκεται άμεσα στη λειτουργία των καταλυμάτων. Παράλληλα, υπάρχουν πολλές έμμεσες θέσεις εργασίας που σχετίζονται με την ανακαίνιση των ακινήτων, τους μηχανικούς, τους μεσίτες, και προμηθευτές επίπλων και υλικών, καθώς και τα συνεργεία συντήρησης. Μιλώντας για τις επιπτώσεις των μέτρων για την βραχυχρόνια μίσθωση είπε μεταξύ άλλων ότι η εξομίωση με τον τρόπο φορολόγησης των τουριστικών επιχειρήσεων, αν και αρχικά φαίνεται δίκαιη, κρύβει μια ουσιαστική ανισότητα. Οι μικροϊδιοκτήτες δεν μπορούν να απομειώσουν τον φόρο τους με βάση τις δαπάνες που έχουν κάνει, όπως για παράδειγμα για ανακαινίσεις, σε αντίθεση με τις τουριστικές επιχειρήσεις που έχουν τέτοια δυνατότητα. Αυτό το μέτρο είναι σημαντικά άδικο, γιατί οι ιδιοκτήτες δεν έχουν τα ίδια μέσα να καλύψουν τα κόστη τους.

Από την πλευρά και ο Στράτος Παραδιάς, πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ και της Διεθνούς Ενώσεως Ιδιοκτητών Ακινήτων (UIPI), εξέφρασε τον προβληματισμό του για την συζήτηση που έχει ανοίξει τόσο για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις όσο και για τον «δήθεν» υπερτουρισμό. Εκτίμησε ότι η ανάπτυξη της βραχυχρόνιας μίσθωσης έχει βελτιώσει την εικόνα σε πάρα πολλές γειτονίες της Αθήνας, υποστηρίζοντας ότι η απαγόρευση στα τρία διαμερίσματα στο κέντρο της πόλης θα δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα σε πολλά ακίνητα από μισθώσεις που θα λήξουν και από τη διακοπή της συνεργασίας με τον διαχειριστή, στο όνομα του οποίου είναι το ΑΜΑ. Πρέπει να διασυνδεθεί το ΑΜΑ με τον Αριθμό Ταυτότητας του Ακινήτου (ΑΤΑΚ), να διασφαλιστούν οι επενδύσεις που έχουν κάνει οι ιδιοκτήτες στο ακίνητά τους, είπε. Αναφερόμενος στο σχεδιαζόμενο μέτρο της τριετούς φοροαπαλλαγής για τα κενά ακίνητα που θα επανενταχθούν στην αγορά, ο πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ σημείωσε ότι θα φέρει τα περισσότερα σπίτια στην αγορά, αρκεί να νομοθετηθεί σωστά. Δεν πρέπει να μπουν αχρείαστοι κόφτες. Κάθε περιορισμός στερεί από τους νέους σπίτια στην αγορά, εκτίμησε, προσθέτοντας πως δεν έχει λο-

γική η τριετία των κενών να ισχύσει και για τα σπίτια της βραχυχρόνιας, δηλαδή κάποιος που θέλει να φύγει αμέσως από τη βραχυχρόνια να πρέπει να περιμένει να συμπληρωθεί τριετία.

Golden Visa

Τη αντίθεση του με τις αλλαγές στην Golden Visa, εξέφρασε ο Δημήτρης Μπινιάρης, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Μεσιτών Αστικών Συμβάσεων Ελλάδας. Είχαμε μια πολύ μεγάλη επιτυχία για δέκα χρόνια στην άντληση κεφαλαίων από το εξωτερικό. Το πρόγραμμα αποδείχτηκε τόσο επιτυχημένο που έφερε τα αντίθετα αποτελέσματα. Ενόψει των διαδοχικών αλλαγών δημιουργήθηκε ξαρ-ση στην αίτηση αδειών, αυτό οδήγησε σε στρεβλώσεις και καταστάσεις μη επιθυμητές. Εκτίμησε επίσης ότι το πρόγραμμα Golden Visa δεν δημιούργησε οποιοδήποτε πρόβλημα στη στέγαση. Το πρόγραμμα αυτό ποτέ δεν δημιούργησε πρόβλημα στη στέγαση, καθώς οι ιδιοκτήτες των κατοικιών που πουλήθηκαν δεν έμειναν σε αυτές, αλλά τις ενοίκιαζαν και μάλιστα σε τιμές 10% με 15% μικρότερες από άλλες αντίστοιχες της ίδια περιοχής σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Το θέμα του ΝΟΚ στο επίκεντρο των προβληματισμών

Η αβεβαιότητα είναι ο χειρότερος σύμβουλος ανέφερε η Δίκα Αγαπητίδου, γενική διευθύντρια της Αθηναϊκής Οικονομικής / JLL, σχετικά με το ζήτημα του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού. Έχει δημιουργηθεί μεγάλη αναταραχή και αναβρασμός για έναν νόμο που ψηφίστηκε το 2012. Μας πήρε 12 χρόνια για να συνειδητοποιήσουμε ότι υπάρχει θέμα, πρόσθεσε, εξηγώντας ότι η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας θα κρίνει αν είναι συνταγματικές οι διατάξεις, για τα μόνους του ΝΟΚ. Θα έπρεπε να υπάρχει σωστή διαβούλευση πριν από κάθε νομοθέτηση, ώστε να αποφεύγεται όλη αυτή η αβεβαιότητα. Το ΥΠΕΝ έχει κάνει ένα βήμα πίσω και ζητάει από το ΣτΕ να μην τα καταργήσει, αλλά να ζητήσει την αυστηρή τήρησή τους, οι δήμοι μιλούν για καταστροφή του περιβάλλοντος, γιατί αυτό δεν έχει γίνει από πριν, γιατί δεν είχε γίνει διαβούλευση, αναταραχή πολύ μεγάλη από την αβεβαιότητα, σωστή διαβούλευση και προγραμματισμός.

Στα προβλήματα που έχουν ανακύψει από την εφαρμογή του ΝΟΚ, αλλά και από την έλλειψη ολοκληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, αναφέρθηκε

ο Παναγιώτης Μπενίτσας, Managing Partner Bernitsas Law. Ο ΝΟΚ ψηφίστηκε το 2012 κι ακόμα συζητάμε τα στοιχειώδη είπε αναφέροντας ότι αν μία πράξη έδινε σε κάποιον δικαίωμα να χτίσει και στη συνέχεια ακυρωθεί, ανοίγει θέμα αποζημιώσεων από το κράτος, κάτι όμως που θα χρειαστεί πολλά χρόνια. Το τελευταίο διάστημα υπάρχουν βελτιώσεις στη νομοθεσία, απαιτούνται όμως κι άλλες, κάνοντας αναφορά στο πρόβλημα με τη μετάβαση από τα υποθηκοφυλακεία στα κτηματολογικά γραφεία, αλλά και στις 500.000 αντιρρήσεις για τους δασικούς χάρτες, με τις περισσότερες επιτροπές να μην έχουν συσταθεί, πρόσθεσε

Σε ιστορικό χαμηλό η ιδιοκατοίκηση στην Ελλάδα

Το ποσοστό της ιδιοκατοίκησης στην Ελλάδα έχει μειωθεί σημαντικά και βρίσκεται πλέον στο 69,6% στη χώρα μας (στοιχεία Eurostat) ενώ για την Αθήνα το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί στο 64%. Η Βασιλική Βλαχοστεργίου, Deputy Head of Real Estate Analysis Section στην Τράπεζα της Ελλάδος, ανέφερε ότι τα βασικά προβλήματα που οδηγούν σε αυτή τη μείωση είναι το γεγονός ότι οι αξίες των οικιστικών ακινήτων αυξάνεται με διψήφια ποσοστά τη τελευταία διετία, ενώ από το 2017, που ήταν το χαμηλότερο σημείο για την αξία των ακινήτων έως το δεύτερο τρίμηνο του 2024 η αύξηση της αξίας των ακινήτων στην Αθήνα ανέρχεται στο 90%. Σε σχέση με την καλύτερη χρονιά που ήταν το 2008 η αύξηση κινείται στο 4%. Επιπλέον, το απόθεμα των ακινήτων προς πώληση είναι ποιοτικά υποδεέστερο καθώς είναι «γυρασμένο» αφού ξεπερνά τα 40 έτη. Ένα ακόμα ζήτημα είναι ότι οι αξίες έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό με την άνοδο να κινείται στο 100% γενικά και στο 70% στο κέντρο της Αθήνας. Το διαθέσιμο εισόδημα έχει μειωθεί κατά 20% σε σχέση με το 2008, ενώ δεν εκδίδονται πλέον νέες οικοδομικές άδειες με αποτέλεσμα να υπάρχει έλλειμμα νέων ακινήτων. Η κ. Βλαχοστεργίου τόνισε ότι οι οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν από το 2011 έως και το 2024 είναι αθροιστικά οι ίδιες στο σύνολο με αυτές που εκδόθηκαν το 2005. Σχετικά με τη νοοτροπία για την ιδιοκατοίκηση πρόσθεσε ότι αυτή δεν μπορεί να αλλάξει και η ενοίκιαση αποτελεί μία προσωρινή λύση, ενώ για την Αθήνα ανέφερε ότι «κωράει» για τον μισό πληθυσμό στην Ελλάδα, καθώς υπάρχει σημαντική επιβάρυνση από την άνοδο του τουρισμού.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΥΔΑΠ: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΨΥΔΡΙΑΣ

Σε συναγεμρό βρίσκεται η ΕΥΔΑΠ εξετάζοντας διάφορα σενάρια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υδροδότησης της πρωτεύουσας σε περίπτωση παρατεταμένης ανομβρίας παρότι τα υπάρχοντα αποθέματα στους ταμιευτήρες επαρκούν για τέσσερα χρόνια, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Σύμφωνα με πληροφορίες έχει ήδη προχωρήσει η προμελέτη για την μεταφορά νερού από τους δύο ποταμούς που εκβάλλουν στην λίμνη των Κρεμαστών αλλά και αυτή καθαυτή την λίμνη.

Παράλληλα, έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις με μεγάλους παραγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος όπως η ΔΕΗ αλλά και ο όμιλος Μυτιληναίου και άλλους για την κατασκευή και λειτουργία 3 η 4 μονάδων αφαλάτωσης δεδομένου ότι η αφαλάτωση απαιτεί μεγάλη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

Η μία μονάδα αφαλάτωσης, εφόσον προχωρήσουν οι συζητήσεις με την ΔΕΗ, μπορεί να γίνει στην περιοχή του Λαυρίου.

Οι άλλες δύο ή τρεις στην πλευρά του Κορινθιακού Κόλπου και κατά μήκος του αγωγού μεταφοράς νερού από το Μόρνο στην Αθήνα.

Αρμόδιοι παράγοντες της ΕΥΔΑΠ δήλωσαν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι το κόστος του νερού από αφαλάτωση είναι σημαντικό και φτάνει το 1 € το κυβικό ενώ σήμερα η ΕΥΔΑΠ χρεώνει το κυβικό κατά 0,35 λεπτά.

Σε κάθε περίπτωση και οι δύο λύσεις είναι σχετικά χρονοβόρες και θα πάρουν τουλάχιστον μία τριετία μέχρι να λειτουργήσουν. Οι ίδιοι παράγοντες της ΕΥΔΑΠ τόνιζαν ότι η πιο γρήγορη και πιο συμφέρουσα λύση με χαμηλό κόστος είναι η μεταφορά νερού από την λίμνη των Κρεμαστών η οποία μπορεί να έχει αποτελέσματα και να ενισχύσει το δίκτυο σε χρόνο νωρίτερο και από τα τρία χρόνια εάν δεν υπάρξουν βέβαια προσφυγές στο Συμ-

βούλιο της Επικρατείας για περιβαλλοντικούς ή άλλους λόγους με συνέπεια να καθυστερήσει το έργο.

Το έργο είναι σχετικά εύκολο και θα χρειαστεί βέβαια να γίνει διάνοιξη σπράγγων για την διέλευση του αγωγού, όμως κάτι αντίστοιχο έχει γίνει στο παρελθόν με την μεταφορά νερού από το φράγμα του Ευήνου στο δίκτυο του Μόρνου.

Το αρχικό σενάριο προβλέπει να διασυνδεθούν με το δίκτυο του Μόρνου δύο παραπόταμοι του Αχελώου που εκβάλλουν στη λίμνη Κρεμαστών.

Σύμφωνα με παράγοντες της ΕΥΔΑΠ εξετάζονται όλες οι δυνατές λύσεις για να επιλυθεί οριστικά το πρόβλημα στην υδροδότηση της πρωτεύουσας.

Τις τελικές αποφάσεις θα τις πάρει το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος και η Κυβέρνηση.

ΔΥΟ ΕΡΓΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΕΡΡΕΣ ΚΑΙ ΛΙΤΟΧΩΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Δυο έργα αναπλάσεων σε ισάριθμα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας θα υλοποιηθούν μετά την υπογραφή των σχετικών αποφάσεων από τον Περιφερειάρχη Απόστολο Τζιτζικώστα.

Τα δυο έργα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης αφορούν στις Σέρρες και το Λιτόχωρο Πιερίας και χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με συνολικό προϋπολογισμό 3,1 εκ. ευρώ, μεταδίδει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Όπως τόνισε ο κ. Τζιτζικώστας, «το απολύτως επιτυχημένο πρόγραμμα βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης που ολοκληρώσαμε στην προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο είναι και στο νέο ΕΣΠΑ, με απόφαση της διοίκησης της Περιφέρειας, ακόμα μεγαλύτερο σε πόρους. Όλα τα έργα αστικών αναπλάσεων που υλοποιούμε αφορούν στη δημιουργία πράσινων υποδομών, στην αύξηση του πρασίνου, στη δημιουργία σύγχρονων και λειτουργικών ελεύθερων δημόσιων χώρων. Δημιουργούν ένα νέο αστικό περιβάλλον σε όλη την Κεντρική Μακεδονία. Τα δυο έργα, με σημαντικό προϋπολογισμό, στις Σέρρες και το Λιτόχωρο, θα αναβαθμίσουν τις συγκεκριμένες πόλεις και θα είναι ολοκληρωμένα μέσα σε περίπου ένα με ενάμιση χρόνο από την έναρξή τους, η οποία υπολογίζεται το ερχόμενο καλοκαίρι».

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, τα έργα που εγκρίθηκαν είναι:

Έργα Αστικής Αναζωογόνησης (ΦΑΣΗ II) της ΟΧΕ-ΒΑΑ Σερρών
Η ανάπλαση αφορά σε μια περιοχή με συνολικό εμβαδόν 225.000,00 τ.μ. (22,5 εκτάρια). Η έναρξη των έργων θα γίνει τον Ιούνιο του 2025 και η ολοκλήρωσή τους τον Δεκέμβριο του 2026.

Στόχος είναι η περιβαλλοντική αναβάθμιση κοινοχρήστων χώρων (πεζοδρομίων) σε τμήματα οδών εντός του αστικού ιστού του Δήμου Σερρών. Πιο συγκεκριμένα η παρέμβαση αφορά περιοχή από τον άξονα Αρχ. Μακαρίου - Νέστωρος Φωκά ανατολικά, έως την οδό Μιαούλη δυτικά και από τον άξονα Κρέσνας - Σταμούλη Βόρεια έως τον άξονα Βενιζέλου - Β. Βασιλείου (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι συγκεκριμένες οδοί) νότια.

Για λόγους ευκολίας, η περιοχή παρέμβασης ονομάζεται Βόρει-

ος Άξονας.

Το βόρειο τμήμα της πόλης των Σερρών, το οποίο διατρέχει ο συγκεκριμένος άξονας, αποτελείται κυρίως από κατοικίες και σε όλο το εύρος υπάρχουν ασφαλτοστρωμένοι δημοτικοί δρόμοι.

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο υπάρχουν θερμοθετημένα πεζοδρόμια. Εντός της περιοχής υπάρχουν κάποιες υφιστάμενες διαμορφώσεις με πλακοστρωμένους διαδρόμους, φυτεύσεις και αστικά εξοπλισμό. Ο χώρος διαθέτει πράσινο και ανεπτυγμένα δέντρα ενώ όλες οι σταθερές επιφάνειες είναι επιστρωμένες με την απλή πλάκα πεζοδρομίου.

Η κεντρική ιδέα του σχεδιασμού έχει ως στόχο τη δημιουργία μίας νέας ενιαίας αντιληπτικής ενότητας με έμφαση στον εμπλουτισμό του πρασίνου, την ευνοϊκότερη πρόσβαση σε τυφλούς και άτομα με αναπηρίες, καθώς και της εγκατάστασης υποδομών για τον εμπλουτισμό των χρήσεων, δημιουργώντας μία ελκυστική περιοχή για τους πολίτες που θα δίνει έμφαση στην ασφάλεια, με ενότητες διαφορετικών στοιχείων για διάβαση και στάση στο χώρο.

Στις προτεινόμενες παρεμβάσεις προωθούνται ενέργειες όπως: -Η φύτευση και αντικατάσταση δένδρων για τη δημιουργία ελκυστικών περιοχών και για την ενθάρρυνση νέων μικροκλιματικών συνθηκών. Προτείνεται η φύτευση με δέντρα που ευνοούνται από το τοπικό κλίμα, χαμηλής συντήρησης και απαίτησης γενικότερα.

-Επίστρωση επιφανειών με υλικά που έχουν επιλεγεί με κριτήρια την αισθητική και τη λειτουργική αναβάθμιση του κοινόχρηστου χώρου, έχοντας ταυτόχρονα λάβει υπόψη την ευκολία για την κατασκευή και την συντήρηση. Προτείνεται η επικράτηση των πλακών πεζοδρομίου που να είναι λειτουργικές κατά προτίμηση αντιολισθητικές σε συνδυασμό με τις πλάκες τυφλών που τηρούν τις διεθνείς προδιαγραφές.

-Στις διαμορφώσεις του χώρου διαμορφώνονται καθιστικά τριών τύπων, και εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού που περιλαμβάνει καλάθια μικροαπορριμμάτων με στακτοδοχείο (επιστύλιο κάδοι).

Η ανάπλαση θα συμβάλει στη λειτουργική και αισθητική ανακατασκευή του δημόσιου χώρου, στη βελτίωση της προσβασιμότητας από όλους και στη δημιουργία επαρκούς πλάτους

πεζοδρομίων και αξόνων κίνησης πεζών χωρίς να μειωθεί το πλάτος των δρόμων.

Ανάπλαση Δημοτικού Πάρκου Λιτοχώρου

Η ανάπλαση αφορά σε μια περιοχή με συνολικό εμβαδόν 62.000,00 τ.μ. (6,2 εκτάρια).

Η έναρξη των έργων θα γίνει τον Ιούνιο του 2025 και η ολοκλήρωσή τους τον Φεβρουάριο του 2027.

Το έργο αφορά στην αισθητική, βιοκλιματική και λειτουργική αναβάθμιση της περιοχής του Λιτοχώρου, εντός του Δήμου Δίου - Ολύμπου Πιερίας. Οι επεμβάσεις αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και στην υποστήριξη της τουριστικής ανάπτυξης μέσω της ανάπλασης του Πάρκου στο Δημοκείο στο Λιτόχωρο.

Τα κύρια στοιχεία του έργου είναι:

-Διαδρομές και Μονοπάτια: Δημιουργία ασφαλών και εύκολα προσβάσιμων διαδρομών.

-Φωτισμός: Εγκατάσταση νέου φωτισμού για βελτίωση της ασφάλειας κατά τις νυκτερινές ώρες.

-Σιντριβάνι και Γήπεδο Τένις: Κατασκευή νέου σιντριβανιού και γηπέδου τένις.

-Αστικά Στοιχεία: Προσθήκη νέων καθιστικών, κάγκελων και άλλων αστικών στοιχείων.

Βιοκλιματικός Σχεδιασμός:

-Πράσινο και Φύτευση: Διατήρηση υφιστάμενων δέντρων και εμπλουτισμός της φύτευσης με νέους θάμνους και δέντρα.

-Δαπεδοστρώσεις: Χρήση υδατοπερατών υλικών για τις διαδρομές και τους περιβάλλοντες χώρους

-Τοποθέτηση ξυπνων σταθμών ανάπαυσης.

Παραδοτέα πράξης:

Η «Ανάπλαση Δημοτικού Πάρκου Λιτοχώρου» περιλαμβάνει κατασκευή νέων πεζοδρομίων, ξυπνους σταθμούς ανάπαυσης (smart benches), παγκάκια, κάδους απορριμμάτων, νέα καθιστικά γύρω από την υδατοδεξαμενή και κάτω από τα υπάρχοντα δέντρα, φύτευση νέων φυτών και θάμνων, νέο δίκτυο φωτισμού LED, νέο γήπεδο τένις ώστε να λειτουργήσει ως ένα αθλητικό κέντρο και αναβάθμιση της υδατοδεξαμενής και του σιντριβανιού.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΑΝ: «ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΩΣ» ΓΙΑ 5 ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Ένα βήμα πιο κοντά στην υλοποίηση βρίσκεται η πορεία πέντε ιδιωτικών επενδυτικών έργων που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία της «Επιτάχυνσης και διαφάνειας υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» στην Enterprise Greece.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην ηλεκτρονική σελίδα της Enterprise Greece, στο στάδιο της διαδικασίας για τον χαρακτηρισμό τους ως στρατηγικές και σε διαδικασία διαβούλευσης βρίσκονται οι παρακάτω επενδύσεις:

- **«LEADER Phase 1: Ανάπτυξη ολοκληρωμένης γραμμής παραγωγής Βωξίτη, γαλλίου και αλουμίνας (critical raw materials)» της εταιρείας «METLEN ENERGY & METALS A.E.».**

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο αφορά στην ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης γραμμής παραγωγής βωξίτη, γαλλίου και αλουμίνας (critical raw materials) στην υφιστάμενη βιομηχανική μονάδα της εταιρείας στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας (Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος - EL64).

Ο επενδυτικός φάκελος της εταιρείας κατατέθηκε στην εταιρεία Enterprise Greece με την υπ' αριθ. 14600/02-08-2024 αίτηση.

Το επενδυτικό σχέδιο αποσκοπεί στην επίτευξη συνολικής ετήσιας παραγωγικής δυναμικότητας 1.250.000 τόνων αλουμίνας (επέκταση κατά 350.000 τόνους), 40 τόνων γαλλίου και ~1 εκατ. τόνων βωξίτη.

Η επένδυση είναι συνολικού προϋπολογισμού 295,2 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

- * Ανάπτυξη νέας γραμμής έρευνας και εξόρυξης βωξίτη,
- * Νέες κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό για την ανάπτυξη της γραμμής παραγωγής γαλλίου,
- * Νέες κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό για την επέκταση και εκσυγχρονισμό της παραγωγικής δυναμικότητας αλουμίνας,
- * Έργα ενεργειακής τροφοδοσίας της βιομηχανικής μονάδας,
- * Επέκταση και αναβάθμιση του λιμένα (port),
- * Λοιπές οδικές υποδομές και αντιπλημμυρικά έργα

Ο φορέας επένδυσης αιτείται την ένταξη του έργου στις διατάξεις του Ν.4864/2021 ως Στρατηγική Επένδυση στην κατηγορία «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας» και Στρατηγική Επένδυση 1(αβ) και αιτείται σωρευτικά τα κίνητρα των άρθρων 3,4,5,6,7,8,9 και 10 του Ν.4864/2021. Ο υπολογισμός της ενίσχυσης με τη μορφή επικυρώσεως βάσει του Άρθρου 10, παρ. 3 του Ν.4864/2021 για «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας» θα γίνει βάσει των όρων και ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 2.8 του προγράμματος «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (Temporary Crisis and Transition Framework - TCTF 2023/C

101/03).

Όπως αναφέρεται, με την επέκταση της υπάρχουσας βιομηχανικής μονάδας, η Ελλάδα θα βελτιώσει σημαντικά το εμπορικό της ισοζύγιο μέσω αύξησης των εξαγωγών και μείωσης των εισαγωγών, μιας και το σύνολο της παραγωγής της μονάδας θα εξάγεται κυρίως σε χώρες της Ευρώπης, της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής, ενώ οι εισαγωγές γαλλίου θα υποκατασταθούν πλήρως. Το επενδυτικό σχέδιο «Ανάπτυξη ολοκληρωμένης γραμμής παραγωγής βωξίτη, γαλλίου και αλουμίνας (critical raw materials)» αποτελεί μια πρωτοποριακή καινοτόμο επένδυση με στόχο την ανάπτυξη της πρώτης ολοκληρωμένης γραμμής παραγωγής τριών κρίσιμων και στρατηγικών πρώτων υλών (CRMs) στην ΕΕ, δηλαδή βωξίτη, γαλλίου και αλουμίνας, μέσω της εισαγωγής πρωτοποριακών και περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών που μειώνουν το ανθρακικό αποτύπωμα της μονάδας, παρέχοντας παράλληλα στην ΕΕ και τις τρεις κρίσιμες πρώτες ύλες από εγχώριους πόρους χωρίς εξάρτηση από τρίτες χώρες.

- **«Ίδρυση Υπερπολυτελούς Σύνθετου Τουριστικού Καταλύματος / Τουριστικού Χωριού» της εταιρείας «HYDRA ROCK ΑΚΙΝΗΤΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.»**

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο αφορά στην υλοποίηση ενός σύγχρονου και αειφορικού θερέτρου, αποτελούμενο από ένα σύνθετο τουριστικό κατάλυμα και ένα συγκρότημα κατοικιών (τουριστικό χωριό) σε έκταση, εκ της οποίας τα 1714,17 στρέμματα υπάγονται στον Δήμο Πόρου, στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων της Περιφέρειας Αττικής, ενώ τα υπόλοιπα 40 στρέμματα βρίσκονται, σε απόσταση 700 μέτρων, στην περιοχή Μετόχι του Δήμου Ερμιονίδας στην Περιφερειακή Ενότητα Πελοποννήσου.

Ο επενδυτικός φάκελος κατατέθηκε στην Enterprise Greece με την υπ' αριθ. 14300/29-07-2024 αίτηση.

Ο φορέας επένδυσης αιτείται την ένταξη του έργου, με προϋπολογισμό ύψους 475 εκ. ευρώ, στις διατάξεις του Ν.4864/2021 ως Στρατηγική Επένδυση στην κατηγορία «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», (σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ.1 περίπτωση αα), τη λήψη του κινήτρου χωροθέτησης του άρθρου 7 του Ν.4864/2021 αναφορικά με την κατάρτιση Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.), καθώς και τη λήψη του κινήτρου ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 9 του Ν.4864/2021.

Όπως σημειώνεται, με βασικές αρχές σχεδιασμού και υλοποίησης την αειφόρο ανάπτυξη, την εξοικονόμηση ενέργειας, τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική και την κυκλική οικονομία, η πρόταση επένδυσης αφορά στη δημιουργία ενός θερέτρου το οποίο θα προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες τουρισμού υψηλής προστιθέμενης αξίας, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, τονώνοντας παράλληλα την απασχόληση και την οικονομία της ευρύτερης περιοχής.

- **Ίδρυση νέας μονάδας μεταλλουργικής επεξεργασίας εμπλουτισμένου χρωμίτη της εταιρείας ΕΛΛΗΜΕΤ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΑΕ.** Το υπό μελέτη έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία σύγχρονης μονάδας μεταλλουργικής κατεργασίας εμπλουτισμένων κοιτασμάτων χρωμίτη για την παραγωγή μεταλλουργικών προϊόντων σιδηροχρωμίου. Η επένδυση θα υλοποιηθεί στη θέση Χαλβάδες του Δ.Δ. Δρεπάνου, του Δήμου Κοζάνης, της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και η εγκατάσταση της νέας μονάδας έχει σκοπό την αξιοποίηση του χρωμιτικού αποθεματικού δυναμικού της περιοχής του όρους Βούρινου. Φορέας της επένδυσης είναι η εταιρεία «ΕΛΛΗΜΕΤ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ Α.Ε.» της οποίας κύριες δραστηριότητες αποτελούν η εκμετάλλευση μεταλλείων, η εξόρυξη μεταλλευμάτων και η επεξεργασία αυτών.

Ο επενδυτικός φάκελος για το έργο κατατέθηκε στην Enterprise Greece με την υπ' αριθμ. 14700/09-08-2024 αίτηση.

Ο φορέας επένδυσης αιτείται ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του Ν.4864/2021 ως «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» βάσει άρθρου 2 παρ. (1γ), τονίζοντας τη συμβολή της επένδυσης στην ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Με το χαρακτηρισμό της επένδυσης ως «Εμβληματικής Επένδυσης Εξαιρετικής Σημασίας», αιτείται να λάβει (i) το κίνητρο της ενίσχυσης δαπανών με τη μορφή επικυρώσεως του άρθρου 10 παρ. (3α) και (ii) το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 9 του Ν.4864/2021.

Το έργο αναμένεται να δημιουργήσει 138 νέες Ε.Μ.Ε. (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).

Λήγει στις 31 Οκτωβρίου.

- **«Κατασκευή και Λειτουργία Πολυτελούς Τουριστικής Μονάδας στη Θέση Φιλιατρό Ιθάκης» της εταιρείας «ΑΤΟΚΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».**

Ο επενδυτικός φάκελος της εταιρείας κατατέθηκε στην Enterprise Greece με την υπ' αριθμ. 14000/16-07-2024 αίτηση και η διαβούλευση βρίσκεται σε εξέλιξη και ολοκληρώνεται στις 31 Οκτωβρίου 2024.

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο «Κατασκευή και Λειτουργία Πολυτελούς Τουριστικής Μονάδας στη Θέση Φιλιατρό Ιθάκης» με την ονομασία «Epic_0», αφορά στην ανάπτυξη ξενοδοχειακού καταλύματος, πολυτελών κατοικιών, επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και τουριστικού λιμένα σε έκταση 326.833,59m², εντός ευρύτερου ιδιωτικού γηπέδου συνολικού εμβαδού 873.647,17 m², στην περιοχή Φιλιατρό Ιθάκης.

Συνέχεια στη σελ 9

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΑΝ: «ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΩΣ» ΓΙΑ 5 ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Συνέχεια από σελ 8

«Στόχος του, όπως αναφέρεται, είναι ο συνδυασμός της τουριστικής ανάπτυξης υψηλών προδιαγραφών με την προστασία του οικοσυστήματος της ευρύτερης περιοχής, και την προώθηση της ιστορικής και πολιτισμικής ταυτότητας της Ιθάκης».

Ο φορέας της επένδυσης ζήτησε την ένταξη του έργου στις διατάξεις του Ν.4864/2021 ως Στρατηγική Επένδυση στην κατηγορία «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», σύμφωνα με το άρθρο άρθρο 2, παρ.1 περίπτωση αα, τη λήψη κινήτρων χωροθέτησης (άρθρο 7) και ταχείας αδειοδότησης (άρθρο 9) καθώς και την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού και παραλίας (άρθρο 5) του Ν.4864/2021.

Το συνολικό ύψος της προτεινόμενης επένδυσης προϋπολογίζεται σε 85,45 εκατ. ευρώ.

Τέλος, ολοκληρώθηκε προχθές η διαβούλευση για το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, με τίτλο «**Επέκταση Δυναμικότητας και θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής**

διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας παραγωγής μεταλλικών κατασκευών και συστημάτων οδικής ασφάλειας», της εταιρείας «Fracasso Hellas M.A.E.» (Όμιλος INTRAKAT).

Αφορά στην αύξηση της δυναμικότητας και στον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας μεταλλικών προϊόντων στο υφιστάμενο εργοστάσιο της εταιρείας, στη θέση «Εικοσιοικτάρια» στην περιοχή Γιαννούλη Λάρισας, στο 5ο χλμ. της οδού Λάρισας-Τυρνάβου.

Ο επενδυτικός φάκελος της εταιρείας «Fracasso Hellas M.A.E.» κατατέθηκε στην εταιρεία Enterprise Greece με την υπ' αριθ. 15000/03-10-2024 αίτηση.

Μοναδικός μέτοχος της «Fracasso Hellas M.A.E.» είναι ο Όμιλος INTRAKAT. Ο φορέας της επένδυσης αιτείται την ένταξη του έργου στις διατάξεις του Ν.4864/2021 ως Στρατηγική Επένδυση, στην κατηγορία «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», (άρθρο 2 περίπτωση 1.γ), και τη λήψη του κινήτρου ενίσχυσης δαπανών στρατηγικών επενδύσεων (άρθρο 10, παρ.

3α) του Ν.4864/2021.

Όπως αναφέρεται, ο αντίκτυπος της επένδυσης, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, θα είναι σημαντικός, τόσο για την τοπική κοινωνία όσο και για την ανταγωνιστικότητα της χώρας συνολικά. Αποτελεί σημαντική ευκαιρία για το φορέα της επένδυσης η ολοένα και αυξανόμενη ζήτηση για μεταλλικές κατασκευές, σε κλάδους όπως η κατασκευή κτιρίων και υποδομών, τα συστήματα οδικής ασφάλειας και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Με την παρούσα επένδυση η αυξημένη παραγωγική δυναμικότητα της εταιρείας θα καλύψει μέρος της ζήτησης της αγοράς.

Τέλος, η εταιρεία δύναται να καλύψει τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς και να καταλάβει αυξημένο μερίδιο τόσο σε αγορές στις οποίες η εταιρεία έχει ήδη εξαγωγική δραστηριότητα όσο και σε νέες αγορές, καθώς η αυξημένη ζήτηση δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για είσοδο σε αυτές.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ: ΕΡΧΕΤΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Στις 3 Δεκέμβρη παρουσιάζεται το πρόγραμμα των έργων που θα υλοποιηθούν στο Λεκανοπέδιο έως το τέλος του 2028

«Δική μου προτεραιότητα είναι να καθαρίσω την Περιφέρεια Αττικής, κυριολεκτικά και μεταφορικά» υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς, σε συνέντευξή του στην εφημερίδα «Παραπολιτικά», αναφερόμενος στην αποφασιστικότητά του να επιλύσει με τρόπο οριστικό και βιώσιμο το χρόνιο πρόβλημα της διαχείρισης απορριμμάτων στην Αττική. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως είπε, έχουν ήδη προχωρήσει οι απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις, μέχρι την παρουσίαση του ολοκληρωμένου σχεδίου της Περιφέρειας και σε αυτή την κατεύθυνση προωθούνται συνεργασίες και συνεργείες με ομολόγους του στην Ευρώπη, όπως στην πρόσφατη συνάντηση που είχε, στο Παρίσι, με την πρόεδρο της Περιφέρειας Ιλ-ντε-Φρανς, Βαλερί Πεκρές. Ο περιφερειάρχης επικαλέστηκε, μάλιστα, το παράδειγμα του Παρισιού, επισημαινοντας ότι η επιτυχία της «πράσινης» διαχείρισης των απορριμμάτων στη γαλλική πρωτεύουσα οφείλεται εν πολλοίς στο γεγονός ότι υλοποιείται με ευθύνη της Περιφέρειας και όχι του κεντρικού κράτους, ένα μοντέλο που - όπως υπογράμμισε - μπορεί να εφαρμοστεί και στη χώρα μας, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και πάντα με την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων.

Ο κ. Χαρδαλιάς αποκάλυψε, επίσης, ότι στις 3 Δεκεμβρίου θα πραγματοποιηθεί ανοικτή εκδήλωση - ένας νέος «θεσμός διαλόγου με την κοινωνία», όπως τον χαρακτήρισε - για την παρουσίαση του προγράμματος των μεγάλων έργων που θα υλοποιηθούν από την Περιφέρεια Αττικής σε κάθε Δήμο στο Λεκανοπέδιο έως το τέλος του 2028. «Έργα με σαφή χρονοδια-

γράμματα και με εξασφαλισμένους πόρους. Έργα με συγκεκριμένο «πρόσωπο», προσαρμοσμένα ακριβώς στις ιδιαιτερότητες κάθε γεωτοπιάς», όπως είπε.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε επίσης σε έργα που είναι ήδη σε εξέλιξη από την Περιφέρεια, όπως η κατασκευή του πρώτου Εθνικού Παραολυμπιακού Κέντρου στη Ραφήνα συνολικού προϋπολογισμού 64,8 εκατ. ευρώ, καθώς και σε κομβικά αναπτυξιακά έργα τα οποία προανήγγειλε ότι θα ανακοινωθούν στις επόμενες δύο εβδομάδες, μετά και την πρόσφατη συνάντηση που είχε στις Βρυξέλλες με τη Γενική Διευθύντρια του DG REGIO Θέμιδα Χριστοφίδου.

Επιπροσθέτως, ο περιφερειάρχης αναφέρθηκε στον σχεδιασμό για την αποτελεσματική αντιπλημμυρική θωράκιση της Αττικής, με την υλοποίηση μεγάλων έργων, όπως ο νέος αγωγός στη Νέα Φιλαδέλφεια ύψους 4,4 εκατ. ευρώ και ο καθαρισμός -για πρώτη φορά μετά από 30 χρόνια- των πλακοσκεπών τμημάτων του Κηφισού. Επισήμανε μάλιστα, ότι «η λύση σε προβλήματα τέτοιου κλίμακα είναι μόνο η μητροπολιτική διαχείρισή τους. Αυτό σημαίνει πως ένας σχεδιάζει, ένας υλοποιεί, ένας κρίνεται και ένας λογοδοτεί, χωρίς να υπάρχει διάχυση και σύγχυση της ευθύνης».

Σε αυτή την κατεύθυνση, ο κ. Χαρδαλιάς σημείωσε ότι μέσα από τη νέα «Χάρτα Αυτοδιοίκησης», πρέπει να προχωρήσει «ο εξορθολογισμός, του χαοτικού «πινγκ-πονγκ» αρμοδιοτήτων», η ενίσχυση των δήμων και των περιφερειών με τους απαραίτητους πόρους και η στελέωση όλων των κενών οργανικών

θέσεων με επαρκές και καταρτισμένο προσωπικό.

Επανελαβε δε την πεποίθησή του ότι πρέπει να ενισχυθεί η μητροπολιτικότητα, μία έννοια που αποτελεί τον «πυρήνα για ένα σύγχρονο, απολύτως λειτουργικό μοντέλο διαχείρισης των ζητημάτων της Περιφέρειας, μία νέα φιλοσοφία διοίκησης, που έρχεται να θεραπεύσει οτιδήποτε ξεπερασμένο», υπογραμμίζοντας τα ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα από την εφαρμογή της σε χώρες της Δύσης. «Γιατί να μην έχει την ανάλογη επιτυχία και εδώ; Η ερώτηση βεβαίως είναι ρητορική και αυταπάντητη. Γιατί και θέλουμε. Και ξέρουμε. Και μπορούμε» κατέληξε ο κ. Χαρδαλιάς.

Τέλος, αναφερόμενος στις ριζικές παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στις Διευθύνσεις Υγιεινομικού, Μεταφορών και Βιώσιμης Ανάπτυξης, μετά και από καταγγελίες πολιτών για κρούσματα διαφθοράς στις αντλίες των πρατηρίων καυσίμων, ο κ. Χαρδαλιάς υπογράμμισε: «Το πάρτι τελείωσε. Για μένα δεν υπάρχει κανένα περιθώριο ανοχής στη διαφθορά και την παρανομία, ειδάλλως δεν βρίσκω νόημα στο να ασκώ καθήκοντα περιφερειάρχη». Όπως τόνισε, με τις ενέργειες της διοίκησης, που συμπυκνώνονται στο τρίπτυχο «έλλωμα επίορκων - εσωτερική εναλλαγή προσώπων (rotation) - παραπομπή των υπόπτων στη δικαιοσύνη», αλλά και με την προώθηση της ψηφιοποίησης των υπηρεσιών προς τους πολίτες, δόθηκε τέλος σε έκνομες πρακτικές που είχαν παγιωθεί επί χρόνια. «Ο αγώνας κατά της διαφθοράς θα έχει συνέχεια. Είναι προσωπική μου δέσμευση. Αυτή είναι μόνο η αρχή», σημείωσε ο Περιφερειάρχης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ 1^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024 ΣΕ ΙΣΧΥ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΝΕΟΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Χρ. Σταϊκούρας: Στόχος ο ορθολογικός συνδυασμός της λειτουργίας του Μετρό με τις λεωφορειακές γραμμές

Από την 1η Δεκεμβρίου 2024 θα τεθούν σε ισχύ οι αλλαγές που φέρνει ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης που σχεδίασε ο Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (ΟΣΕΘ) και αφορά σε τροποποίηση 11 λεωφορειακών γραμμών, δημιουργία μίας νέας από το Αεροδρόμιο «Μακεδονία» και αλλαγές στα σημεία τερματισμού κάποιων αστικών οχημάτων, με στόχο να αποσυμφορηθεί το κέντρο της πόλης και να επιτευχθεί η καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών, οι οποίοι πλέον, με τη λειτουργία του μετρό στις 30/11, θα έχουν τη δυνατότητα χρήσης συνδυασμένων μεταφορών. Ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης που σχεδίασε ο ΟΣΕΘ, παρουσιάστηκε την Παρασκευή σε εκδήλωση που έγινε, παρουσία και σύσσωμης της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης είναι αποτέλεσμα συστηματικής προσπάθειας που έχει καταβληθεί από πολλούς, από την κοινωνία των πολιτών και από φορείς που εποπτεύει το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, επισήμανε στο σύντομο χαιρετισμό του ο αρμόδιος υπουργός, Χρήστος Σταϊκούρας, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «αυτό που πετύχαμε συλλογικά δεν είναι αμελητέο». Βέβαια, σημείωσε ότι το σχέδιο που ανακοινώθηκε δεν είναι «θέαφατο» και έτσι δεν αποκλείεται να υπάρξουν τροποποιήσεις και αλλαγές, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, επισήμανε ότι ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης που ανακοινώθηκε θα επαναξιολογηθεί αμέσως μετά τη λειτουργία των δύο μέσων Μαζικής Μεταφοράς-λεωφορείων και μετρό, αλλά και εντός εξαμήνου από την εφαρμογή του, περίοδο κατά την οποία και θα φανεί η λειτουργικότητά του, προς όφελος των επιβατών, ενσωματώνοντας μάλιστα και την επέκταση του μετρό προς την Καλαμαριά, με τους πέντε σταθμούς, που αναμένεται μέχρι το τέλος του 2025. Επανέλαβε ότι η τιμολογιακή πολιτική κομίστρου για τις συνδυασμένες μεταφορές θα ανακοινωθεί εντός των επόμενων ημερών.

«Εντείνονται οι προσπάθειες μας για ακόμη καλύτερα αποτελέσματα. Εκτός από τις τελευταίες δοκιμές που γίνονται στο Μετρό και την αναβάθμιση του ΟΑΣΘ με νέα λεωφορεία, οφείλουμε να εργαστούμε μεθοδικά για να κάνουμε έναν νέο Συγκοινωνιακό Χάρτη της Θεσσαλονίκης, αλλάζοντας την πόλη με σύγχρονα μέσα μεταφοράς, όπως μετρό, ηλεκτρικά λεωφορεία και το Fly Over που θα είναι έτοιμο σε λιγότερο από τρία χρόνια», επισήμανε χαρακτηριστικά ο κ. Σταϊκούρας. Εκφράζοντας την αισιοδοξία ότι «ο ανασχεδιασμός θα αναδείξει το ρόλο της βιώσιμης κινητικότητας», ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών αναφέρθηκε στον ΟΑΣΘ και την ανανέωση του στόλου (με 110 ηλεκτρικά λεωφορεία, τον

διαγωνισμό του ΟΣΕΘ για τις νέες συμβάσεις leasing, την αντικατάσταση 18 πεπαλαιωμένων οχημάτων με ισάριθμα νέα), αλλά και στην ανάγκη για συντήρηση των λεωφορείων, όπως και την πρόσληψη 190 οδηγών και 60 ιδιωτών ελεγκτών κομίστρου.

Τον Μάιο του '25 θα ολοκληρωθεί ο συγκοινωνιακός χάρτης της Θεσσαλονίκης

Τη θέση του ότι τα μέσα μεταφοράς της Θεσσαλονίκης έχουν εισέλθει σε νέα εποχή, διατύπωσε ο υφυπουργός Μεταφορών, Βασίλης Οικονόμου, επισημαινώντας στην ομιλία του ότι ο συγκοινωνιακός χάρτης της Θεσσαλονίκης θα ολοκληρωθεί τον Μάιο του 2025. «Μαζί με την παράδοση του μετρό της Θεσσαλονίκης, μπαίνουμε σε μια νέα εποχή και για την αστική συγκοινωνία της πόλης και θα δημιουργήσουμε αντάξιους τερματικούς σταθμούς για τους πολίτες. Δεν γίνεται να έχουμε τέτοια κακή εικόνα στον σταθμό του σιδηροδρόμου. Ο τερματικός σταθμός πρέπει να είναι ένα κόσμημα και θα το κάνουμε», επισήμανε ο ίδιος χαρακτηριστικά και υπογράμμισε κατηγορηματικά ότι το μετρό της Θεσσαλονίκης θα παραδοθεί στις 30/11 στους πολίτες και θα αφορά σε ένα εντυπωσιακό και ασφαλές έργο. Αναφερόμενος ιδιαίτερα στο θέμα της ασφάλειας του μετρό Θεσσαλονίκης, ο κ. Οικονόμου αναφερόμενος στα επαναλαμβανόμενα ερωτήματα που του τίθενται για το συγκεκριμένο θέμα είπε: «Δεν είναι δυνατόν να κάνουμε τέτοιες ερωτήσεις, πυροβολούμε τα πόδια μας». Μεταξύ άλλων ανέφερε ότι «το όραμα μας για τις ανθρώπινες πόλεις δίνει έμφαση στους ποδηλατόδρομους και τους χώρους για μικροκινητικότητα σε συνδυασμό με την ανταπόκριση του μετρό με αστικά και υπεραστικά λεωφορεία» σημείωσε.

Ως ένα έργο που καρτήστηκε με σκληρή δουλειά, χαρακτήρισε το σχέδιο για τον νέο συγκοινωνιακό χάρτη Θεσσαλονίκης η γενική γραμματέας Μεταφορών, Δέσποινα Παληπούτα, επισημαινώντας χαρακτηριστικά πως ήταν αντικειμενικά μία πολύ δύσκολη άσκηση. «Αναδιρθρώνουμε ουσιαστικά τις συγκοινωνίες χωρίς κενές εξαγγελίες, με στενή παρακολούθηση και στοχευμένες παρεμβάσεις με μόνο γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη», σημείωσε η ίδια.

Αναγνωρίζοντας ότι προχωρά με γοργούς ρυθμούς η αναδιάρθρωση των λεωφορειακών γραμμών, με αφορμή βέβαια την παράδοση του μετρό της πόλης στους πολίτες, ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης, Στέλιος Αγγελούδης, επισήμανε ότι ο δήμος θα μπορούσε να διαθέσει για την εξυπηρέτηση της μετεπιβίβασης έναν χώρο, στα 300 μέτρα από τον τερματικό σταθμό του Νέου Σιδηροδρομικού σταθμού, όπου σήμερα υπάρχει σχολείο, υπό την προϋπόθεση να εξασφαλιστούν οι πόροι για

την ανέγερση νέου σχολείου σε κοντινό οικόπεδο, όπως διευκρίνισε απευθυνόμενος στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Ο ίδιος, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στα πατίνια και λέγοντας ότι όπως δήμαρχος θα πράξει ότι είναι εφικτό ώστε να μπου σε ελεγχόμενη διαδικασία, γνωστοποιήσει ότι τον Νοέμβριο αναμένεται να ψηφιστεί μία νέα κανονιστική, με αυστηρή εφαρμογή της. Βέβαια, όπως ξεκαθάρισε, παραμένει στην ατζέντα του η κατάρτιση των πατινιών, εφόσον συνεχιστεί η παραβατικότητα.

Ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης έχει ξεκάθαρη στόχευση να προωθήσει τη μετεπιβίβαση και τη συνεργασία των μέσων μαζικής μεταφοράς, επισήμανε ο διευθύνων σύμβουλος του ΟΣΕΘ, Γιάννης Τόσκας, προσθέτοντας ότι η εφαρμογή του θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών. «Το μετρό θα είναι καταλύτης για την αναβάθμιση της μετακίνησης, καθώς θα απουσιάζουν από την καθημερινή κυκλοφορία 60.000 οχήματα», επισήμανε ο ίδιος, προσθέτοντας ότι το 2025-2026 η Θεσσαλονίκη θα έχει πολύ καλύτερες συγκοινωνίες από ότι σήμερα.

Από την πλευρά του, ο αντιπεριφερειάρχης Υποδομών και Δικτύων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Πάρις Μπιλλίας, εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις προωθούμενες αλλαγές, λέγοντας ότι «επιτέλους αυτή η πόλη βγαίνει από τον συγκοινωνιακό αναλαβητισμό».

Ποιες γραμμές τροποποιούνται και ποιες αλλαγές δρομολογούνται

Τις βασικές αλλαγές που προωθούνται με την ισχύ του νέου συγκοινωνιακού χάρτη, παρουσίασε και ανέπτυξε ο διευθυντής συγκοινωνιακού έργου του ΟΣΕΘ, Σαμ Σαλέμ. Αυτές είναι οι εξής:

*Τροποποιούνται έντεκα λεωφορειακές γραμμές.

*Δημιουργείται μια νέα γραμμή Νέα Ελβετία – Αεροδρόμιο-Νέα Ελβετία για τη σύνδεση του αερολιμένα της πόλης με τον σταθμό μετεπιβίβασης της Ν. Ελβετίας, διερχόμενη από πολλαπλές περιοχές των δήμων Θέρμης και Πυλαίας-Χορτιάτη.

*Στον σταθμό μετεπιβίβασης στη Νέα Ελβετία, προστίθεται ένα ζεύγος στάσεων προκειμένου να σταματάνε τα λεωφορεία των γραμμών Νο 4 «Καλαμαριά-Χαριλάου», Νο 66 «Χαριλάου-Θέρμη που δεν τροποποιούνται.

*Απομακρύνονται δύο Λεωφορειακές Γραμμές από τον Σιδηροδρομικό Σταθμό: Νο 11 «Πυλαία-Ν.Σ.Σ.» και Νο 17 «Τριανδρία-Ν.Σ.Σ.»

Συνέχεια στη σελ 11

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ 1^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024 ΣΕ ΙΣΧΥ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΝΕΟΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ποιες γραμμές τροποποιούνται και ποιες αλλαγές δρομολογούνται

Χρ. Σταϊκούρας: Στόχος ο ορθολογικός συνδυασμός της λειτουργίας του Μετρό με τις λεωφορειακές γραμμές

Σύνδεση από σελ 10

*Απομακρύνονται αρχικά δύο Λεωφορειακές Γραμμές από Τ.Σ. Αριστοτέλους (No 21 «Εύσομος-Αριστοτέλους», No 57 «Χορτιάτης-Αριστοτέλους»)

*Απομακρύνονται επιπλέον δυο Λεωφορειακές Γραμμές από το κέντρο της Θεσσαλονίκης (No 20 «Μενεμένη-Ερμού», No 58 «Πανόραμα-Βενιζέλου»)

*Θεσπίζεται Ξεκάθαρη τροφοδοτική λειτουργία των αστικών/περιαστικών/υπεραστικών λεωφορειακών γραμμών (Λεωφορειακές γραμμές που διέρχονται από σταθμούς μετεπιβίβασης Ν.Σ.Σ., σταθμό ΚΤΕΛ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΤΣ Σταυρούπολης, Νέας Ελβετίας, Α.Σ.ΙΚΕΑ) προς το ΜΕΤΡΟ.

Οι τροποποιήσεις των 11 γραμμών

*No 10 «Χαριλάου-Ν.Σ.Σ.» - προβλέπεται διέλευση της γραμμής από τον άξονα της οδού Τοιμακιά αντί του άξονα της οδού Εγνατία

*No 11 «Πυλαία-Ν.Σ.Σ.» - δημιουργείται σύνδεση της γραμμής

από το Τ.Σ. Πυλαίας μέχρι το σταθμό Σιντριβάνι του ΜΕΤΡΟ και κατάργηση του τμήματος από το κέντρο της πόλης (Σιντριβάνι) μέχρι τον Ν.Σ.Σ.

*No 11Τ «Πυλαία-Χαριλάου» - δομείται επέκταση της διαδρομής της γραμμής μέχρι τον σταθμό της Νέας Ελβετίας (σύνδεση τερματικών σταθμών Πυλαίας, Χαριλάου και Ν. Ελβετίας)

*No 17 «Τριανδρία-Ν.Σ.Σ.» - συνδέεται η γραμμή με στάσεις μετρό «Πανεπιστήμιο», «Σιντριβάνι», «Αγίας Σοφίας», με παράλληλη κατάργηση του τμήματος της γραμμής μέχρι τον Σιδηροδρομικό Σταθμό

*No 20 «Μενεμένη-Αριστοτέλους» - απομακρύνεται από τον κεντρικό χώρο του Τ.Σ. Αριστοτέλους και προβλέπεται διέλευση της γραμμής μέσω των οδών Ίωνος Δραγούμη και Βενιζέλου

*No 21 «Εύσομος-Αριστοτέλους» απομακρύνεται από τον Τ.Σ. Αριστοτέλους και εφαρμόζεται διέλευση της γραμμής μέσω των οδών Ίωνος Δραγούμη και Βενιζέλου

*No 30 «Τριανδρία-Αποθήκη» (για καίρια εγκάρσια γραμμή από βορρά προς νότο) - επεκτείνεται η διαδρομή της μέχρι την Καλα-

μαρία στο ύψος της οδού Ηλίας (Κερασούντος), με επιστροφή μέσω οδών Τάκη Οικονομίδη-Πλούτωνος

*No 36 «Βούλγαρη-Ζώνη Καινοτομίας» (για σπουδαία γραμμή εξυπηρέτησης της ΝΑ ζώνης) - δημιουργείται καίρια σύνδεση της γραμμής με τον σταθμό της Ν. Ελβετίας, για κάθε δυνατότητα μετεπιβίβασης

*No 45 «ΚΤΕΛ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΚΤΕΛ Χαλκιδικής» - προχωρά η απευθείας σύνδεση της γραμμής με τον σταθμό της Ν. Ελβετίας και, άρα, με το μετρό

*No 57 «Χορτιάτης-Αριστοτέλους» - σύνδεση της γραμμής από τον Τ.Σ. Χορτιάτη μέχρι τον Ν.Σ.Σ. με ταυτόχρονη απομάκρυνση της γραμμής από τον Τ.Σ. Αριστοτέλους στο κέντρο της πόλης

*No 58 «ΤΣ Χορτιάτη - Πανόραμα-Βενιζέλου» - σύνδεση της γραμμής από τον Τ.Σ. Χορτιάτη μέχρι το σταθμό της Ν. Ελβετίας, με ταυτόχρονη απομάκρυνση της γραμμής από το κέντρο της πόλης της Θεσσαλονίκης (οδός Βενιζέλου). Εξετάζεται ως εναλλακτική διαδρομή η διέλευση της γραμμής από την οδό Βούλγαρη και από τις στάσεις ΜΕΤΡΟ «25ης Μαρτίου» και «Βούλγαρη».

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ «SMART CITIES» ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ «iPARK CHANIA»

Τιμητική διάκριση έλαβε ο Δήμος Χανίων στο πλαίσιο της έκθεσης «Smart Cities» για την ψηφιακή εφαρμογή «iPark Chania» που αφορά στην παρόδια- ελεγχόμενη στάθμευση στο κέντρο της πόλης των Χανίων, η οποία αποτελεί το καινοτόμο και ευφυές σύστημα πλήρωσης χρόνου ελεγχόμενης στάθμευσης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το Βραβείο εκ μέρους του Δήμου Χανίων παρέλαβε ο αντιδήμαρχος Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Τάσος Αλιόγλου, ο οποίος επισήμανε: «Ο Δήμος

Χανίων βραβεύτηκε για την εφαρμογή «iPark Chania» ως μια καλή πρακτική για την τοπική αυτοδιοίκηση, ενώ είναι μια σημαντική αναγνώριση των προσπαθειών και του οράματος, που είχαμε ως δημοτική αρχή μαζί με τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου μας». Υπογράμμισε επίσης πως: «η διαδικασία τόσο της αγοράς χρόνου στάθμευσης όσο και η έκδοση των εισιτηρίων είναι πλήρως αυτοματοποιημένη, αποδεσμεύοντας πολύτιμο χρόνο από τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου Χανίων αλλά

και από τους ίδιους τους χρήστες που έχουν στα χέρια τους μια εφαρμογή εύκολη και γρήγορη».

Σύμφωνα με στοιχεία, η συγκεκριμένη εφαρμογή «iPark Chania» στα δύο χρόνια λειτουργίας της έχει αποφέρει στον Δήμο Χανίων έσοδα ύψους 1.400.000 ευρώ, έχουν εκδοθεί περισσότερα από 800.000 ηλεκτρονικά εισιτήρια ενώ περισσότεροι από 60.000 χρήστες έχουν εγκαταστήσει την εφαρμογή στα κινητά τους τηλέφωνα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ ΤΟ 2023

Αυξημένη κατά 77% το 2023, σε σχέση με το 2020, η πολλαπλασιαστική συνεισφορά του Ομίλου Ηρακλή στο σύνολο του ΑΕΠ, καθώς διαμορφώθηκε στα 406 εκατομμύρια ευρώ.

Αυτό σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ αναφέρεται σε ανακοίνωση του ομίλου, με αφορμή την έκθεση «Προτεραιότητα στην Κοινωνία» για το έτος 2023, η οποία βασίζεται σε μελέτη που υλοποιήθηκε για δεύτερη φορά από το τμήμα Υπηρεσιών Κλιματικής Αλλαγής και Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΥ Ελλάδας και περιλαμβάνει σύγκριση με την πρώτη αντίστοιχη μελέτη του ίδιου φορέα το 2020.

Συγκεκριμένα στην ανακοίνωση σημειώνονται τα εξής: «Τα αποτελέσματα της μελέτης για το 2023 αναδεικνύουν την πολλαπλασιαστική συνεισφορά του ομίλου στο σύνολο του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται σε 406 εκατ. ευρώ αυξημένη κατά 77% σε σχέση με το 2020. Με σημαντική επίδραση στην απασχόληση, επιβεβαίωσε ότι εντάσσεται στους μεγαλύτερους εργοδότες στη χώρα καθώς με τη δραστηριότητά του στηρίζει περισσότερες από 12.500 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης (0,3% της συνολικής

απασχόλησης της χώρας), αύξηση της τάξης του 87% σε σχέση με το 2020. Αξίζει να σημειωθεί ότι για κάθε μία θέση εργασίας, 13 επιπλέον θέσεις εργασίας υποστηρίζονται κατά μέσο όρο στην ευρύτερη οικονομία από τον όμιλο.

Τέλος, με επενδύσεις (χωρίς τις εξαγορές) που ξεπερνούν τα 60 εκατ. ευρώ την περίοδο 2020-2023 αποκλειστικά για τον «πράσινο» μετασχηματισμό του Ομίλου και με γνώμονα τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, ο Όμιλος ΗΡΑΚΛΗΣ επιβεβαιώνει τη στοχοπροσήλωση του στην υλοποίηση της «πράσινης» στρατηγικής με έμφαση στην υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών και καινοτομιών. Ενδεικτικά, αξίζει να σημειωθεί ότι στα εργοστάσια του Ομίλου στο Μπλάκι και στον Βόλο το 2023, η αειοποίηση εναλλακτικών καυσίμων έχει, σύμφωνα με τη μελέτη, υποκαταστήσει τη χρήση ορυκτών σε ποσοστό 47,4% και 45,2% αντίστοιχα, φέρνοντας μείωση των εκπομπών CO2 κατά 66.000 τόνους και 70.000 τόνους αντίστοιχα».

Ο διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου ΗΡΑΚΛΗΣ, Δημήτρης Χα-

νής, δήλωσε πως «Τα ευρήματα της μελέτης του κοινωνικο-οικονομικού μας αποτυπώματος για το 2023 μας ενθαρρύνουν να συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση, καθώς επιβεβαιώνουν τη σταθερή μας δέσμευση να αποτελούμε παράγοντα ανάπτυξης για τη χώρα. Αναδεικνύουν επίσης τον βαθύ δεσμό που μας ενώνει με τις τοπικές κοινωνίες όπου λειτουργούν οι παραγωγικές μας μονάδες. Μαζί με τους ανθρώπους μας, τους προμηθευτές, τους συνεργάτες και τους πελάτες μας δημιουργούμε μια σημαντική αλυσίδα αξίας με ισχυρό κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο. Με πυξίδα μας τη βιώσιμη ανάπτυξη, με φροντίδα για τους ανθρώπους μας και την κοινωνία, με δυναμικές επενδύσεις και πρωτοποριακά έργα που εξελίσσουν τη χώρα, με σύγχρονες αειφόρες λύσεις με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, θα συνεχίσουμε και στο μέλλον να λειτουργούμε ως δύναμη προόδου και παράγοντας αξία για την ελληνική οικονομία και κοινωνία».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ «ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ»

Ισχυρό ενδιαφέρον από 3 επενδυτικά σχήματα εκδηλώθηκε στον διαγωνισμό για την ανάπτυξη του Κυβερνητικού Πάρκου «Ανδρέας Λεντάκης, εκτιμώμενης αξίας 421 εκατ. ευρώ (πλέον ΦΠΑ), όπως ανακοίνωσε το ΤΑΙΠΕΔ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ενδιαφέρον εκδήλωσαν οι εξής (με αλφαβητικά σειρά):

1.ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

2.ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ «ΑΒΑΞ Α.Ε.- ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.»

3.ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ «ΜΕΤΛΕΝ- ΙΝΤΡΑΚΑΤ»

Η α' φάση του διαγωνισμού θα ολοκληρωθεί με την αξιολόγηση των υποβληθέντων φακέλων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την προεπιλογή των υποψήφιων που θα συνεχίσουν στη β' φάση, η οποία αποτελείται από τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου και εν συνεχεία την υποβολή δεσμευτικών προσφορών από τους επιλεγέντες.

Το έργο πραγματοποιείται μέσω Σύμπραξης Δημοσίου- Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και ο προτιμητέος επενδυτής θα αναλάβει την κατασκευή, χρηματοδότηση, συντήρηση και λειτουργία για 30 χρόνια του νέου διοικητικού συγκροτήματος κτιρίων και του αστικού πάρκου.

Η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (PPF) του ΤΑΙΠΕΔ ορίστηκε από την Κυβερνητική Επιτροπή αρμόδια για τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας και την παρακολού-

θηση της εκτέλεσης των συμβάσεων για την υλοποίηση του έργου.

Το Κυβερνητικό Πάρκο θα αναπτυχθεί σε έκταση 154 στρεμμάτων και θα περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός νέου διοικητικού συγκροτήματος γραφείων στις εγκαταστάσεις της ΕΒΟ- ΠΥΡΚΑΛ, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ενός μεγάλου αστικού πάρκου που θα λειτουργήσει ως «πνεύμονας πρασίνου» στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Δάφνης- Υμηττού, στην Περιφέρεια Αττικής.

Σύμφωνα με το ΤΑΙΠΕΔ, η δημιουργία του Κυβερνητικού Πάρκου αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα έργα ΣΔΙΤ που έχουν προκηρυχθεί ποτέ στη χώρα, αλλά και μια εμβληματική επένδυση με πολλαπλά οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη: συγκέντρωση των κατακερματισμένων υπηρεσιών σε έναν ενιαίο χώρο, εξοικονόμηση πόρων για το Δημόσιο και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Δάφνης- Υμηττού.

Για το συγκεκριμένο θέμα, ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης δήλωσε: «Το Κυβερνητικό Πάρκο στο χώρο του παλιού εργοστασίου της ΠΥΡΚΑΛ, που δρομολογείται μέσω ΣΔΙΤ, αποτελεί μια σημαντική επένδυση που μπαίνει στην τελική της ευθεία, αλλά, κυρίως, ένα έργο αστικής ανάπλασης μεγάλης αξίας. Αφενός, διότι θα βελτιώσει το συνολικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα της Αθή-

νας και θα αναβαθμίσει τη ζωή και την καθημερινότητα των κατοίκων του Δήμου Δάφνης- Υμηττού και της πρωτεύουσας ευρύτερα μέσα από τη δημιουργία πάρκου και ελεύθερου δημόσιου χώρου, συνολικής έκτασης περίπου 120 στρεμμάτων. Αφετέρου, διότι θα σηματοδοτήσει μια νέα εποχή στον τρόπο λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, καθώς προβλέπεται ότι θα φιλοξενήσει τις συγκεντρωμένες υπηρεσίες ενάντια υπουργείων και άλλων Οργανισμών σε νέα και υφιστάμενα κτίρια. Επιταχύνουμε τις μεταρρυθμίσεις, κάνουμε πράξη όλα όσα δεσμευτήκαμε».

Ενώ, ο εντεταλμένος σύμβουλος του ΤΑΙΠΕΔ και επικεφαλής της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (PPF) Παναγιώτης Σταμπουλίδης, ανέφερε: «Το ισχυρό επενδυτικό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη του Κυβερνητικού Πάρκου «Ανδρέας Λεντάκης» αποδεικνύει την εμπιστοσύνη της επιχειρηματικής κοινότητας αφενός στην ελληνική οικονομία και τα δημόσια έργα που χρηματοδοτούνται μέσω ΣΔΙΤ και αφετέρου στην ικανότητα του PPF να φέρνει εις πέρας μεγάλους και σύνθετους διαγωνισμούς. Δεσμευόμαστε πως θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατό ώστε το Κυβερνητικό Πάρκο να γίνει πράξη, καθώς αποτελεί ένα έργο ορόσημο που εξορθολογίζει τις δαπάνες της δημόσιας διοίκησης, αναβαθμίζει τις υπηρεσίες προς τους δημόσιους λειτουργούς και γεννά μια νέα δυναμική οικονομία εντός του αστικού ιστού της Αττικής».

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟ ΣΔΙΤ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗΝ ΠΕΔΙΑΔΑ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ

Το έργο καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες 56.000 στρεμμάτων

Την ολοκλήρωση της διαδικασίας Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχών – Τεχνικής Προσφοράς & Οικονομικής Προσφοράς και την ανάδειξη Προσωρινού Αναδόχου για το έργο «Μεταφορά και διανομή νερού από τον ποταμό Νέστο στην πεδιάδα της Ξάνθης για αρδευτικούς σκοπούς», που θα υλοποιηθεί ως έργο ΣΔΙΤ, ενταγμένο στο πρόγραμμα Ύδωρ 2.0., ανακοίνωσαν ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστας Τσιάρας, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Διονύσιος Σταμενίτης και ο Γενικός Γραμματέας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Δημήτρης Παπαγιαννίδης, μεταδίδει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, προσωρινός Ανάδοχος για το έργο, προϋπολογισμού 169.500.000€ (πλέον ΦΠΑ) σε όρους καθαρώς παρούσας αξίας με παράλληλη χρηματοδότηση 51.000.000€ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ήτοι συνολικά 220.500.000€, αναδείχθηκε η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

Το εν λόγω έργο είναι το δεύτερο κατά σειρά έργο ΣΔΙΤ και το μεγαλύτερο του προγράμματος Ύδωρ 2.0, για το οποίο ολοκληρώνεται η πολύ σημαντική διαδικασία ανάδειξης Προσωρινού Αναδόχου, ενώ αναμένεται να ολοκληρωθεί η αντίστοιχη διαδικασία και για τα υπόλοιπα τρία αρδευτικά έργα του προγράμματος Ύδωρ 2.0 τις επόμενες ημέρες. Το έργο περιλαμβάνει την

εκπόνηση όλων των απαιτούμενων μελετών, καθώς και την κατασκευή, χρηματοδότηση, συντήρηση και λειτουργία έργων απόληψης νερού από τον ποταμό Νέστο (φράγμα Τοξοτών) και διάθεσής του στην ανατολική πεδιάδα της Ξάνθης, η οποία παρουσιάζει τα σοβαρότερα προβλήματα υφαλμύρωσης στην Ελλάδα, για την εξυπηρέτηση των αρδευτικών αναγκών περίπου 56 χιλιάδων στρεμμάτων.

Τεχνικά Χαρακτηριστικά Έργου

Η διάρκεια της Σύμβασης Σύμπραξης είναι είκοσι πέντε έτη περιλαμβανομένου του χρόνου κατασκευής του έργου.

Συνοπτικά, το αντικείμενο της Σύμβασης Σύμπραξης αφορά στην υλοποίηση των εξής υποδομών:

(1) Των κύριων έργων μεταφοράς νερού της ανατολικής πεδιάδας Ξάνθης (έργα κεφαλής), που περιλαμβάνουν:

- Βελτιωτικές παρεμβάσεις και αναβαθμίσεις έργων υδροληψίας Τοξοτών
- Επισκευή της επένδυσης της υφιστάμενης ανατολικής προσαγωγού διώρυγας από την κεραλή της (καπάνη των έργων υδροληψίας Τοξοτών)
- Νέα διώρυγα μεταφοράς τραπεζοειδούς διατομής, μεταβλητής παροχής, συμπεριλαμβανομένων των συνδών τεχνικών έργων λειτουργίας της
- Δύο (2) αντλιοστάσια και δύο (2) αναρρυθμιστικές δεξαμενές

(2) Των έργων μεταφοράς και διανομής νερού της περιοχής Α2 της ανατολικής πεδιάδας της Ξάνθης στις πέντε αγροτικές εκτάσεις, Μυρωδάτου-Αβδηρών-Βελόνης-Μάνδρας-Πεζούλας, που περιλαμβάνουν:

- Κεντρικούς αγωγούς μεταφοράς και διανομής νερού, πέντε (5) αντλιοστάσια και επτά (7) αναρρυθμιστικές δεξαμενές
- Δίκτυα άρδευσης Μυρωδάτου-Αβδηρών-Βελόνης-Μάνδρας-Πεζούλας

(3) Την εγκατάσταση ξυπνων αρδευτικών συστημάτων (συστήματα τηλεμετρίας – τηλεέγχου, ηλεκτρονικές συσκευές παρακολούθησης άρδευσης με ασύρματη επικοινωνία, μετεωρολογικοί σταθμοί, συστήματα μέτρησης ποιοτικών χαρακτηριστικών, κ.λ.π.).

Το πρώτο τμήμα του έργου αφορά στην υλοποίηση των κύριων έργων μεταφοράς νερού της ανατολικής πεδιάδας Ξάνθης (έργα κεφαλής) και θα παραδοθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό σε 18 μήνες, ενώ το σύνολο του έργου θα ολοκληρωθεί σε 36 μήνες από την υπογραφή της Σύμβασης Σύμπραξης.

«Με όλες τις ανωτέρω παρεμβάσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ, σε συνεργασία με την Μονάδα ΣΔΙΤ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, επιτυγχάνεται βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα και μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής» τονίζεται στην ανακοίνωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΜΕΙΩΜΕΝΕΣ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΡΕΥΜΑ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ

Μείωση των τιμολογίων του ρεύματος αναμένεται τον Νοέμβριο, για τρίτο συνεχόμενο μήνα, σε συνέχεια της αποκλιμάκωσης των τιμών στο Χρημασπίριο ενέργειας ενώ 16 % φθινότερη σε σχέση με πέρυσι ήταν η τιμή εκκίνησης για το πετρέλαιο θέρμανσης η οποία κινήθηκε στο περιθώριο των προβλέψεων της αγοράς.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σε ό,τι αφορά το ρεύμα, η μέση τιμή χονδρικής διαμορφώνεται μέχρι στιγμής στα 87 ευρώ ανά μεγαβατώρα, από 112 το Σεπτέμβριο, 129 τον Αύγουστο και 135 τον Ιούλιο.

Οι προμηθευτές θα ανακοινώσουν τις χρεώσεις για τα «πράσινα» τιμολόγια Νοεμβρίου έως την ερχόμενη Παρασκευή, 1η Νοεμβρίου, οι οποίες αναμένεται να αντανακλούν την αποκλιμάκωση των τιμών χονδρικής. Η εξέλιξη των τιμών ακολουθεί μέχρι στιγμής την αναμενόμενη πορεία συγκράτησης τις περιόδους που η ζήτηση είναι σχετικά χαμηλή λόγω καιρικών συνθηκών (άνοιξη και φθινόπωρο) και την ανοδική πορεία όταν ανεβαίνει η ζήτηση (καλοκαίρι και χειμώνα). Στις περιόδους αυξημένης ζήτησης, όταν οι ανανεώσιμες πηγές δεν επαρκούν για την κάλυψη του φορτίου, οι τιμές ορίζονται από τις ακριβότερες θερμικές μονάδες με αποτέλεσμα την αύξηση του μέσου όρου. Αντίθετα σε περιόδους χαμηλής ζήτησης όταν μεγάλο μέρος του φορτίου καλύπτεται από ΑΠΕ οι τιμές υποχωρούν. Είναι ενδεικτικό ότι τα τρία πρώτα Σαββατοκύριακα του Οκτωβρίου (όταν η ζήτηση είναι ακόμα χαμηλότερη από τις καθημερινές) η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας κινήθηκε κάτω από τα 90 ευρώ ανά μεγαβατώρα και έπεσε την Κυριακή 13 Οκτωβρίου στα 44 ευρώ ενώ για 18 ώρες συνολικά η τιμή του ρεύματος κινήθηκε κοντά στο μηδέν. Πηγές της αγοράς ανέφεραν σχετικά ότι με την πάροδο του χρόνου και την περαιτέρω διείσδυση των

ΑΠΕ στο ηλεκτρικό ισοζύγιο το φαινόμενο των πολύ χαμηλών ή και μηδενικών τιμών στη διάρκεια του 24ώρου θα επεκτείνεται, δημιουργώντας σε ορισμένες περιπτώσεις και ζητήματα βιωσιμότητας για τους παραγωγούς που δεν έχουν εξασφαλίσει τη διάθεση της ενέργειας που παράγουν με κάποιες μορφές συμβολαία. Πίσση των τιμών της ενέργειας προς τα κάτω αναμένεται - σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις που θα πρέπει βέβαια να επιβεβαιωθούν - και από τον πολλαπλασιασμό, διεθνώς, του δυναμικού παραγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου. Σε σχέση με το πετρέλαιο θέρμανσης οι πρώτες μετρήσεις του παρατηρητηρίου τιμών έδειξαν ότι η μέση τιμή στην Αττική διαμορφώθηκε κατά την έναρξη της διάθεσης του καυσίμου στο 1,165 ευρώ το λίτρο (από 1,4 ευρώ πέρυσι) και πανελλαδικά στο 1,194 ευρώ (από 1,425 ευρώ πέρυσι).

Η ΚΟΜΙΣΙΟΝ ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ 150 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΤΟΝ ΠΡΙΝΟ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε, βάσει των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, ελληνικό μέτρο ύψους 150 εκατ. ευρώ, με χρηματοδότηση από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για τη στήριξη της κατασκευής εγκατάστασης αποθήκευσης άνθρακα στον Πρίνο, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Το μέτρο συμβάλλει στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ελλάδας και των στρατηγικών στόχων της ΕΕ στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Το μέτρο που κοινοποίησε η Ελλάδα, θα χρηματοδοτηθεί πλήρως από τον ΜΑΑ, μετά τη θετική αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας από την Επιτροπή, και την έγκρισή του από το Συμβούλιο.

Δικαιούχος του μέτρου είναι η EnEarth Ltd, ελληνική θυγατρική της Energean plc, εταιρείας έρευνας και παραγωγής που επικεντρώνεται στην ανάπτυξη πόρων στη Μεσόγειο και τη Βόρεια Θάλασσα.

Η ενίσχυση θα χρηματοδοτήσει εν μέρει το κόστος κατασκευής των κερσαίων και υπεράκτιων υποδομών για τη δημιουργία της εγκατάστασης αποθήκευσης άνθρακα. Ο μηχανισμός θα αναπτυχθεί σε δύο φάσεις, αλλά μόνο η πρώτη θα χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του τρέχοντος μέτρου. Κατά την πρώτη φάση, η EnEarth θα αναπτύξει έναν αγωγό μεγάλης κλίμακας για τη μεταφορά, από τον κερσαίο χώρο συλλογής στον υπεράκτιο

χώρο αποθήκευσης, έως 1 εκατομμύριο τόνους διοξειδίου του άνθρακα ετησίως που εκπέμπονται από βιομηχανικούς παράγοντες. Αυτή η φάση ανάπτυξης θα προηγηθεί της μελλοντικής επέκτασης της εγκατάστασης σε 2,5 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα ετησίως, η οποία προγραμματίζεται στο πλαίσιο της δεύτερης φάσης.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, η οποία θα εκταμιευθεί σε τρεις δόσεις έως το 2026. Η εγκατάσταση αναμένεται να ξεκινήσει τη φάση ανάπτυξης το 2027 και να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2030. Η επιχορήγηση, η οποία ανέρχεται σε 150 εκατ. ευρώ, θα καλύψει περίπου το 90% του χρηματοδοτικού κενού. Εάν το έργο αποδειχθεί πολύ επιτυχές, αποφέροντας πρόσθετα καθαρά έσοδα, ο δικαιούχος θα επιστρέψει στην Ελλάδα μέρος της ληφθείσας ενίσχυσης (μηχανισμός αυτόματης επιστροφής – claw-back).

Η Επιτροπή αξιολόγησε το μέτρο βάσει των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, ιδίως του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο επιτρέπει στα κράτη-μέλη να στηρίζουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και των κατευθυντήριων γραμμών του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας.

Η Επιτροπή διαπίστωσε τα εξής: Το μέτρο διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας και, συγκεκριμένα, της αποθήκευσης άνθρακα. Ταυτόχρονα, στηρίζει τους στόχους βασικών πρωτοβουλιών πολιτικής της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η ενωσιακή στρατηγική βιομηχανικής διαχείρισης του άνθρακα.

Το μέτρο είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη τόσο των ενωσιακών κλιματικών στόχων όσο και των εθνικών κλιματικών στόχων της Ελλάδας.

Το μέτρο είναι αναλογικό, δεδομένου ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την ενεργοποίηση της επένδυσης. Επιπλέον, υπάρχουν διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής, για να διασφαλιστεί ο περιορισμός των αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

Η ενίσχυση έχει χαρακτήρα κινήτρου, καθώς ο δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε τις επενδύσεις χωρίς τη δημόσια στήριξη. Η ενίσχυση επιφέρει θετικά αποτελέσματα που αντιστοιχούν κάθε πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού και του εμπορίου στην ΕΕ.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό μέτρο βάσει των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ: ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΟΥΝ ΝΕΕΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΦΡΑΓΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Σύντομα θα δημοσιευτούν υπουργικές αποφάσεις, που θα επικαιροποιούν το πλαίσιο για σφράγιση πρατηρίων καυσίμων και επιβολή κυρώσεων, με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της αγοράς, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Αυτό γνωστοποίησε η υφυπουργός Ανάπτυξης Άννα Μάνη - Παπαδημητρίου στη Βουλή, απαντώντας σε Επίκαιρη Ερώτηση για τους ελέγχους σε πρατήρια καυσίμων και την προστασία των καταναλωτών.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει ανακοίνωση του υπουργείου Ανάπτυξης, η υφυπουργός, απαντώντας στη Βουλή σε επίκαιρη ερώτηση του ανεξάρτητου βουλευτή Αιτω-

λοακαρνανίας Μάριου Σαλιά, είπε ότι από τις αρχές του 2024, πραγματοποιήθηκαν πάνω από 13.000 έλεγχοι από την ΑΑΔΕ σε συνεργασία με χημικές και τελωνειακές υπηρεσίες, ενώ το ΣΔΟΕ εντόπισε και επέβαλε πρόστιμα για περιπτώσεις λαθρεμπορίας καυσίμων αξίας 3,5 εκατ. ευρώ και πρόσθετα πρόστιμα 7 εκατ. σε διαφυγόντες φόρους.

Παράλληλα, σε ευρείας κλίμακας έρευνες που ξεκίνησαν το 2021 και ολοκληρώθηκαν το 2023, αποκαλύφθηκε κύκλωμα λαθρεμπορίας καυσίμων από εταιρείες εμπορίας και πρατήρια λιανικής, οδηγώντας σε επιβολή φόρου και τελών, συνολικού ποσού 88 εκατομμυρίων ευρώ.

Αναφέρθηκε, επίσης, στους εκτεταμένους ελέγχους του τμήμα-

τος Μετρολογίας και Μετρητικών Συστημάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης, που επικεντρώνονται στην ακρίβεια των αντλιών καυσίμων. Το 2023, διενεργήθηκαν 2.467 έλεγχοι, με εντοπισμό 92 παραβάσεων και πρόστιμα ύψους 1.374.071 ευρώ.

Επισήμανε πως σύντομα θα δημοσιευτούν υπουργικές αποφάσεις, που θα επικαιροποιούν το πλαίσιο για σφράγιση καταστημάτων και επιβολή κυρώσεων, με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της αγοράς, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Η κα Μάνη κατέληξε λέγοντας ότι οι έλεγχοι θα συνεχιστούν με αμείωτη ένταση.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Παρεμβάσεις για την επιτάχυνση της διαδικασίας προσλήψεων προσωπικού στο Δημόσιο τέθηκαν σε εφαρμογή μετά την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου του υπουργείου Εσωτερικών και τη δημοσίευση του νόμου στο ΦΕΚ, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Με τις νέες ρυθμίσεις το αρμόδιο υπουργείο επιδιώκει να αντιμετωπίσει το μείζον θέμα των καθυστερήσεων στην κάλυψη των θέσεων από τους επιτυχόντες των διαγωνισμών του ΑΣΕΠ, που έχει ως συνέπεια αφενός οι υπηρεσίες να παραμένουν υποστελεχωμένες, αφετέρου οι επιτυχόντες να παραμένουν αδιόριστοι για μακρό χρονικό διάστημα.

Το πρόβλημα επιχειρείται να μετριαστεί μέσω της σύντηξης των προθεσμιών σε συγκεκριμένα στάδια της διαδικασίας, από την έγκριση του προγραμματισμού προσλήψεων έως τον διορισμό και την ανάληψη καθηκόντων του υπαλλήλου. Στόχος των παρεμβάσεων είναι ο χρόνος που μεσολαβεί από την έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων μέχρι να αναλάβουν δουλειά οι νεοπροσλαμβανόμενοι να μειωθεί από τα δύο ή ακόμα και τα τρία χρόνια που είναι σήμερα στους 8 έως 12 μήνες.

Ο υπουργός Θωδωρίς Λιβάνιος και η υφυπουργός Βιβή Χαραλαμπίγιαννη φιλοδοξούν ο χρόνος αυτός να μειωθεί περαιτέρω με την πλήρη ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας του ΑΣΕΠ με όλους τους πιθανούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που χρειάζονται ώστε η άντληση των δικαιολογητικών των υποψηφίων (πτυχία, ξένες γλώσσες, κ.λπ. μοριοδοτούμενα κριτήρια) να γίνεται αυτόματα χωρίς να απαιτείται ο (χρονοβόρος) έλεγχος από τους υπαλλήλους της ανεξάρτητης αρχής.

Στους σχεδιασμούς της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Εσωτερικών περιλαμβάνεται και η προοπτική οι διαδικασίες πλήρωσης θέσεων που πρόκειται να μείνουν κενές λόγω συνταξιοδοτήσεων να αρχίζουν από το προηγούμενο έτος έτσι ώστε να καλύπτονται άμεσα και να μην «χρητεύουν» για μακρό διάστημα όπως συμβαίνει σήμερα.

Αυξημένη μοριοδότηση για απομακρυσμένες περιοχές

Ειδική μέριμνα δίνεται στην στελέωση των ορεινών, νησιωτικών και ηπειρωτικών δήμων της χώρας με μόνιμους κατοίκους των περιοχών αυτών, μέσω της ενίσχυσης της μοριοδότησης του κριτηρίου της εντοπιότητας.

Συγκεκριμένα, η βαθμολογία στον γραπτό διαγωνισμό υποψηφίων των κατηγοριών Π.Ε. και Τ.Ε. προσαυξάνεται κατά 40 μονάδες για τους κατοίκους ορεινών και νησιωτικών δήμων ανεξαρτήτως πληθυσμού, και κατά 20 μόρια για τους κατοίκους παραμεθόριων περιοχών ή δήμων με πληθυσμό

έως 25.000 κατοίκους. Οι ευεργετηθέντες όμως, θα έχουν την υποχρέωση να υπηρετήσουν επί τουλάχιστον 10 χρόνια, στη θέση στην οποία διορίζονται, και για 5 επιπλέον χρόνια σε υπηρεσίες της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας στην οποία βρίσκεται ο Δήμος, του οποίου έκαναν χρήση του κριτηρίου της εντοπιότητας.

Με άλλο άρθρο, η απόφαση κατανομής θέσεων ΑμεΑ εκδίδεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση της πράξης υπουργικού συμβουλίου, με την οποία εγκρίνεται ο ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων. Ο καθορισμός της προθεσμίας κρίθηκε αναγκαίος προκειμένου να μην καθυστερεί η περαιτέρω διαδικασία πλήρωσης θέσεων στο δημόσιο δεδομένου ότι η απόφαση κατανομής αποτελεί προαπαιτούμενο αυτής.

Επιπλέον, σε μια προσπάθεια να επιταχυνθεί η κάλυψη κενών σε κομβικούς φορείς του δημόσιου τομέα προβλέπεται η κάλυψη των θέσεων του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων των ετών 2022, 2023, 2024 και 2025 από τους επιτυχόντες του πρώτου πανελληνίου γραπτού διαγωνισμού του ΑΣΕΠ σύμφωνα με τη βαθμολογία τους στη γραπτή εξέταση και τις προσαυξήσεις βάσει τυπικών προσόντων και εντοπιότητας.

Εισάγεται, ακόμη, η δυνατότητα σε διαδικασίες με εκτιμώμενη πολύ μεγάλη συμμετοχή, όπως των εκπαιδευτικών, η σειρά κατάταξης των ισοβαθμούντων υποψηφίων να καθορίζεται με βάση ενός τυχαίου αριθμού που θα λαμβάνουν οι υποψήφιοι ηλεκτρονικά μέσω εφαρμογής λογισμικού ανοικτής κληρωτίδας που βασίζεται στην αρχή της τυχαιότητας προκειμένου να προτάσσεται ο υποψήφιος με τον μικρότερο αριθμό. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα γίνεται προσφυγή στη δημόσια κλήρωση, διαδικασία η οποία απαιτεί χρόνο για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή της.

Συν τοις άλλοις, θεσπίζεται αντικίνητρο για τους υποψηφίους που μετέχουν αδιακρίτως σε διαδικασίες προσλήψεων χωρίς να στοχεύουν σε συγκεκριμένη θέση και όταν πετυχαίνουν

κάποιο διορισμό δεν τον αποδέχονται ή μετά από λίγο παραιτούνται με αποτέλεσμα η θέση να παραμένει κενή ακόμα και για έξι μήνες μέχρι να βρεθεί αντικαταστάτης. Πλέον, όσοι διοριστούν αλλά δεν αποδεχτούν τον διορισμό ή παραιτηθούν εντός 12 μηνών δεν θα έχουν δικαίωμα για τρία χρόνια να συμμετάσχουν σε νέα διαδικασία πρόσληψης.

Επίσης, αυξάνεται από 5 σε δέκα 10 έτη το απαιτούμενο διάστημα που πρέπει να έχει παρέλθει από τον διορισμό ή την πρόσληψη ενός δημοσίου υπαλλήλου, προκειμένου να έχει δικαίωμα συμμετοχής σε νέα διαδικασία πλήρωσης θέσεων ίδιας ή κατώτερης κατηγορίας από αυτή στην οποία ήδη υπηρετεί.

Μειώνονται οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών διορισμού (από 20 σε 15 ημέρες), η προθεσμία διορισμού ή πρόσληψης από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών (από 30 σε 20 ημέρες), ενώ εισάγεται χρονικό όριο τριών ετών για τη διαδικασία αναπληρώσεων σε μία προκήρυξη από επικαχόντες, η οποία σημειωτέον δημιουργεί πρόσθετο διοικητικό βάρος και καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού.

Με άλλη ρύθμιση η άντληση των δικαιολογητικών από το μητρώο υποψηφίων του ΑΣΕΠ γίνεται με ευθύνη του υποψηφίου, καθώς ο ίδιος αποφασίζει από τα δικαιολογητικά που έχει καταχωρήσει στο μητρώο ποια επιθυμεί να υποβάλει ανάλογα με την προκήρυξη. Για να επιταχυνθεί η διαδικασία και να μειωθεί το διοικητικό βάρος του ΑΣΕΠ ορίζεται ότι, δικαιολογητικά καταχωρισμένα στο μητρώο υποψηφίων δεν ελέγχονται εκ νέου ως προς την ακρίβεια και γνησιότητά τους. Σε περίπτωση ωστόσο υποβολής ψευδών δικαιολογητικών, ο υποψήφιος, εκτός από τον αποκλεισμό του από την τρέχουσα διαδικασία, αποκλείεται και από κάθε επόμενη διαδικασία πλήρωσης θέσεων για διάστημα πέντε ετών.

Για λόγους επίσης, επιτάχυνσης των διαδικασιών το σύνολο της διαδικασίας πλήρωσης θέσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου (ΙΔΟΧ), και όχι μόνο η υποβολή δικαιολογητικών, θα διεξάγεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας του υπουργείου Εσωτερικών. Στην εν λόγω πλατφόρμα θα έχει πρόσβαση το σύνολο των εμπλεκόμενων, δηλαδή οι υποψήφιοι, το ΑΣΕΠ και οι αρμόδιοι φορείς στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

Τέλος, στην ατομική συνέντευξη για την πρόσληψη Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και προσωπικού επί θητεία, εισάγεται η υποχρεωτική μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση, προκειμένου να μειωθεί ο χρόνος σύνταξης των πρακτικών της συνέντευξης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

«ΑΣΦΑΛΗ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ» ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΜΟΛΟΓΑ

Γιατί η Ελλάδα δανείζεται φθηνότερα από μεγάλες ευρωπαϊκές οικονομίες

“Ασφαλές καταφύγιο” για τους επενδυτές είναι τα ελληνικά ομόλογα, απέναντι στις αναταράξεις που πυροδοτούν στις διεθνείς αγορές χρήματος τα αρνητικά μηνύματα που στέλνουν μεγάλες ευρωπαϊκές οικονομίες και το παρακώδες γεωστρατηγικό περιβάλλον των δύο πολέμων σε Ουκρανία και Μ. Ανατολή.

Όπως υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η Ελλάδα δανείζεται πλέον φθηνότερα από την Ιταλία και τη Γαλλία έχοντας μειώσει σημαντικά το σπρεντ συγκριτικά με την Γερμανία, ενώ η διαφορά υπέρ της χώρας μας είναι σημαντική και σε σχέση με τη Μ. Βρετανία.

Στα πενταετή ομόλογα, οι αποδόσεις των ελληνικών που κινούνται γύρω στο 2,4% είναι πλέον χαμηλότερες από αυτές των γαλλικών (2,5%) και των ιταλικών (2,8%) ενώ κυμαίνονται σχεδόν στα ίδια επίπεδα με αυτές των Ισπανικών (2,4%). Όσο για τη Μ. Βρετανία δανείζεται, μέσω τίτλων πενταετούς διάρκειας, με επιτόκιο πάνω από 4%. Είναι ενδεικτικό ότι η απόδοση του γερμανικού πενταετούς ομολόγου βρίσκεται στο 2% με αποτέλεσμα να έχει μειωθεί σημαντικά η διαφορά με το κόστος δανεισμού του ελληνικού δημόσιου.

Στα δεκαετή ομόλογα, οι αποδόσεις των ελληνικών κυμαίνονται στο 3,1%, των ιταλικών στο 3,4% και των γαλλικών στο 2,9%, ενώ η Ισπανία δανείζεται με απόδοση στα επίπεδα

του 2,9% και η Μ. Βρετανία με 4,2%. Στο γερμανικό δεκαετές ομόλογο η απόδοση κυμαίνεται στο 2,2%.

Πρόκειται για πλήρη αντιστροφή της εικόνας που επικρατούσε στις αγορές χρήματος την περασμένη δεκαετία, γεγονός που οφείλεται στα νέα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί στην ευρωπαϊκή οικονομία. Την ώρα που η Γερμανία και η Γαλλία στέλνουν σήματα στασιμότητας ή ύφεσης, η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε σταθερή αναπτυξιακή τροχιά έχοντας διασφαλίσει συνθήκες σταθερότητας στα δημόσια οικονομικά τόσο λόγω των υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων, όσο και της καθοδικής πορείας του χρέους το οποίο προβλέπεται να μειωθεί κατά 30 μονάδες ως ποσοστό του ΑΕΠ έως το 2027.

Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται στις εκθέσεις των οίκων αξιολόγησης για την ελληνική οικονομία, παρά τις προκλήσεις που επισημαίνονται σ’ αυτές και αφορούν τους γεωπολιτικούς κινδύνους, το ισοζύγιο πληρωμών και τα κόκκινα δάνεια. Εξάλλου, όπως σημειώνουν αναλυτές και οικονομικοί παράγοντες, σημαντικό πλεονέκτημα για τους ελληνικούς τίτλους είναι η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Τα 2/3 του ελληνικού δημόσιου χρέους, περίπου 230 δισ. ευρώ, αφορούν τον λεγόμενο επίσημο τομέα και είναι “κλειδωμένα” σε σταθερά χαμηλά επιτόκια. Ταυτόχρονα, το επίσης πρόγραμμα δανει-

σμού της χώρας μας δεν υπερβαίνει τα 10 δισ ευρώ, γεγονός που οφείλεται στα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα του Δημοσίου έχουν φτάσει στο ύψος ρεκόρ των 44 δισ ευρώ.

Στο ευνοϊκό αυτό πλαίσιο κινείται η πολιτική που έχουν χαράξει το οικονομικό επιτελείο και ο ΟΔΔΗΧ σχετικά με τη διαχείριση του χρέους σε περιβάλλον επενδυτικής βαθμίδας στο οποίο βρίσκεται πλέον η Ελλάδα. Σημαντικό στοιχείο της πολιτικής αυτής είναι η επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής του χρέους με εκδόσεις ομολόγων διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους και περιορισμό, ταυτόχρονα, των εκδόσεων εντόκων γραμματίων. Τον στόχο αυτό εξυπηρετούν και οι επανεκδόσεις ομολόγων διάρκειας άνω των 10 ετών. Κρίσιμο στοιχείο αποτελεί και η πολιτική πρόωρης αποπληρωμής χρέους που ακολουθεί η κυβέρνηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά την αναδρομική αναθεώρηση του χρέους στην οποία προχώρησε η Eurostat για την περίοδο από το 2020 έως και το 2023, ενσωματώνοντας αναβαλλόμενους τόκους ύψους 12,5 δισ ευρώ από δάνεια που είχαν ληφθεί από τον EFSF το 2012, η διαφορά στο υπόλοιπο του χρέους κυμάνθηκε σε περιορισμένα επίπεδα της τάξης του 2% λόγω των πρόωρων αποπληρωμών με αποτέλεσμα αυτό να διαμορφωθεί στο 163,9% του ΑΕΠ το 2023.

ΝΕΑ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ ΕΝΤΟΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΡΙΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Στην έκδοση Εντόκων Γραμματίων τρίμηνης διάρκειας προχωρά το Ελληνικό Δημόσιο αυτή την εβδομάδα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Όπως ανακοίνωσε ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, την Τετάρτη 30 Οκτωβρίου 2024 θα διενεργηθεί Δημοπρασία Εντόκων Γραμματίων διάρκειας 13 εβδομάδων του Ελληνικού Δημοσίου, σε άυλη μορφή, ποσού 500 εκατομμυρίων ευρώ, λήξεως 31 Ιανουαρίου 2025. Η ημερομηνία διακανονισμού (settlement) θα είναι η Παρασκευή 1η Νοεμβρίου 2024 (T+2).

Παράλληλα με τη δημοπρασία, το Ελληνικό Δημόσιο παρέχει τη δυνατότητα σε φυσικά πρόσωπα (ιδιώτες) να προμ-

θευτούν τους εν λόγω τίτλους μέσω δημόσιας εγγραφής σε οποιαδήποτε τράπεζα ή χρηματοπιστωτική εταιρεία, με ανώτατο ποσό ονομαστικής αξίας για κάθε φυσικό πρόσωπο τα 15.000 ευρώ. Η τιμή διάθεσης θα είναι η τιμή της τελευταίας προσφοράς που γίνεται δεκτή στη δημοπρασία (cut-off price). Το συνολικό ποσό των τίτλων που θα διατεθούν μέσω αυτής της διαδικασίας θα ανακοινωθεί μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας εγγραφής.

Η περίοδος εγγραφών είναι από την Τρίτη 29 Οκτωβρίου 2024 έως και την Πέμπτη 31 Οκτωβρίου 2024.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αγορά των τίτλων είναι η

καταχώρησή τους σε μερίδα του Σ.Α.Τ. Η διαδικασία ανοίγματος τέτοιας μερίδας γίνεται μέσω των παραπάνω φορέων διάθεσης, με απαραίτητα δικαιολογητικά την Αστυνομική Ταυτότητα και τον Α.Φ.Μ.

Υπενθυμίζεται, ότι τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα μπορούν να προμηθεύονται κρατικά χρεόγραφα (Έντοκα Γραμμάτια ή Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου) μέσω των τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών εταιρειών, σύμφωνα με τις υφιστάμενες συνθήκες διαδικασίες.

ΤΤΕ: ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ 2024

Αύξηση κατά 330 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, τον Σεπτέμβριο του 2024, οι καταθέσεις των νοικοκυριών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, έναντι αύξησης κατά 1,035 δισεκ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο επίσης ρυθμός μεταβολής μειώθηκε στο 2,4% από 2,6% τον προηγούμενο μήνα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Εξάλλου, αύξηση κατά 1,994 δισ. ευρώ παρουσίασαν, τον Σεπτέμβριο του 2024, οι καταθέσεις των επιχειρήσεων, έναντι αύξησης κατά 366 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, και ο επίσης ρυθμός μεταβολής αυξήθηκε στο 6,2% από 5,4% τον προηγούμενο μήνα. Ειδικότερα, οι καταθέσεις των ΜΧΕ αυξήθηκαν κατά 2, 239 δισεκ. ευρώ, έναντι αύξησης κατά 328 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Οι καταθέσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών

ιδρυμάτων μειώθηκαν κατά 244 εκατ. ευρώ, έναντι αύξησης κατά 38 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Συνολικά οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά 2.324 δισ. ευρώ, τον Σεπτέμβριο του 2024, έναντι αύξησης κατά 1.401 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο επίσης ρυθμός μεταβολής διαμορφώθηκε στο 3,3%, μετὰβλητος σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

Στο σκέλος των δανείων, η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, τον Σεπτέμβριο του 2024, ήταν θετική κατά 1.915 δισ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 159 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο επίσης ρυθμός μεταβολής μειώθηκε στο 10,9% από 11,3% τον προηγούμενο μήνα.

Ειδικότερα, ο επίσης ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων (ΜΧΕ) μειώθηκε

στο 9,2% από 10,5% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησής τους ήταν θετική κατά 1.611 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 110 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο επίσης ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αυξήθηκε στο 25,0% από 18,5% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησής τους ήταν θετική κατά 305 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 49 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τους ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις ήταν θετική κατά 48 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαρής ροής 10 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Συνέχεια στη σελ 18

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ 8,7 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 2,5 ΔΙΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ Τα στοιχεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού το διάστημα Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024

Σε 8,735 δισ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 5,297 δισ. ευρώ διαμορφώθηκε το πρωτογενές πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού για το διάστημα Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου του 2024, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Την ίδια στιγμή θα φορολογικά έσοδα ανήλθαν σε 48,867 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 2,494 δισ. ευρώ ή 5,4% έναντι του στόχου.

Ειδικότερα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο του Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024, παρουσιάζεται πλεόνασμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 1.568 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για έλλειμμα 1.443 εκατ. ευρώ που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2024 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024 και ελλείμματος 397 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2023. Το πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 8.735 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 5.297 εκατ. ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 5.987 εκατ. ευρώ για την ίδια περίοδο το 2023.

Σημειώνεται ότι μέρος της διαφοράς στις εισπράξεις των φορολογικών εσόδων ύψους 647 εκατ. ευρώ προσμετράται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του έτους 2023, ενώ ποσό που αφορά ετεροχρονισμό των μεταβιβαστικών πληρωμών προς ΟΚΑ ύψους 1.683 εκατ. ευρώ και των δαπανών για εξοπλιστικά προγράμματα ύψους 899 εκατ. ευρώ (ήτοι συνολικά 2.582 εκατ. ευρώ), δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους.

Εξαιρουμένων των ανωτέρω ποσών, η υπέρβαση του στόχου στο πρωτογενές πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου ανέρχεται σε 209 εκατ. ευρώ.

Επομένως το πρωτογενές αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους διαφέρει από το αποτέλεσμα σε ταμειακούς όρους. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω αφορούν στο πρωτογενές αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης και όχι στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα των Νομικών Προσώπων και των υποτομικών των ΟΤΑ και ΟΚΑ.

Την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024, το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού

ανήλθε σε 50.899 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1.236 εκατ. ευρώ ή 2,37% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024, καθότι στη στοχοθεσία της εισηγητικής έκθεσης για το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2024 είχαν συμπεριληφθεί:

α) η εισπραξη τον μήνα Μάρτιο ποσού ύψους 1.797 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), το οποίο στο μεγαλύτερο μέρος του, ήτοι ποσό 1.687 εκατ. ευρώ, είχε εισπραχθεί τον Δεκέμβριο 2023 και επιπλέον ποσό 159 εκατ. ευρώ εισπράχθηκε τον Ιανουάριο 2024. Επισημαίνεται ότι η 4η δόση επιχορηγήσεων από το ΤΑΑ που είχε προβλεφθεί για τον μήνα Σεπτέμβριο, εισπράχθηκε τελικά τον μήνα Οκτώβριο (ποσό 998,6 εκατ. ευρώ).

β) η εισπραξη τον μήνα Ιούνιο τιμήματος ύψους 1.350 εκατ. ευρώ από τη σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του αυτοκινητοδρόμου της Εγνατίας Οδού και των τριών (3) κάθετων οδικών αξόνων, η οποία υπογράφηκε στις 29.03.2024. Τα επόμενα βήματα της διαδικασίας έως την καταβολή του τιμήματος αναμένονται να ολοκληρωθούν τους επόμενους μήνες.

Τα συνολικά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 56.370 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 683 εκατ. ευρώ ή 1,2% έναντι του στόχου.

Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα των μεζόνων κατηγοριών του κρατικού προϋπολογισμού έχουν ως ακολούθως:

I. Τα έσοδα της κατηγορίας «Φόροι» ανήλθαν σε 48.867 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.494 εκατ. ευρώ ή 5,4% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024. Η υπερεκτέλεση αυτή προέρχεται τόσο από την καλύτερη απόδοση των φόρων εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων του προηγούμενου έτους που εισπράχθηκαν σε δόσεις μέχρι και το τέλος Φεβρουαρίου 2024 (σημειώνεται ότι εκτιμώμενο ποσό ύψους 647 εκατ. ευρώ προσμετράται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του έτους 2023), όσο και την καλύτερη απόδοση στην εισπραξη των φόρων του τρέχοντος έτους. Συνεπώς, η υπέρβαση των φορολογικών εσόδων που προσμετράται δημοσιονομικά στο έτος 2024 ανέρχεται σε 1.847 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω αφορούν τη σύγκριση σε σχέση με τους στόχους του Προϋπολογισμού, ενώ κατά

την κατάρτιση του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 επικαιροποιήθηκαν οι σχετικές εκτιμήσεις, λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση των εσόδων.

Ειδικότερα για τους κυριότερους φόρους της κατηγορίας αυτής παρατηρούνται τα εξής:

* Τα έσοδα από ΦΠΑ ανήλθαν σε 18.749 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 688 εκατ. ευρώ.

* Τα έσοδα των ΕΦΚ ανήλθαν σε 5.387 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 174 εκατ. ευρώ.

* Τα έσοδα των φόρων ακίνητης περιουσίας ανήλθαν σε 2.079 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 39 εκατ. ευρώ.

* Τα έσοδα των φόρων εισοδήματος ανήλθαν σε 17.456 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 1.587 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων είναι αυξημένος κατά 651 εκατ. ευρώ, ο Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων αυξημένος κατά 664 εκατ. ευρώ και οι λοιποί Φόροι Εισοδήματος αυξημένοι κατά 273 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

II. Τα έσοδα της κατηγορίας «Κοινωνικές Εισφορές» ανήλθαν σε 46 εκατ. ευρώ, και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 2 εκατ. ευρώ.

III. Τα έσοδα της κατηγορίας «Μεταβιβάσεις» ανήλθαν σε 3.659 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 2.963 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024 κυρίως λόγω της είσπραξης κατά τον Δεκέμβριο 2023 του ποσού των 1.687 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), ενώ ποσό 159 εκατ. ευρώ εισπράχθηκε τον Ιανουάριο 2024, έναντι στόχου 1.797 εκατ. ευρώ που αρχικά είχε προβλεφθεί ότι θα εισπραχθεί τον μήνα Μάρτιο 2024 και επιπλέον του γεγονότος ότι η 4η δόση επιχορηγήσεων από το ΤΑΑ που είχε προβλεφθεί για τον μήνα Σεπτέμβριο, εισπράχθηκε τελικά τον μήνα Οκτώβριο.

Επισημαίνεται ότι από το ως άνω εισπραττόμενο ποσό των 3.659 εκατ. ευρώ, ποσό 3.193 εκατ. ευρώ αφορά έσοδα ΠΔΕ, τα οποία είναι αυξημένα κατά 386 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

IV. Τα έσοδα της κατηγορίας «Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών» ανήλθαν σε 737 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 1.322 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ 8,7 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 2,5 ΔΙΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ Τα στοιχεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού το διάστημα Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024

Συνέχεια από σελ 16

Η παρατηρούμενη υστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι στη στοχοθεσία της εισηγητικής έκθεσης είχε περιληφθεί η είσπραξη τον μήνα Ιούνιο του τιμήματος από τη σύμβαση παραχώρησης του αυτοκινητοδρόμου Εγνατία Οδός και των τριών (3) καθέτων οδικών αξόνων του, ύψους 1.350 εκατ. ευρώ, η οποία όμως αναμένεται να εισπραχθεί τους επόμενους μήνες, όπως προαναφέρθηκε.

V. Τα έσοδα της κατηγορίας «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» ανήλθαν σε 3.029 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.077 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024, κυρίως λόγω των αυξημένων εσόδων από επιστροφές δαπανών, κατά 441 εκατ. ευρώ, καθώς και των αυξημένων εσόδων ΠΔΕ, κατά 311 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Επισημαίνεται ότι από το ως άνω εισπραττόμενο ποσό των 3.029 εκατ. ευρώ, ποσό 404 εκατ. ευρώ αφορά έσοδα ΠΔΕ.

VI. Τα έσοδα της κατηγορίας «Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων» ανήλθαν σε 33 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου 4 εκατ. ευρώ.

Οι επιστροφές εσόδων ανήλθαν σε 5.471 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 552 εκατ. ευρώ από τον στόχο (4.919 εκατ. ευρώ).

Τα συνολικά έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε 3.597 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 697 εκατ. ευρώ από τον στόχο (2.900 εκατ. ευρώ).

Ειδικότερα, τον Σεπτέμβριο 2024 το σύνολο των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε στα 5.766 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 1.463 εκατ. ευρώ έναντι του μηνιαίου στόχου εξαιτίας κυρίως της ετεροχρονισμένης είσπραξης, από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της προβλεπόμενης δόσης, όπως προαναφέρθηκε.

Πιο συγκεκριμένα τα έσοδα ανά μείζονα κατηγορία του κρατικού προϋπολογισμού, για τον Σεπτέμβριο 2024 έχουν ως ακολούθως:

I. Τα έσοδα της κατηγορίας «Φόροι» ανήλθαν σε 5.865 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 595 εκατ. ευρώ ή 11,3% έναντι του στόχου του Προϋπολογισμού, γεγονός που θα πρέπει να συνδυαστεί όμως με τη σημαντική αύξηση των επιστροφών φόρων κατά 511 εκατ. ευρώ. Συνεπώς η αύξηση των καθαρών εσόδων από φόρους ανέρχεται

σε 84 εκατ. ευρώ.

Ειδικότερα για τους κυριότερους φόρους της κατηγορίας αυτής παρατηρούνται τα εξής:

* Τα έσοδα από ΦΠΑ ανήλθαν σε 1.953 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 156 εκατ. ευρώ.

* Τα έσοδα των ΕΦΚ ανήλθαν σε 643 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 42 εκατ. ευρώ.

* Τα έσοδα των φόρων ακίνητης περιουσίας ανήλθαν σε 138 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα έναντι του στόχου κατά 9 εκατ. ευρώ.

* Τα έσοδα των φόρων εισοδήματος ανήλθαν σε 2.519 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 390 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 266 εκατ. ευρώ αφορούν τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και 51 εκατ. ευρώ τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, ενώ οι λοιποί φόροι εισοδήματος είναι αυξημένοι κατά 73 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

II. Τα έσοδα της κατηγορίας «Κοινωνικές Εισφορές» ανήλθαν σε 5 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τον στόχο.

III. Τα έσοδα της κατηγορίας «Μεταβιβάσεις» ανήλθαν σε 470 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 1.730 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024, εξαιτίας της μη είσπραξης κατά τον μήνα Σεπτέμβριο της προβλεπόμενης δόσης, από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως προαναφέρθηκε. Ποσό 447 εκατ. ευρώ αφορά έσοδα ΠΔΕ, τα οποία είναι αυξημένα κατά 129 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

IV. Τα έσοδα της κατηγορίας «Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών» ανήλθαν σε 66 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024.

V. Τα έσοδα της κατηγορίας «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» ανήλθαν σε 333 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 185 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024. Ποσό 2 εκατ. ευρώ αφορά έσοδα ΠΔΕ, τα οποία είναι μειωμένα κατά 2 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Οι επιστροφές εσόδων ανήλθαν σε 973 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 511 εκατ. ευρώ από τον στόχο (462 εκατ. ευρώ), όπως προαναφέρθηκε.

Τα συνολικά έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων

Επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε 449 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 127 εκατ. ευρώ από τον στόχο (322 εκατ. ευρώ). Οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για την περίοδο του Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 ανήλθαν στα 49.330 εκατ. ευρώ και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 4.246 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου (53.577 εκατ. ευρώ), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2024. Επίσης είναι αυξημένες, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2023, κατά 637 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των πληρωμών τόκων.

Στο σκέλος του Τακτικού Προϋπολογισμού οι πληρωμές παρουσιάζονται μειωμένες έναντι του στόχου κατά 3.575 εκατ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στον ετεροχρονισμό των μεταβιβατικών πληρωμών προς ΟΚΑ κατά 1.683 εκατ. ευρώ, όπως επίσης και των δαπανών που αφορούν τα εξοπλιστικά προγράμματα κατά 899 εκατ. ευρώ, οι οποίες δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους. Αντίρροπα, δηλαδή αυξητικά σε σχέση με τον στόχο, κινήθηκαν οι πληρωμές τόκων για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους κατά 461 εκατ. ευρώ.

Ως αξιοσημείωτες μεταβιβατικές πληρωμές μπορούν να αναφερθούν: η καταβολή 130 εκατ. ευρώ από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στον ΕΛΓΑ για την αποζημίωση των πληγείσων αγροτικών εκμεταλλεύσεων από πλημμυρικά φαινόμενα εξαιτίας των θεομηνιών DANIEL-ELIAS περιόδου Σεπτεμβρίου 2023 καθώς και για σχετικά εγχειροβελτιωτικά έργα, η επιχορήγηση 247 εκατ. ευρώ από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σε συγκοινωνιακούς φορείς (ΟΑΣΑ, ΟΑΣΘ και ΟΣΕ), η επιχορήγηση 276 εκατ. ευρώ από το Υπουργείο Υγείας στην Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας φαρμάκων για τις ανάγκες των νοσοκομείων του ΕΖΥ και του Γ.Ν. Παπαγεωργίου και η επιχορήγηση 128 εκατ. ευρώ στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών τους.

Οι πληρωμές στο σκέλος των επενδυτικών δαπανών ανήλθαν στα 7.238 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας υστέρηση ύψους 672 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΥΠΕΘΟ: ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ ΘΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΕΙ ΣΕ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΩΝ

«Αποτελεί δέσμευση της Κυβέρνησης ότι, πέρα από την στήριξη της κοινωνικής πολιτικής, ένα τμήμα της αύξησης των εσόδων που θα προέλθουν από τη μείωση της φοροδιαφυγής θα κατευθυνθεί σε περαιτέρω μείωση φόρων», τα παραπάνω τονίζει σε δήλωσή του στο ΑΠΕ - ΜΠΕ ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, αναφερόμενος στον γενικότερο σχεδιασμό της κυβέρνησης που στοχεύει στον περαιτέρω περιορισμό της φοροδιαφυγής με την ταυτόχρονη αύξηση των δημοσίων εσόδων.

Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο υπουργός, «η προσπάθειά μας για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής είναι διαρκής και παράγει ήδη σημαντικά αποτελέσματα. Χάρη στις 11 πρωτοβουλίες που θεσπίσαμε, έχουμε αυξήσει στις εισπράξεις εσόδων. Μάλιστα, είναι ενδεικτικό πως κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι, έχουμε αύξηση εσόδων από ΦΠΑ κατά 10,3%, κάτι που οφείλεται τόσο στην ανάπτυξη όσο και στον περιορισμό της φοροδιαφυγής μέσα από πρωτοβουλίες όπως η διασύνδεση των POS με τις ταμειακές μηχανές».

Παράλληλα αναφέρει ότι «όλα αυτά χωρίς να αυξηθούν φόροι αλλά αντιθέτως μειώνοντας φορολογικά βάρη, όπως στοχεύουμε να κάνουμε και το επόμενο έτος με 12 παρεμβάσεις μείωσης φόρων και εισφορών. Υπολογίζουμε ότι, χάρη στην προσπάθεια που κάνουμε για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, έως το 2027, θα έχουμε σταδιακά μία αύξηση των κρατικών εσόδων της τάξεως των 2,5 δισ. ευρώ ετησίως. Αυτή είναι μια απτή απάντηση απέναντι στην κοινωνική αδικία που γεννά

η φοροδιαφυγή».

Στο υπουργείο βασική επιδίωξη είναι να υπάρξει περιορισμός της φοροδιαφυγής, κάτι που σύμφωνα με τον Κ. Χατζηδάκη «είναι για εμάς εργαλείο, προκειμένου όλοι όσοι πληρώνουν κανονικά τους φόρους τους, να πληρώνουν τελικά λιγότερους φόρους».

Το υπουργείο έχει καταρτίσει έναν σχεδιασμό για τα επόμενα χρόνια, ο οποίος περιλαμβάνει τις εξής σημαντικές στρατηγικές:

1. Μείωση ασφαλιστικών εισφορών: Η κυβέρνηση σχεδιάζει επιπλέον μείωση κατά 0,5% στις ασφαλιστικές εισφορές το 2027, η οποία ανέρχεται σε μία ποσοστιαία μονάδα.
2. Μείωση τεκμηρίων διαβίωσης: Από το 2026 προγραμματίζεται μείωση των τεκμηρίων διαβίωσης κατά 30%, ενώ μακροπρόθεσμος στόχος είναι η πλήρης κατάργησή τους. Αυτή η αλλαγή βασίζεται στην υλοποίηση ψηφιακών εργαλείων για τον ακριβέστερο προσδιορισμό των εσοδημάτων και της περιουσιακής κατάστασης, με στόχο να εξαλειφθούν οι αδικίες σε βάρος πολιτών με χαμηλά εισοδήματα.
3. Κατάργηση τέλους επιτηδεύματος: Από το 2025, το τέλος επιτηδεύματος θα καταργηθεί για ελεύθερους επαγγελματίες (και αυτούς που αμειβονται με μπλοκάκια) και ατομικές επιχειρήσεις.
4. Μείωση ΦΠΑ: Το προεκλογικό πρόγραμμα της κυβέρνησης προβλέπει μείωση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ από 24% σε 22% και του μειωμένου συντελεστή από 13% σε 11%.
5. Αλλαγές στη φορολογία εισοδήματος: Σχέδια για μειώσεις στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, ιδιαίτερα για τα μεσαία εισοδήματα, βρίσκονται στο τραπέζι, με στόχο την ελά-

φρυνση των πολιτών.

Για την υλοποίηση των παραπάνω, σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η επιτυχής υλοποίηση του σχεδιασμού της ΑΑΔΕ προς την ίδια κατεύθυνση, δηλαδή τον περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Το σχέδιο που έχει εκπονήσει ο διοικητής της ΑΑΔΕΓ. Πιτσιλής, η θητεία του οποίου πιθανότατα θα ανανεωθεί, εστιάζεται στους εξής άξονες παρεμβάσεων:

- * Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών για τον εντοπισμό κινδύνων μη συμμόρφωσης και τον προσδιορισμό της αποκρυβείσας φορολογητέας ύλης.
  - * Κεντρικός συντονισμός φορολογικών και τελωνειακών ελέγχων για τη διασφάλιση αποτελεσματικότητας και διαφάνειας στη διαδικασία.
  - * Αναδιοργάνωση των δομών και διαδικασιών ελέγχου για τη βελτίωση της απόδοσης του προσωπικού.
  - * Ψηφιοποίηση των διαδικασιών και ενίσχυση των προγνωστικών μοντέλων για την έγκαιρη ανίχνευση παραβατικών συμπεριφορών.
- Σύμφωνα με κυβερνητικούς αξιωματούχους, το Στρατηγικό Σχέδιο 2025-2029 θέτει τις βάσεις για έναν πιο σύγχρονο και δίκαιότερο φορολογικό μηχανισμό. Η επιτυχία του θα είναι το κλειδί για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων της κυβέρνησης και την παροχή των φοροελαφρύνσεων που επιδιώκονται.

ΤΤΕ: ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ 2024

Συνέχεια από σελ 15

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησής τους διαμορφώθηκε στο 0,3% από 0,4% τον προηγούμενο μήνα.

Αντίθετα, αρνητική κατά 21 εκατ. ευρώ ήταν η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τους ιδιώτες και τα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα, το Σεπτέμβριο του 2024, έναντι αρνητικής καθαρής ροής 48 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο

ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησής τους διαμορφώθηκε στο -0,9% από -0,7% τον προηγούμενο μήνα.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω η μηνιαία καθαρή ροή της συνολικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα ήταν θετική κατά 1,943 δισ ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 102 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο ο ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα υποχώρησε στο 6,6% από 6,9% τον προηγούμενο μήνα.

Όσον αφορά στο Δημόσιο η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τη γενική κυβέρνηση, το Σεπτέμβριο του 2024, ήταν θετική κατά 105 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαρής ροής 473 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε στο -2,0% από -0,8% τον προηγούμενο μήνα.

ΕΛΛΗΝΑΣ Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Ο Αναστάσιος Σπανίδης βραβεύτηκε στα 7a Burj CEO Awards

Ο Αναστάσιος Σπανίδης, πρόεδρος του Ομίλου G.P.A. Ecosystem of Companies, διακρίθηκε ως Best Entrepreneur CEO of the Year στα 7a Burj CEO Awards, γνωστά και ως «τα Oscar της επιχειρηματικότητας», αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, το CEO Clubs Network, με πάνω από 1.000 μέλη-CEOs, αναδεικνύει το ελληνικό επιχειρηματικό πνεύμα σε διεθνές επίπεδο, με τον κ. Σπανίδη να ξεχωρίζει για τη συνεισφορά του στην παγκόσμια επιχειρηματική σκηνή.

Στην εκδήλωση που συγκέντρωσε περισσότερους από 500 διευθύνοντες συμβούλους (CEOs) παγκόσμιας κλάσης, ο κ. Σπανίδης τιμήθηκε για την καινοτόμο ιδέα που βρίσκεται στον πυρήνα του G.P.A. Ecosystem of Companies: τη σύνδεση της γνώσης των εταιρειών και τη δημιουργία υπεραξίας για τους συνεργάτες του Ομίλου. Μέσα από τη συμμετοχή του σε πάνω από δεκάδες διεθνείς επιχειρηματικές κοινότητες, όπως το CEO

CoachingInternational, το Theti Club (The Hellenic Tech Investor Club) και το Liberty Venture, στις περισσότερες από τις οποίες κατέχει θεσμικό ρόλο, έχει καταφέρει να χτίσει ένα εκτεταμένο δίκτυο ηγετών που ενισχύει τη συνεργασία, δημιουργεί νέες ευκαιρίες ανάπτυξης και προάγει την αμοιβαία επιτυχία των εταιρειών και των συνεργατών του.

Ως κεντρικός ομιλητής, ανάμεσα σε CEOs από περισσότερες από 30 χώρες, στην παρουσίασή του με θέμα «Marketing in the Age of Digital Transformation: Strategies for Sustainable Growth», εστίασε στην αλλαγή που φέρνει η τεχνολογία μέσα από την καινοτομία στις λειτουργίες και δράσεις των επιχειρήσεων και στην ουσιαστική επικοινωνία τους με το κοινό, ενώ μοιράστηκε με τους συμμετέχοντες πρωτοποριακές στρατηγικές που μπορούν να υποστηρίξουν την επιχειρηματική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα. «Αυτή η διάκριση ανήκει σε όλους τους συνεργάτες που πιστέ-

ψαν στο όραμα και στη δυναμική της συνεργασίας και της συνδημιουργίας, σε όλους τους πελάτες που έμειναν πιστοί χρόνια, δίνοντας ψήφο εμπιστοσύνης στις γνώσεις και στην ικανότητα μας να τους βοηθήσουμε να αναπτυχθούν. Το όραμά μας παραμένει πιστό, στο ότι είμαστε εδώ για να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις να μεγαλοφυγίσουν καθώς μέσα από την ανάπτυξή τους θα έρθει η ευημερία στην κοινωνία. Αν αυτή η ευημερία έρθει με έναν βιώσιμο - ως προς τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων - τρόπο, τότε σε αυτή τη ζωή μπορούμε να έχουμε αφθονία για όλους. Είμαι περήφανος που μια τέτοια διάκριση ήρθε σε ελληνικά χέρια και γι' αυτό όπως ανέφερα, ανήκει σε όλους μας» δήλωσε ο κ. Σπανίδης, επισημαίνοντας τη σημασία της συνεπούς προσαρμογής σε ένα δυναμικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΟΡΥΦΟΡΟ EarthCARE

Επιστήμονες από όλο τον κόσμο επάνδρωσαν πολυάριθμες αποστολές σε αεροπλάνα, πλοία και επίγειους σταθμούς, έκαναν πτήσεις και μέτρησαν χιλιάδες ώρες εν πλω στον Ατλαντικό ωκεανό, συχνά κάτω από αντίξοες συνθήκες, με στόχο τη διακρίβωση των παρατηρήσεων του δορυφόρου EarthCARE. Στις αποστολές αυτές συμμετείχαν και δύο νεαρές Ελληνίδες ερευνήτριες από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, η Περιστερά Πάσχου και η Δήμητρα Κουκλάκη.

Ο δορυφόρος EarthCARE, που αποτελεί κοινοπραξία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA) και της Ιαπωνικής Υπηρεσίας Αεροδιαστημικής Έρευνας (JAXA), εκτοξεύθηκε στις 29 Μαΐου 2024, με στόχο την κατανόηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των νεφών, των αερολυμάτων και της ακτινοβολίας στη γήινη ατμόσφαιρα και τελικά, την καλύτερη πρόγνωση των καιρικών και κλιματικών συνθηκών. Οι μετρήσεις γίνονται με τη χρήση τεσσάρων επιστημονικών οργάνων, ενός lidar υψηλής φασματικής ανάλυσης, ενός ραντάρ νεφών, μιας πολυφασματικής συσκευής απεικόνισης και ενός ευρυζωνικού ραδιόμετρου. Πόσο ακριβείς είναι όμως, οι μετρήσεις αυτές; Τι βαθμονόμηση του δορυφόρου και τον έλεγχο της ακρίβειας των αποτελεσμάτων του, με παράλληλες μετρήσεις πάνω στη Γη, έχουν αναλάβει επιστήμονες από όλο τον κόσμο μέσα από μια σειρά αποστολών. Στη διακρίβωση αυτή συμμετέχει και το Ινστιτούτο Αστρονομίας, Αστροφυσικής, Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης (ΙΑΑΔΕΤ) του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «ORCESTRA», που έχει ως κύριο στόχο τη διακρίβωση των αποτελεσμάτων του EarthCARE, επιστημονικές ομάδες βρέθηκαν στο Πράσινο Ακρωτήριο και τα νησιά Μπαρμπέντος, στον Ατλαντικό Ωκεανό, για να κάνουν τις απαραίτητες μετρήσεις που θα επιβεβαιώσουν τα δεδομένα του δορυφόρου και μάλιστα την ώρα που ο δορυφόρος περνάει από πάνω τους.

Η διδακτορική φοιτήτρια και συνεργάτιδα του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, Περιστερά Πάσχου, συμμετείχε για έξι εβδομάδες σε μια αποστολή 28 επιστημόνων στο ερευνητικό σκάφος «Meteor Research Vessel», το οποίο ξεκίνησε από το Πράσινο Ακρωτήριο και κατέληξε στα Μπαρμπέντος. Οι καιρικές συνθήκες συχνά ήταν δύσκολες. Εξάλλου, το πλοίο βρισκόταν μέσα στην ενδοτροπική ζώνη σύγκλισης, μια περιοχή χαμηλού βαρομετρικού υπεύθυνη για έντονες καταιγίδες, ανέμους και τροπικούς κυκλώνες. «Όχι όμως κάτι πολύ δύσκολο ώστε να χρειαστεί να θεθώμε σε συναγερμό ή να πρέπει να αλλάξουμε την κατεύθυνσή μας για να αποφύγουμε κάποιο τυφώνα ή κυκλώνα», περι-

γράφει η ίδια στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η κ. Πάσχου είχε ως αρμοδιότητα να χειριστεί ένα όργανο lidar για την παρακολούθηση από το πλοίο αερολυμάτων, νεφών και ατμοσφαιρικών παραμέτρων, όπως η θερμοκρασία και η σχετική υγρασία. Οι μετρήσεις αυτές έχουν ως στόχο τη σύγκριση και την επικύρωση των αποτελεσμάτων του αντίστοιχου lidar που φέρει ο δορυφόρος EarthCARE. Ωστόσο, η καθημερινότητά της περιλάμβανε και πολλές άλλες αρμοδιότητες, όπως τον καθημερινό έλεγχο της απόδοσης του οργάνου και τη συντήρησή του.

«Το σύστημα lidar που είχαμε στο πλοίο, μεταφέρθηκε από το Ινστιτούτο Max Planck του Αμβούργου στο Πράσινο Ακρωτήριο μέσα σε κοντέινερ και πέρασε πολλά για τη μεταφορά του, οπότε έπρεπε στην αρχή να εντοπίσουμε τι μπορεί να έχει μεταβληθεί και να το βαθμονομήσουμε, ώστε να επιτύχουμε την ίδια ποιότητα μετρήσεων που έκανε πριν από τη μεταφορά του. Πάντως, δεν υπήρξαν μη επιθυμητά προβλήματα, εμφανίστηκαν τα αναμενόμενα προβλήματα όταν ένα σύστημα έχει κάνει τέτοιο ταξίδι. Οι επόμενες εβδομάδες κύλησαν πιο ομαλά, πάντα είχαμε τον καθημερινό έλεγχο του συστήματος για το αν μετράει σωστά και αν δουλεύουν όλα όπως πρέπει. Στη συνέχεια, κάναμε ανάλυση μετρήσεων ελέγχουμε την αξιοπιστία του οργάνου», εξηγεί η κ. Πάσχου.

Κρίσιμη στιγμή της αποστολής ήταν όταν ο δορυφόρος περνούσε κοντά από το ερευνητικό πλοίο, οπότε «έπρεπε να σιγουρευτούμε ότι το όργανο θα συνεχίσει να μετράει και δεν θα υπάρξει κάποια διακοπή, προκειμένου να έχουμε ταυτόχρονες μετρήσεις και με τον δορυφόρο αλλά και με το ερευνητικό αεροσκάφος», όπως υπογραμμίζει η ίδια.

Την ίδια ώρα, λοιπόν, που το ερευνητικό πλοίο έπλεε στον ωκεανό, μια άλλη επιστημονική ομάδα πετούσε ακριβώς από πάνω του με το αεροσκάφος του Γερμανικού Οργανισμού Διαστήματος «DLR HALO» κάνοντας παράλληλες μετρήσεις σχετικά με την ηλιακή ακτινοβολία, τα αερολύματα και τα νέφη. Στην ομάδα αυτή βρισκόταν η διδακτορική φοιτήτρια και συνεργάτιδα του Αστεροσκοπείου, Δήμητρα Κουκλάκη.

Η συγκεκριμένη αποστολή διήρκεσε δύο μήνες. Κατά τον πρώτο μήνα οι πτήσεις είχαν ως αφετηρία και σημείο άφιξής τους το Πράσινο Ακρωτήριο, ενώ κατά τον δεύτερο επίκεντρο ήταν τα Μπαρμπέντος. Όπως τονίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η κ. Κουκλάκη, η οποία συμμετείχε στο δεύτερο σκέλος της αποστολής, «το πλάνο πτήσης ήταν κάθε φορά διαφορετικό και καθοριζόταν από τις ατμοσφαιρικές συνθήκες, από τις μετεωρολογικές προγνώσεις, από την τροχιά του δορυφό-

ρου και από την τοποθεσία του ερευνητικού πλοίου».

Κατά τη δεκαήμερη συμμετοχή της στην αποστολή, η Δήμητρα Κουκλάκη πήρε μέρος σε μια πτήση διάρκειας εννιά ωρών από τα Μπαρμπέντος με κατεύθυνση νοτιοανατολικά, μαζί με άλλους έξι επιστήμονες, «προκειμένου με lidar, ραντάρ, όργανα μέτρησης της ακτινοβολίας και dropsondes να καταγράψουμε τις συγκεντρώσεις των αερολυμάτων στην ατμόσφαιρα, την υγρασία, τη σύσταση των νεφών, την ακτινοβολία, τη θερμοκρασία και την πίεση, δηλαδή όλες τις ατμοσφαιρικές παραμέτρους που χρησιμοποιούμε στα κλιματικά μοντέλα»

Το υπόλοιπο διάστημα συμμετείχε στην προετοιμασία των πτήσεων και του εξοπλισμού. «Η αλήθεια είναι ότι για μένα που ήταν η πρώτη φορά που συμμετείχα σε ένα τέτοιο πείραμα σε αεροσκάφος, ήταν πολύ ιδιαίτερη εμπειρία. Η πρόκληση ήταν το αν κάτι δεν πάει καλά, πώς θα μπορούσαμε να δράσουμε γρήγορα, ψύχραιμα και αποτελεσματικά, ώστε να μην χάσουμε χρόνο και πολύτιμες μετρήσεις», θυμάται διευκρινίζοντας ότι το διάστημα εκείνο «οι καιρικές συνθήκες ήταν ήπιες, δεν συναντήσαμε κάτι ακραίο».

Η κ. Κουκλάκη ξεχωρίζει ιδιαίτερα τη στιγμή που το αεροσκάφος πέρασε πάνω από το πλοίο. «Είναι σημαντικό να γίνεται ανάλυση των δεδομένων τηλεπισκόπησης από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Επομένως, το να έχουμε μετρήσεις από διαφορετικά σημεία μάς βοηθάει να έχουμε καλύτερη ανάλυση σε κάποια υψόμετρα και καλύτερη ποιότητα δεδομένων».

Αυτή η ταυτόχρονη δουλειά τόσο επιστημονικών ομάδων με αεροσκάφη και πλοία και με τη χρήση εξελιγμένων οργάνων που μετρούσαν την ίδια ώρα από διαφορετικά υψόμετρα και σημεία είναι για την κ. Κουκλάκη η μεγάλη αξία της συγκεκριμένης αποστολής. «Εχει μια χρονοσειρά δεδομένων με πολλή πληροφορία για την εκτίμηση της ακτινοβολίας που έχει πολύ σημαντικές επιδράσεις για τη μεταβολή του κλίματος. Επίσης, υπάρχει ανταλλαγή τεχνολογίας και γνώσης από τις επιστημονικές ομάδες και όλα αυτά θα ενωθούν για να γίνουν ένα προς όφελος όλων μας. Κάποιες από αυτές τις διεργασίες και φαινόμενα δεν αφορούν μόνο τους τροπικούς, υπάρχουν κάποια φαινόμενα όπως η αλληλεπίδραση της σκόνης με την ακτινοβολία που έχουν πολύ μεγάλη εφαρμογή και στην Ελλάδα και τη Μεσόγειο γενικότερα, όπου έχουμε πολύ μεγάλη μεταφορά σκόνης», εξηγεί.

Συνέχεια στη σελ 20

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΟΡΥΦΟΡΟ EarthCARE

Συνέχεια από σελ 19

Η Περιτέρα Πάσου προσθέτει από την πλευρά της ότι «ακοιούμε να αξιοποιήσουμε τα δεδομένα και για ερευνητικούς σκοπούς και για να εμβασθύνουμε τις γνώσεις μας για το πώς τα αερολύματα αλληλοεπιδρούν με τα νέφη και την ηλιακή ακτινοβολία, κάτι που επιδρά στον καιρό και στο κλίμα, αλλά και πώς αυτές οι μετρήσεις μπορούν να βελτιώσουν τα μοντέλα του καιρού και του κλίματος».

Το ΙΑΑΔΕΤ θα υλοποιήσει το καλοκαίρι του 2026 στη Μεσόγειο την πειραματική εκστρατεία ACROSS, όπου με επίκεντρο την Ελλάδα θα τοποθετηθούν όργανα για τη βαθμονόμηση και διακρίβωση των παρατηρήσεων του EarthCARE. Στο πείραμα αυτό θα συμμετάσχει και ερευνητικό αεροσκάφος της NASA.

Ο Βασίλης Αμοιρίδης, διευθυντής ερευνών του ΙΑΑΔΕΤ, επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι στη Μεσόγειο «είναι πιο περίπλοκα τα πράγματα από ό,τι στον Ατλαντικό». «Στον Ατλαντικό μπορεί να υπάρχουν τυφώνες, αλλά όσον αφορά στην ατμοσφαιρική σύσταση οι συνθήκες είναι πιο απλές από ό,τι στη Μεσόγειο, μιας και συναντούμε ερημική σκόνη και θαλάσσια αιωρήματα, όπως και καπνό από τις πυρκαγιές. Δεν έχει κάτι άλλο. Στη Μεσόγειο εμπλέκονται οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες, η γύρη, τα μικροπλαστικά. Η κάθε μεσογειακή χώρα έχει διαφορετικούς νόμους και κανονιστικά πλαίσια για τις εκπομπές και πολλές χώρες ανήκουν σε διαφορετικές ηπείρους. Η Μεσόγειος είναι το σταυροδρόμι των αέριων μαζών, έχει ερημική σκόνη, καπνό από πυρκαγιές, τέφρα από ηφαίστεια, ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ακόμη και πολέμους που αλλάζουν τις χρήσεις γης και τις δραστηριότητες των ανθρώπων.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν την ατμόσφαιρα και κατ' επέκταση τον καιρό και το κλίμα. Οπότε η Μεσόγειος θα είναι το μεγάλο τεστ για τον δορυφόρο EarthCARE». Σημειώνεται ότι το ΙΑΑΔΕΤ έχει σημαντική τεχνογνωσία στη βαθμονόμηση και διακρίβωση αποτελεσμάτων αποστολών. Στη διεθνή ομάδα DISC της ESA για την ενίσχυση της επιστημονικής απόδοσης της αποστολής και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της, συμμετέχει και η συνεργατίδα του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, Ελένη Μαρίνου. Επίσης, ο Βασίλης Αμοιρίδης και η Ελένη Μαρίνου έχουν αναλάβει τον συντονισμό της συγγραφής των καλών πρακτικών στη διακρίβωση σύγχρονων δορυφορικών συστημάτων. Το εγχειρίδιο βρίσκεται στο στάδιο της ανασκόπησης από τη Διεθνή Επιτροπή για τους Δορυφόρους Παρατήρησης της Γης CEOS.

ΕΝΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΑΣΤΡΟΝΑΥΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

Ένας Αμερικανός αστροναύτης νοσηλεύεται, μετά την επιστροφή του στη Γη έπειτα από παραμονή σχεδόν οκτώ μηνών στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS), ανακοίνωσε η NASA. Η αμερικανική διαστημική υπηρεσία δεν αποκάλυψε την ταυτότητα του αστροναύτη, ούτε τους λόγους για τους οποίους παρέμεινε στο νοσοκομείο, επικαλούμενη το «ιατρικό απόρρητο».

Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για έναν από τους τρεις Αμερικανούς της αποστολής Crew-8 της SpaceX. Οι Μάθιου Ντόμνικ, Μάικλ Μπάρατ και Τζανέτ Επς επέστρεψαν στη Γη τη νύχτα της Πέμπτης προς την Παρασκευή με ένα διαστημόπλοιο Dragon της SpaceX, αφού πέρασαν 232 ημέρες στον ISS. Μέλος της αποστολής ήταν και ο Ρώσος κοσμοναύτης Αλεξάντερ Γκεμπένκιν.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, μετά την προθαλάσσωση του πυραύλου στα ανοικτά της Φλόριντα, η NASA ανέφερε ότι ένας αστροναύτης αντιμετώπισε «ιατρικό πρόβλημα». Όλοι τους μεταφέρθηκαν σε νοσοκομείο της Πενσακόλα, υποβλήθηκαν σε εξετάσεις και οι τρεις πήραν εξιτήριο και έχουν ήδη φτάσει στο Διαστημικό Κέντρο Τζόνσον, στο Χιούστον του Τέξας. Ο μοναδικός αστροναύτης που παρέμεινε για νοσηλεία είναι «σε σταθερή κατάσταση και υπό παρακολούθηση, για προληπτικούς λόγους» ανέφερε η NASA.

Οι αστροναύτες της NASA Μάθιου Ντόμνικ, Μάικλ Μπάρατ και Τζανέτ Επς και ο Ρώσος κοσμοναύτης Αλεξάντερ Γκεμπένκιν «μεταφέρθηκαν σε τοπική ιατρική μονάδα για πρόσθετη αξιολόγηση», ανακοίνωσε η NASA μετά την προσγείωση του πληρώματος στις 3:29 π.μ. ώρα Ελλάδας (0729 GMT) στα ανοικτά της ακτής του Κόλπου της Φλόριντα με το

διαστημόπλοιο Crew Dragon.

Το πλήρωμα υποβλήθηκε στις συνήθειες ιατρικές αξιολογήσεις κατά την έξοδο από το σκάφος, ανέφερε η NASA, αλλά πρόσθεσε ότι, «για προληπτικούς λόγους, όλα τα μέλη του πληρώματος μεταφέρθηκαν μαζί στην μονάδα» για πρόσθετες εξετάσεις.

Η NASA, η οποία είναι συνήθως σιωπηλή όσον αφορά τα ιατρικά ζητήματα των αστροναυτών, αρνήθηκε να πει τι ήταν αυτό που οδήγησε στην επίδειξη προσοχής ή να περιγράψει την κατάσταση του πληρώματος. Η διαστημική υπηρεσία της Ρωσίας δεν απάντησε αμέσως σε αίτημα για σχολιασμό της κατάστασης του Γκεμπένκιν.

Η SpaceX διατηρεί έναν στόλο διαστημόπλοιων που επαναχρησιμοποιούνται, τα οποία έχουν πραγματοποιήσει 44 φορές αποστολές προς τον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS). Η εταιρεία που ανήκει στον Έλον Μασκ παραμένει η μόνη αμερικανική επιλογή για τα ταξίδια αστροναυτών της NASA από και προς τον ISS. Το Starliner της Boeing, που προοριζόταν να είναι η δεύτερη αμερικανική επιλογή για διαστημικές πτήσεις, αντιμετωπίζει χρόνια προβλήματα ανάπτυξης.

Με τη συμπλήρωση 235 ημερών στο διάστημα, η παραμονή των αστροναυτών του Crew-8 στον ISS, ένα επιστημονικό εργαστήριο μεγέθους γηπέδου ποδοσφαίρου σε τροχιά 402 χιλιομέτρων, ήταν μεγαλύτερη από τις τυπικές εξάμηνες αποστολές αστροναυτών στον σταθμό. Σηματοδότησε επίσης τη μεγαλύτερη αποστολή μέχρι στιγμής για το διαστημόπλοιο Crew Dragon της SpaceX, το οποίο έκανε το ντεμπούτο του το 2020.

Η επιστροφή του πληρώματος είχε καθυστερήσει για εβδο-

μάδες λόγω δύο τυφώνων που σάρωσαν τις νοτιοανατολικές ΗΠΑ κοντά στις αναμενόμενες ζώνες προσγείωσης του Crew Dragon.

Αλλά το απόγευμα της Τετάρτης το διαστημόπλοιο Crew Dragon αποσυνδέθηκε με ασφάλεια από τον ISS και εισήλθε ξανά στην ατμόσφαιρα της Γης νωρίς σήμερα το πρωί, ανοίγοντας αλεξίπτωτα πριν πέσει στον Κόλπο του Μεξικού.

Κατά την ενημέρωση των δημοσιογράφων μετά την προσυδάτωση, ένας αξιωματούχος της NASA δήλωσε ότι «το πλήρωμα τα ηγαίνει περίφημα» και δεν έκανε καμία αναφορά σε προβλήματα που να σχετίζονται με τους αστροναύτες, αλλά σημείωσε δύο προβλήματα που είχαν σχέση με την ανάπτυξη των αλεξίπτωτων του Crew Dragon.

Ο Ρίτσαρντ Τζόουνς, αναπληρωτής διευθυντής του προγράμματος εμπορικού πληρώματος της NASA, δήλωσε ότι το αρχικό σεν αλεξίπτωτων πέδησης του Crew Dragon υπέστη κάποια «χτυπήματα από συντρίμμια» και ότι ένα από τα τέσσερα αλεξίπτωτα του επόμενου σεν χρειάστηκε περισσότερο χρόνο από το αναμενόμενο για να ξεδιπλωθεί.

Κανένα από τα δύο γεγονότα δεν επηρέασε την ασφάλεια του πληρώματος, δήλωσε ο Τζόουνς, χαρακτηρίζοντας τον καιρό της πτώσης «ιδανικό» για την ανάκτηση του πληρώματος.

Το επαναχρησιμοποιούμενο διαστημόπλοιο Crew Dragon του πληρώματος πραγματοποίησε την πέμπτη του πτήση, καταγράφοντας 702 ημέρες σε τροχιά από την πρώτη του αποστολή, δήλωσε στους δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου ο αντιπρόεδρος αξιοπιστίας πτήσεων της SpaceX, Ουίλιαμ Γκερστενμάγιερ, πρώην ανώτερος αξιωματούχος της NASA.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΥΒΑ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,9

29/10/2024

Ο καθηγητής Γιάννης Μανιάτης, ευρωβουλευτής, αντιπρόεδρος των Ευρωπαϊκών Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D), γράφει για τη σημασία του χάλυβα στην πράσινη μετάβαση. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ χάλυβα αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πράσινη Μετάβαση. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία χάλυβα, με επίσης κύκλο εργασιών 191 δισ. ευρώ, 2,6 εκατ. άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας, 500 παραγωγικές μονάδες σε 22 κράτη-μέλη και συνολική συνεισφορά 152 δισ. ευρώ στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ), αποτελεί τον πυλώνα για την ανάπτυξη βιώσιμων τεχνολογιών. Ο χάλυβας είναι απαραίτητος για την κατασκευή υποδομών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, όπως ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά συστήματα, αλλά και για τη βιομηχανία, την αυτοκινητοβιομηχανία, τον κατασκευαστικό τομέα, την άμυνα, αλλά και τον εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας, απαραίτητο για την πράσινη μετάβαση.

Η σημασία του κλάδου αναδείχθηκε πρόσφατα μέσα από σχετική συζήτηση στην Ολομέλεια του Ευρωκοινοβουλίου στο Στρασβούργο. Οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές και Δημοκράτες τονίσαμε την ανάγκη λήψης μέτρων στήριξης του κλάδου, στη δύσκολη πορεία του προς την πράσινη μετάβαση.

ΟΜΩΣ, η ευρωπαϊκή βιομηχανία χάλυβα βρίσκεται αντιμέτωπη με σοβαρές προκλήσεις. Η συνεχιζόμενη κρίση που ξεκίνησε το 2008, η παγκόσμια πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, τα αυξημένα κόστη ενέργειας και η μείωση της ζήτησης στην Ε.Ε. δημιουργούν ασφυκτικές πιέσεις στη βιομηχανία. Από την οικονομική κρίση του 2008, η παραγωγή χάλυβα στην Ευρώπη έχει υποχωρήσει δραματικά, καθώς μειώθηκε πάνω από 30%, φτάνοντας τους 126 εκατομμύρια τόνους το 2023.

Η πανδημία, η ενεργειακή κρίση και, πιο πρόσφατα, ο πόλεμος στην Ουκρανία επιδεινώνουν περαιτέρω την κατάσταση. Το υψηλό κόστος ενέργειας στην Ευρώπη, ειδικά για τον ηλεκτρισμό, αποτελεί σοβαρό ανταγωνιστικό μειονέκτημα σε σχέση με χώρες όπως η Κίνα και οι Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ η μειωμένη ζήτηση στην Ε.Ε. προσθέτει επιπλέον δυσκολίες. Ο φθηνός χάλυβας που προσφέρει η Κίνα πλημμυρίζει την αγορά, πολλές φορές κάτω από το κόστος παραγωγής, οδηγώντας σε μείωση των τιμών και σε ανισότητες στον ανταγωνισμό. Η παγκόσμια πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, ιδίως από την Κίνα, αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες της κρίσης, καθώς δημιουργεί τεράστιες πιέσεις στην ευρωπαϊκή αγορά.

Η ΕΥΡΩΠΗ, ενώ μέχρι πρότινος ήταν γνωστή για καθαρή εξαγωγή χάλυβα, τώρα πλέον σχεδόν μόνο εισάγει χάλυβα από τρίτες χώρες, καθώς οι εισαγωγές χάλυβα στην Ευρώπη,

κυρίως από την Κίνα, έχουν σημειώσει αύξηση από 22% σε 45%. Η Ευρώπη έχει ήδη σημειώσει σημαντική μείωση της παραγωγικής ικανότητας από το 2008, με απώλεια πάνω από 90.000 θέσεων εργασίας. Πολλές εγκαταστάσεις, όπως υψικάμινος στην Πολωνία και την Ισπανία, ενδέχεται να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο παύσης λειτουργίας και χιλιάδες επιπλέον θέσεις εργασίας απειλούνται. Η συνθήκη αυτή, σε συνδυασμό με την ανάγκη για επενδύσεις σε πιο πράσινες τεχνολογίες, απαιτεί άμεση δράση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη.

ΟΙ ΕΝΕΡΓΟΒΟΡΕΣ βιομηχανίες, όπως η χαλυουργία, πλήττονται ιδιαίτερα από το αυξανόμενο κόστος ενέργειας στην Ευρώπη. Με τον σχεδιασμό πράσινων έργων χάλυβα για το 2030, οι ανάγκες σε ενέργεια θα αυξηθούν σημαντικά, καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη για αντιμετώπιση των ανισοτήτων κόστους ενέργειας με άλλες χώρες. Η έλλειψη ανταγωνιστικότητας λόγω αυτών των υψηλών δαπανών θέτει σε κίνδυνο την επιβίωση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας χάλυβα, η οποία πρέπει να επενδύσει σε πιο βιώσιμες τεχνολογίες, όπως οι ηλεκτρικοί κλίβανοι αψιδας. Παρά τις προσπάθειες για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην Ευρώπη, η παγκόσμια παραγωγική ικανότητα χάλυβα συνεχίζει να αυξάνεται, ειδικά σε χώρες που χρησιμοποιούν συμβατικές τεχνολογίες υψικάμινων, με αποτέλεσμα την υπονόμευση των ευρωπαϊκών προσπαθειών για την επίτευξη των στόχων του Green Deal. Έφτασε, μάλιστα, τους 551 εκατομμύρια τόνους το 2023, ποσότητα τετραπλάσια της ετήσιας παραγωγής χάλυβα της Ε.Ε., και συνεχίζει να αυξάνεται. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, έως το 2026 αναμένεται να προστεθούν επιπλέον 157 εκατομμύρια τόνοι, κυρίως με υψηλή εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα. Η παγκόσμια υπερπροσφορά χάλυβα, λοιπόν, απειλεί να ακυρώσει τις προσπάθειες της Ευρώπης για τη μείωση των εκπομπών και την επίτευξη των κλιματικών της στόχων. ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙ το μέλλον της ευρωπαϊκής βιομηχανίας χάλυβα, απαιτούνται αποφασιστικές πολιτικές. Η εφαρμογή αυστηρότερων μέσων εμπορικής άμυνας (MEA) θα μπορούσε να είναι μια από τις λύσεις για την αντιμετώπιση των αθέμιτων πρακτικών και της παράκαμψης κανονισμών. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν δύο βασικά μέσα εμπορικής άμυνας, αφενός τα αντιντάμπινγκ μέτρα (anti-dumping measures), για τη διακοπή εξαγωγών κάτω του εγχώριου κόστους, και αφετέρου τα συστήματα προστασίας (safeguards systems) των επιχειρήσεων με την επιβολή δασμών, τα οποία όμως ενέχουν περιορισμούς και απαιτούν χρόνο για να εφαρμοστούν. Γι' αυτό και γενικά προτείνεται η εισαγωγή αυστηρότερων συστημάτων ελέγχου και πιθανή επιβολή δασμών σε χώρες που δεν εέβονται τα πρότυπα παραγωγής και τα κοινωνικά πρότυπα.

ΣΕ ΚΑΘΕ περίπτωση, η επιβολή μέτρων εμπορικής άμυνας απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και ως εκ τούτου αρκετά πράγματα θα μπορούσαν να γίνουν πριν, αλλά και παράλληλα με αυτά. Δεδομένου ότι οι βιομηχανικές στρατηγικές σήμερα των σημαντικότερων εμπορικών εταίρων της Ε.Ε. (ΗΠΑ,

Κίνα) συνδυάζουν πολλαπλές πολιτικές, από δημοσιονομικές πολιτικές για την ενθάρρυνση της εγχώριας παραγωγής ως εμπορικές πολιτικές για την τιμωρία της αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς και εξωτερικές οικονομικές πολιτικές για τη διασφάλιση των αλυσίδων εφοδιασμού, η Ε.Ε. θα πρέπει να αναζητήσει ένα σύνθετο καλάθι λύσεων. Σίγουρα η βραδύτητα με την οποία λαμβάνει αποφάσεις η Ε.Ε. δεν προοικονομείται άμεσα θετικά αποτελέσματα.

Παρ' όλα αυτά, το πολυαναμενόμενο Clean Industrial Deal της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτελεί μια ευκαιρία σημαντικής βελτίωσης της θέσης της βιομηχανίας χάλυβα στην Ε.Ε. ΑΥΤΟ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ να περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων, όπως η ταχύτερη διείσδυση των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας των βιομηχανιών, η εξασφάλιση δημόσιας χρηματοδότησης, όταν η αγορά αδυνατεί να το πράξει, η μείωση του κινδύνου των ιδιωτικών επενδύσεων και η προώθηση της υλοποίησης νέων χρήσιμων για τη βιομηχανία τεχνολογιών και καυσίμων, όπως το CCS και το υδρογόνο αντίστοιχα. Χρειάζεται, επίσης, μια διαρθρωτική λύση για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας, ενώ τα τρέχοντα μέτρα διασφάλισης εισαγωγών πρέπει να αντικατασταθούν από ένα πιο ισχυρό καθεστώς δασμολόγησης. Η βελτίωση του Μηχανισμού Προσαρμογής Συνόρων Άνθρακα (CBAM) θα αποτρέψει την παράκαμψη, την ανακατανομή πόρων και την αποβιομηκάνιση των τομέων που εξαρτώνται από τον χάλυβα, διατηρώντας ταυτόχρονα τις εξαγωγές της Ε.Ε. Μια από τις σημαντικότερες προτάσεις είναι η μείωση του κόστους ενέργειας για τις ενεργηβόρες βιομηχανίες που είναι εκτεθειμένες στον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Η θέπιση πράσινων αγορών για την τόνωση της ζήτησης για τον πράσινο χάλυβα (με μειωμένο αποτύπωμα άνθρακα) που παράγεται στην Ευρώπη θα μπορούσε επίσης να ενισχύσει τη ζήτηση για προϊόντα που παράγονται με βιώσιμο τρόπο.

Η ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ πρόσβασης σε πρώτες ύλες και η διατήρηση αποθεμάτων χάλυβα εντός της Ε.Ε. είναι εξίσου κρίσιμα ζητήματα. Παράλληλα, η παροχή οικονομικής στήριξης για τη μετάβαση της βιομηχανίας και η διασφάλιση ποιοτικών θέσεων εργασίας στην Ευρώπη είναι απαραίτητες για μια δίκαιη και βιώσιμη μετάβαση. Οι χαλυουργίες αντιμετωπίζουν δύσκολες συνθήκες, με χιλιάδες θέσεις εργασίας να κινδυνεύουν. Η βιομηχανία χρειάζεται άμεση δράση για να προστατευτούν οι υπάρχουσες θέσεις εργασίας και να αποτραπούν οι μετακινήσεις των επιχειρήσεων. Το ζήτημα, μάλιστα, δεν είναι μόνο η διατήρηση των θέσεων εργασίας, αλλά και η δίκαιη μετακίνηση των εργαζομένων. Χωρίς επαρκή μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προστασία των θέσεων εργασίας, η ευρωπαϊκή βιομηχανία χάλυβα κινδυνεύει να βρεθεί σε ακόμη πιο δύσκολη θέση, με σοβαρές συνέπειες για την ευρωπαϊκή οικονομία και τους κλιματικούς της στόχους.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ: 83% ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΗΔΗ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ

ΤΑ ΝΕΑ
ΣΕΛΙΔΑ 35

29/10/2024

Μεταξύ των εφαρμογών στις οποίες η AI χρησιμοποιείται περισσότερο είναι το «αυτοματοποιημένο trading»

Αλλάζει και τις τράπεζες

Η Τεχνητή Νοημοσύνη μετασχηματίζει και τον χρηματοπιστωτικό τομέα: 83% των ευρωπαϊκών τραπεζών ήδη τη χρησιμοποιούν

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) μετασχηματίζει πλήθος οικονομικών τομέων, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοπιστωτικού τομέα, από τις τραπεζικές συναλλαγές έως τη διαχείριση κινδύνων, με το 83% των ευρωπαϊκών τραπεζών να χρησιμοποιούν ήδη αυτήν την τεχνολογία, ενώ πριν από έξι χρόνια τη χρησιμοποιούσε μόλις το ήμισυ των τραπεζικών ιδρυμάτων της Ευρώπης. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 98,3% αν ληφθούν υπόψη οι τράπεζες που βρίσκονται σε διάφορα στάδια εφαρμογής της τεχνολογίας.

Μεταξύ των εφαρμογών στις οποίες η AI χρησιμοποιείται περισσότερο είναι το «αυτοματοποιημένο trading». Αυτή η εφαρμογή εκτελεί χρηματοοικονομικές συναλλαγές αυτόματα με τους «Robo-advisors», που είναι αυτοματοποιημένοι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι που βελτιστοποιούν τις επενδύσεις. Στον τομέα της ανίχνευσης απάτης, η τεχνητή νοημοσύνη αναλύει συναλλαγές σε πραγματικό χρόνο για ύποπτα μοτίβα. Εξάλλου, η προσωποποιημένη εξυπηρέτηση αφορά τεχνολογίες chatbot που βελτώνουν την εμπειρία πελατών. Αυτές οι εφαρμογές απαιτούν ισχυρές επενδύσεις σε υποδομές, ασφάλεια και κανονιστική συμμόρφωση για την ασφαλή και δίκαιη χρήση της TN.

Οι τράπεζες κερδίζουν σημαντικά ποσά μέσω της Τεχνητής Νοημοσύνης, κυρίως με την αυτοματοποίηση διαδικασιών και τη μείωση του κόστους λειτουργίας, όπως στον αλγοριθμικό προγραμματισμό και την ανίχνευση απάτης. Οι αυτοματοποιημένες συναλλαγές με AI μπορούν να βελτιστοποιήσουν τις αποδόσεις των επενδύσεων, ενώ οι εφαρμογές Robo-advisors βοηθούν στην προσέλκυση πελατών με χαμηλότερο κόστος.

Η εξοικονόμηση κόστους και οι αυξημένες αποδόσεις επενδύσεων έχει εκμηθεθεί ότι αποφέρουν εκατομμύρια ευρώ ετησίως σε μεγάλες τράπεζες παγκοσμίως.

Η AI εφαρμόζεται σε πολλούς τομείς και εκτιμάται ότι το παγκόσμιο ΑΕΠ το 2030 θα μπορούσε να είναι έως και 14% υψηλότερο λόγω της χρήσης αυτής της τεχνολογίας. Οι τομείς των υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την υγεία, την εκπαίδευση, τις δημόσιες υπηρεσίες και την ψυχαγωγία, θα έχουν τα μεγαλύτερα οφέλη, με αύξηση της παραγωγικότητας έως και 21%.

Η TN μπορεί να αυξήσει την οικονομική ανισότητα, εάν δεν εφαρμοστούν οι κατάλληλες πολιτικές, καθώς οι πιο πλούσιες οικο-

μίες είναι αυτές που προετοιμάζονται καλύτερα για το νέο τοπίο. Παράγοντες που μπορούν να επιτείνουν αυτό το χάσμα είναι η εκτόπιση θέσεων εργασίας χαμηλής εξειδίκευσης, η άνιση πρόσβαση σε αυτήν την τεχνολογία και η συγκέντρωση ισχύος στις μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες.

Για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, προτείνονται ήδη επενδύσεις σε τεχνολογικές υποδομές, προγράμματα ψηφιακής εκπαίδευσης και ρυθμιστικά πλαίσια που θα εξασφαλίζουν τη συμπεριληπτική πρόσβαση στις τεχνολογίες. Είναι καιρία η σημασία της ρύθμισης σε ζητήματα ιδιωτικότητας, καθώς η AI χρησιμοποιεί μεγάλους όγκους προσωπικών δεδομένων για τη λειτουργία της, και στον ηθικό τομέα, δεδομένου ότι η αυτοματοποίηση αποφάσεων που επηρεάζουν τις ζωές των ανθρώπων απαιτεί ανθρώπινη εποπτεία, όπως στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού, όπου η μεροληψία της TN μπορεί να προκαλέσει διακρίσεις.

ΙΣΛΑΝΔΙΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ 36 ΩΡΩΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,3

29/10/2024

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΝΘΙΖΟΥΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΗΣ 4ΗΜΕΡΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κάν' το όπως η Ισλανδία

Η πολλή δουλειά δεν τρώει μόνο τον αφέντη - τον εργαζόμενο δηλαδή που κινδυνεύει θανάσιμα από την υπερεργασία -, αλλά και τα αφεντικά που κερδίζουν από την εργασία του όπως και την οικονομία.

Του λόγου το αληθές επιβεβαιώνει αυτή τη φορά η μακρινή Ισλανδία, η οποία επέλεξε τον ακριβώς αντίθετο δρόμο από τον παραπάνω, μειώνοντας πριν από περίπου 3 χρόνια την τυπική εβδομάδα εργασίας από τις 40 στις 36 ώρες. Τα οφέλη αυτής της επιλογής δεν τα καρπώθηκαν μόνο οι εργαζόμενοι, που είδαν το άγχος τους να μειώνεται και τη ζωή τους να γίνεται πιο ανθρώπινη, αλλά και η οικονομία.

Η Ισλανδία κατέγραψε πέρυσι τον δεύτερο ισχυρότερο ρυθμό ανάπτυξης μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών της Ευρώπης: 12,5 φορές υψηλότερο απ' ό,τι συνολικά η ευρωζώνη. Με μικρότερη εβδομάδα εργασίας, η νησιωτική χώρα είδε επίσης την παραγωγικότητα αρκετών επιχειρήσεων και οργανισμών της να βελτιώνεται και την ανεργία της να υποχωρεί μόλις στο 3,4% πέρυσι, περίπου στο μισό του αντίστοιχου μέσου όρου στις ανεπτυγμένες οικονομίες της Ευρώπης.

Η Ισλανδία, που σε αντίθεση με τη χώρα μας είπε το μεγάλο «όχι» στο ΔΝΤ αρνούμενη να σώσει τους τραπεζίτες και να πληρώσει το επαχθές χρέος της στις αρχές της περασμένης δεκαετίας, εφάρμοσε δύο λιάν επιτυχημένα πιλοτικά προγράμματα μικρότερου ωραρίου εργασίας. Τα προγράμματα -από το δημοτικό συμβούλιο του Ρέικιαβικ (2014-2019) και από την εθνική κυβέρνηση (2017-2021)- επέτρεψαν σε περίπου 2.500 εργαζόμενους (1,3% του τότε εργατικού δυναμικού) να δουλεύουν 35-36 ώρες την εβδομάδα έναντι των συνηθισμένων 40, χωρίς μείωση αποδοκών. Τα προγράμματα αποσκοπούσαν

μεταξύ άλλων στη μέτρηση της παραγωγικότητας και παράλληλα τη βελτίωση της ισορροπίας επαγγελματικής και προσωπικής ζωής των εργαζομένων.

Μετά το πέρας τους διαπιστώθηκε ότι στους περισσότερους χώρους εργασίας η παραγωγικότητα βελτιώθηκε ή παρέμεινε η ίδια, ενώ η ευημερία των εργαζομένων αυξήθηκε θεαματικά σε μια σειρά από παραμέτρους, όπως η υγεία και η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, και μειώθηκαν το άγχος και η επαγγελματική εξουθένωση.

Μετά τη διαπίστωση των επιτυχημένων αποτελεσμάτων, τα ισλανδικά συνδικάτα διαπραγματεύτηκαν μειώσεις στις ώρες εργασίας με τους εργοδότες για δεκάδες χιλιάδες μέλη τους σε ολόκληρη τη χώρα. Έτσι, μεταξύ 2020 και 2022, πάνω από το 51% των εργαζομένων ακολούθησε την προσφορά ενός μικρότερου ωραρίου εργασίας - μεταξύ των οποίων ήταν και η εβδομάδα των 4 ημερών.

Το ποσοστό αυτό, σύμφωνα με μια νέα μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τη λονδρέζικη δεξαμενή σκέψης Autonomy Institute και την ισλανδική ΜΚΟ Alda (Ένωση για τη Βιωσιμότητα και τη Δημοκρατία) και δόθηκε πρόσφατα στη δημοσιότητα, είναι ακόμη μεγαλύτερο σήμερα. Η μελέτη ανθούσε τα αποτελέσματα 3 άλλων μελετών που διεξήχθησαν από το Πανεπιστήμιο της Ισλανδίας, το υπουργείο Εργασίας και τη Διοίκηση Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας «για την κατανόηση των προτύπων εργασίας» διαπιστώνοντας μεταξύ άλλων ότι:

- Το 62% των ατόμων που εργάζονται με μειωμένο ωράριο είναι πιο ικανοποιημένο σε σχέση με πριν.
- Το 97% των εργαζομένων πιστεύει ότι η μείωση του ωραρίου εργασίας έχει διευκολύνει την εξισορρόπηση της εργασίας με την ιδιωτική ζωή τους ή τουλάχιστον διαπρέπει την ισορροπία στα ίδια επίπεδα με πριν. Το 52%, πιστεύει ότι έχει βελτιωθεί.
- Το 42% όσων μετακινήθηκαν σε λιγότερες ώρες εργασίας έχει μειώσει το άγχος στην ιδιωτική του ζωή.

«Η μελέτη δείχνει ένα πραγματικό success story», ανέφεραν χαρακτηριστικά οι ερευνητές της μελέτης προσθέτοντας παράλληλα ότι όσο οι λιγότερες ώρες εργασίας επεκτείνονται στην Ισλανδία τόσο η οικονομία γίνεται ανθεκτική και ισχυρή σε διάφορους δείκτες. Τους επαλήθευσε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην τελευταία έκθεσή του World Economic Outlook που έδωσε στη δημοσιότητα πριν από μία εβδομάδα. Το Ταμείο κατατάσσει την Ισλανδία δεύτερη μετά τη Μάλτα σε ρυθμό ανάπτυξης μεταξύ των προηγμένων ευρωπαϊκών οικονομιών το 2023. Ο πενήντος ρυθμός ανάπτυξης της Ισλανδίας είναι μάλιστα υπερδιπλάσιος του μέσου ρυθμού που αυτή εμφάνισε μεταξύ 2006 και 2015 (περίπου 2%).

«Τα στοιχεία που συλλέξαμε δείχνουν ότι, όταν οι εργαζόμενοι έχουν καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και ξεκουράζονται καλύτερα, ωφελείται και η οικονομία», επεσήμαναν οι ερευνητές, υπογραμμίζοντας ότι η «ιστορία της Ισλανδίας προσφέρει ένα πολύ διαφορετικό όραμα για τις χώρες της Ευρώπης που παλεύουν με τη χαμηλή παραγωγικότητα, αλλά δοκιμάζουν τις ίδιες παλιές αποτυχημένες μεθόδους».